

RUED LANGGAARD

SYMFONI NR. 1
„KLIPPE-
PASTORALER“

9

SYMPHONY NO. 1
“CLIFFSIDE
PASTORALS”

Kritisk udgave ved
Bendt Viinholt Nielsen

Critical edition by
Bendt Viinholt Nielsen

Partitur

Score

9

Rued Langaard Udgaven

The Rued Langaard Edition

EDITION SAMFUNDET

RUED LANGGAARD
SYMFONI NR. 1 „KLIPPEPASTORALER“ (BVN 32)
Partitur
Udgivet af Bendt Viinholt Nielsen
© 2010 by Edition SAMFUNDET, København

Hovedredaktør for Rued Langgaard Udgaven på Edition Samfundet:
Bendt Viinholt Nielsen

Rued Langgaard Udgaven blev etableret i 2000 med støtte fra Carlsbergfondet

Redaktionel assistent: Ole Ugilt Jensen
Engelsk oversættelse: Michael Chesnutt
Forlagsredaktion: Christine Canals-Frau
Nodeproduktion: Ritornel s.r.o., Ostrava, Tjekiet (www.ritornel.com)
Nodeprogram: Finale
Grafisk tilrettelæggelse: Finn Evald
Skrift: Haarlemmer (tekstsider) og Century Old Style (nodesider)
Tryk: Rosenberg Bogtryk
Bogbinding: Bogbinderiet Dakabo

ISBN 87-90056-42-6
Printed in Denmark 2010

Edition Samfundet
Gråbrodrestræde 18
1156 København K
www.samfundet.dk
www.ruedlanggaardedition.dk

Projektmidlerne blev administreret af forskningsafdelingen ved Det Kongelige Bibliotek

Udarbejdelse og udgivelse af symfoni nr. 1 er muliggjort af en donation fra Augustinus Fonden

Edition Samfundets virksomhed støttes af Statens Kunstråds Musikudvalg

RUED LANGGAARD
SYMPHONY NO. 1 "CLIFFSIDE PASTORALS" (BVN 32)
Score
Edited by Bendt Viinholt Nielsen
© 2010 by Edition SAMFUNDET, Copenhagen

General editor of the Rued Langgaard Edition published by Edition Samfundet:
Bendt Viinholt Nielsen

The Rued Langgaard Edition was established in 2000 with the support of the Carlsberg Foundation

Editorial assistant for the present edition: Ole Ugilt Jensen
English translation: Michael Chesnutt
Publisher's editor: Christine Canals-Frau
Music engraving: Ritornel s.r.o., Ostrava, Czech Republic (www.ritornel.com)
Music engraving programme: Finale
Graphic design: Finn Evald
Font: Haarlemmer (text pages) and Century Old Style (music pages)
Printing: Rosenberg Bogtryk
Bookbinding: Bogbinderiet Dakabo

ISBN 87-90056-42-6
Printed in Denmark 2010

Edition Samfundet
Gråbrodrestræde 18
DK-1156 Copenhagen K
www.samfundet.dk
www.ruedlanggaardedition.dk

Project funding was administered by the research division of the Royal Library, Copenhagen

The editing and publication of Symphony no. 1 have been made possible by a donation from the Augustinus Foundation

Edition Samfundet is supported by the Danish Arts Council Committee for Music

Til Louise og Christian Augustinus i Taknemmelighed og Hengivenhed

Spilletid: ca. 60 minutter.

To Louise and Christian Augustinus with gratitude and affection

Duration: c60 minutes.

INDHOLD

FORKORTELSER 6

OM UDGAVEN 7

OM SYMFONI NR. 1 8

OPFØRELSESPRAKTISKE
BEMÆRKNINGER 21

SYMFONI NR. 1 23

Strumenti dell'orchestra 24

I *Brændinger og Solglimt* | *Meeresbrandung und Sonnenblicke* 25

II *Fjeldblomster* | *Blumen der Berge* 123

III *Sagn* | *Sage* 136

IV *Opad Fjeldet* | *Bergan* 144

V *Livsmød* | *Lebensmüt* 157

KILDER

OG KRITISK BERETNING 245

KILDERNE 247

Oversigt over kilderne 247

Kildebeskrivelser 247

Faksimiler 253

Kildernes indbyrdes relationer (stemma) 264

Udsagn af særlig interesse fra kilderne **A**, **B** og **C** 266

1. Varianter i sats III (kilde **C**)

2. Symfoniens oprindelige tempoangivelser (kilde **B**)

3. Ændringer foretaget forud for uropførelsen i 1913 (kilde **B**)

4. Ændringer foretaget senere end uropførelsen (kilde **A**)

UDGAVEN

– KRITISK BERETNING 276

Redaktionsgrundlag 276

Retningslinjer for udgaven 276

Noter 277

CONTENTS

ABBREVIATIONS 6

ABOUT THIS EDITION 7

ABOUT SYMPHONY NO. 1 8

PRACTICAL REMARKS
ON PERFORMANCE 21

SYMPHONY NO. 1 23

Strumenti dell'orchestra 24

I *Surf and Glimpses of Sun* | *Meeresbrandung und Sonnenblicke* 25

II *Mountain Flowers* | *Blumen der Berge* 123

III *Legend* | *Sage* 136

IV *Mountain Ascent* | *Bergan* 144

V *Courage* | *Lebensmüt* 157

SOURCES

AND CRITICAL APPARATUS 245

THE SOURCES 247

Survey of the sources 247

Description of sources 247

Facsimiles 253

Relations between the sources (stemma) 264

Information of special interest in sources **A**, **B** and **C** 266

1. Variants in movement III (source **C**)

2. Original tempo indications in the symphony (source **B**)

3. Alterations prior to the first performance in 1913 (source **B**)

4. Alterations subsequent to the first performance (source **A**)

THE PRESENT EDITION

– CRITICAL APPARATUS 276

Textual basis of the edition 276

Editorial principles 276

Notes 277

FORKORTELSER

BVN = Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værktegnelse.* (Odense Universitetsforlag, 1991)
Cb. / cb = contrabbasso (kontrabas)
Cl. / cl = clarinetto (klarinet)
Cor. / cor = corno (horn)
Cor. ingl. / cor ingl = corno inglese (engelskhorn)
cresc. = „cresc.“ / „crescendo“
dim. = „dim.“ / „diminuendo“
div. = „div.“ / „divisi“
div. = divisi (noteret)
Fg. / fg = fagotto (fagot)
Fiedler = dirigenten Max Fiedler
Fl. / fl = flauto (fløjte)
legg. = leggio (pult)
marc. = „marc.“ / „marcato“
marc. = ■
martellato = ■
Ob. / ob = oboe (obo)
Picc. / picc = flauto piccolo (piccolofløjte)
RL = Rued Langgaard
RLP = Rued Langgaards Privatarkiv, Håndskriftafdelingen, Det Kongelige Bibliotek, København. Signatur: *Tilg. 554 (Utilg. 554)*
RLS = Rued Langgaards Samling, Musikafdelingen, Det Kongelige Bibliotek, København
S&ELP = Siegfried og Emma Langgaards Privatarkiv, Håndskriftafdelingen, Det Kongelige Bibliotek, København. Signatur: *Ny kgl. Saml. 4328, 4°*
stacc. = „stacc.“ / „staccato“
stacc. = ■
Tamb. mil. / tamb mil = tamburo militare (militærtromme)
Tb. / tb = tuba
Tb. b. / tb. b. = tuba bassa (wagner-bastuba)
Tb. cb. / tb. cb = tuba contrabbasso (kontrabastuba)
Tbn. / tbn = trombone (basun)
Tb. t. / tb. t. = tuba tenore (wagner-tenortuba)
ten. = „ten.“ / „tenuto“
ten. = –
Timp. / timp = timpani (pauker)
Tr. / tr = tromba (trompet)
Triang. / triang = triangolo (triangel)
unis. = „unis“ / „unisono“
unis. = unisono
Vl. / vl = violino (violin)
Vcl. / vcl = violoncello (cello)
Vla / vla = viola (bratsch)

ABBREVIATIONS

BVN = Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værktegnelse.* / *Rued Langgaard's Compositions. An Annotated Catalogue of Works. With an English Introduction.* (Odense Universitetsforlag, 1991)
Cb. / cb = contrabbasso (double bass)
Cl. / cl = clarinetto (clarinet)
Cor. / cor = corno (horn)
Cor. ingl. / cor ingl = corno inglese (cor anglais)
cresc. = „cresc.“ / „crescendo“
dim. = „dim.“ / „diminuendo“
div. = „div.“ / „divisi“
div. = divisi (notated)
Fg. / fg = fagotto (bassoon)
Fiedler = the conductor Max Fiedler
Fl. / fl = flauto (flute)
legg. = leggio (desk)
marc. = „marc.“ / „marcato“
marc. = ■
martellato = ■
Ob. / ob = oboe
Picc. / picc = flauto piccolo (piccolo)
RL = Rued Langgaard
RLP = Rued Langgaard's Private Archive in the Manuscript Department of the Royal Library, Copenhagen. Serial no.: *Tilg. 554 (Utilg. 554)*
RLS = Rued Langgaard's Collection in the Music Department of the Royal Library, Copenhagen
S&ELP = Siegfried and Emma Langgaard's Private Archive in the Manuscript Department of the Royal Library, Copenhagen. Serial no.: *Ny kgl. Saml. 4328, 4°*
stacc. = „stacc.“ / „staccato“
stacc. = ■
Tamb. mil. / tamb mil = tamburo militare (military drum)
Tb. / tb = tuba
Tb. b. / tb. b. = tuba bassa (Wagner bass tuba)
Tb. cb. / tb. cb = tuba contrabbasso (double bass tuba)
Tbn. / tbn = trombone
Tb. t. / tb. t. = tuba tenore (Wagner tenor tuba)
ten. = „ten.“ / „tenuto“
ten. = –
Timp. / timp = timpani
Tr. / tr = tromba (trumpet)
Triang. / triang = triangolo (triangle)
unis. = „unis“ / „unisono“
unis. = unisono
Vl. / vl = violino (violin)
Vcl. / vcl = violoncello (cello)
Vla / vla = viola

KILDER OG
KRITISK
BERETNING

7

SOURCES AND
CRITICAL
APPARATUS

KILDERNE

OVERSIGT OVER KILDERNE

- A Partitur. Afskrift med autografe rettelser
- B Partitur. Autograf
- C Orkesterstemmer. Afskrift
- D Partiturkladde sats I og V
- E Fragment af partiturkladde (sats I, tidlig version)
- F Partitur, sats I (tidlig version)
- G Et sagn (sats III, klaverudtog)
- H Fjeldblomster (sats II, trioversion, trykt udgave)
- J Skitse til indledningsats, 1951
- K Titelblade (uden musik)

KILDEBESKRIVELSER

A. Partitur. Afskrift med autografe rettelser

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 9,1. Afskrift med brunligt blæk; signeret til slut: *Karl Lahn. Kammermusiker. Karlsruhe. Baden*. Enkelte autografe rettelser og tilføjelser med blæk og blyant samt rød og blå farvestift.

Titel (autograf): *Klippepastoraler. | Symfoni No 1 | for | stort Orkester | af | Rued Langgaard | Partitur, | komp 1908-09. Arild | Fuldstændigt Orkestermateriale | hos Komponisten*.

Bindtitel (i autograf på påklæbet mærkat): *Rued Langgaard | „Klippepastoraler.“ | Symfoni No 1 for Orkester | Partitur. (1908-11)*

En overskrifttitel i autograf på første nodeside (s. 1), *Klippe-Pastoraler*, er overklæbet med en smal papirstrimmel.

Dateringer (alle i autograf): bindets første inderside: *Komponeret 1908-11, instr. 1908-11; – for sats I: Komp. paabegyndt i Skelskør. Maj 1908; – efter sats I: Komp. Maj Juni 1908. Instrumenteret i Arild, Juli 1908. Ominstr. April 1911; – efter II: Komp. August 1908. (Kullen) I Godsejer Ohlsons Musiksal! Ominstr. Sept 1910. Charlottenlund; – for III: Komponeret Marts 1908; – efter III: Komp. og instrumenteret [overstreget: Maj.] 1908. Ominstr. Efteraar. 1911. (København); – efter IV: Komp. April [opr.: Maj] 1908 Instr. Sept. 1910. Charlottenlund; – efter V: Komponeret Marts 1909. Instrumentationen sluttet i Charlottenlund 4 Nov. 1910. Bregnegaardsvej 5!*

Påskrift i autograf på bindets første inderside: [...] *Part. afskrevet af kgl. Kammervirtuos Lahn, Karlsruhe. Originalpartituret i Bückeberg Musikarkiv (Prof Seiffert) [i.e. Max Seiffert] [...]*

93 blade, 33,7 × 26,5 cm; 184 beskrevne sider, pagineret: (titelside), (blank), 1-183, (blank); indbundet i grågrønt, blødt helbind af kunstlæder; forsaets er skåret ud, bagsats er bevaret.

Papirtyper: blad 1: *Beethoven Papier Nr. 38^a (28 Linien) 1942; – blad 2-38, 45-49: K.U.V. Beethoven Papier Nr. 38^a (28 Linien); – blad 39-44, 50-62: K.U.V. Beethoven Papier Nr. 36 (22 Linien); – blad 63-93: K.U.V. Beethoven Papier Nr. 39 (30 Linien)*

Indhold:

- s. 1-73 sats I: *Brændinger og Solglimt (Meeresbrandung und Sonnenblicke)*
- s. 74 blank
- s. 75 titelside, sats II
- s. 76-86 sats II: *Fjeldblomster (Blumen der Berge)*
- s. 87 titelside, sats III
- s. 88-95 sats III: *Sagn (Sage)*
- s. 96 blank
- s. 97 titelside, sats IV
- s. 98-121 sats IV: *Opad Fjeldet (Bergan)*
- s. 122 blank
- s. 123 titelside, sats V
- s. 124-183 sats V: *Livsmød (Lebensmuth) [sic]*

THE SOURCES

SURVEY OF THE SOURCES

- A Score. Transcript with autograph corrections
- B Score. Autograph
- C Orchestral parts. Transcript
- D Draft score, movements I and V
- E Fragment of draft score, movement I (early version)
- F Score, movement I (early version)
- G A Legend (movement III, piano reduction)
- H Mountain Flowers (movement II, trio version, printed edition)
- J Sketch for introductory movement, 1951
- K Title pages (without music)

DESCRIPTIONS OF SOURCES

A. Score. Transcript With Autograph Corrections

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 9,1. Transcript in brownish ink; signed at the end: *Karl Lahn. Kammermusiker. Karlsruhe. Baden*. A few autograph corrections and additions in ink, pencil and red and blue crayon.

Title (autograph): *Cliffside Pastorals. | Symphony No 1 | for | large orchestra | by | Rued Langgaard | Score, | comp 1908-09. Arild | Complete orchestral material | in the possession of the composer*.

Title on binding (autograph on a pasted-on label): *Rued Langgaard | “Cliffside Pastorals.” | Symphony No 1 for orchestra | Score. (1908-11)* An autograph title, *Cliffside Pastorals*, at the top of the first page of music (p. 1) has been pasted over with a narrow strip of paper.

Datings (all autograph): inside front cover: *Composed 1908-11, instr. 1908-11; – before movement I: Comp. begun in Skelskør. May 1908; – after movement I: Comp. May June 1908. Instrumentated in Arild, July 1908. Re-instrumentated April 1911; – after II: comp. August 1908. (Kullen) In Landowner Ohlson’s music room! Re-instrumentated Sept 1910. Charlottenlund; – before III: Composed March 1908; – after III: Comp. and instrumentated [crossed out: May.] 1908. Re-instrumentated Autumn 1911. (Copenhagen); – after IV: comp. April [orig.: May] 1908 Instr. Sept. 1910. Charlottenlund; – after V: Composed March 1909. Instrumentation completed in Charlottenlund 4 Nov. 1910. Bregnegaardsvej 5!*

Autograph annotation on the inside front cover: [...] *Score copied by Royal Chamber Virtuoso Lahn, Karlsruhe. The original score in Bückeberg music archive (Prof Seiffert) [i.e. Max Seiffert] [...]*

93 leaves, 33.7 × 26.5 cm; 184 pages of writing, pagination: (title page), (blank), 1-183, (blank); enclosed in a soft buckram binding of grey-green canvas; front end-paper cut out, back end-paper preserved.

Paper types: fol. 1: *Beethoven Papier Nr. 38^a (28 Linien) 1942; – fols. 2-38, 45-49: K.U.V. Beethoven Papier Nr. 38^a (28 Linien); – fols. 39-44, 50-62: K.U.V. Beethoven Papier Nr. 36 (22 Linien); – fols. 63-93: K.U.V. Beethoven Papier Nr. 39 (30 Linien)*.

Contents:

- pp. 1-73 movement I: *Surf and Glimpses of Sun (Meeresbrandung und Sonnenblicke)*
- p. 74 blank
- p. 75 title page, movement II
- pp. 76-86 movement II: *Mountain Flowers (Blumen der Berge)*
- p. 87 title page, movement III
- pp. 88-95 movement III: *Legend (Sage)*
- p. 96 blank
- p. 97 title page, movement IV
- pp. 98-121 movement IV: *Mountain Ascent (Bergan)*
- p. 122 blank
- p. 123 title page, movement V
- pp. 124-183 movement V: *Courage (Lebensmuth) [sic]*

Kommentar.

Afskriften følger side for side forlægget, kilde **B**. Tilblivelsesåret for kopien fremgår ikke, men partituret kan med betydelig sikkerhed dateres til 1922. Afskriften respekterer de korrektioner, som blev indføjet i **B** i forbindelse med uropførelsen af symfonien i 1913. Partituret har kun været anvendt ved én opførelse, nemlig den danske førsteopførelse i 1928, hvor RL selv dirigerede, men uden brug af partitur. Manuskriptet rummer således ingen typiske dirigentnotater. De relativt få tilføjelser og ændringer, der kan iagttages i manuskriptet, stammer alle fra RLs hånd og er kommet til successivt igennem mere end 20 år. Det første, der blev føjet til, var en række bækkenslag i sats I, hvilket efter den karakteristiske håndskrift at dømme skete allerede i 1922 (se fx s. 2 og s. 33 i kilden). Forud for opførelsen af symfonien i 1928 foretog RL en række mindre ændringer og tilføjelser (disse korrektioner genfindes i orkestermaterialet, kilde **C**). En del af tilføjelserne i partituret er imidlertid af senere dato, det gælder således nogle akkordændringer i hornstemmerne i sats V, markeret i marginen med „NB“ (s. 132, 161, 162), og sandsynligvis også de tilføjede metronomtal. Så vidt det kan bedømmes ud fra skriftmæssige indikatorer, stammer de seneste tilføjelser i kilden fra midten af 1940erne, hvor RL bl.a. forsynede manuskriptet med det nuværende titelblad. Dateringerne før og efter de enkelte sats er i visse tilfælde tilbage til midten af 1920erne, men er korrigeret og suppleret i flere omgange frem til engang i 1940erne.

B. Partitur. Autograf

Staatliches Institut für Musikforschung Berlin, 2005-1 (Mus. ms. autogr. Rued Langgaard 1). En russisk bibliotekssignatur *IHB 8758* [INV 8758] er anført med blyant på skrå i øverste venstre hjørne af titelsiden. Autograf; blæk samt visse autografe tilføjelser og rettelser med blyant. Dirigentnotater i Max Fiedlers hånd med blæk og blyant samt med blå og stedvis orangerød farvestift.

Titel: *Til Louise og Christian Augustinus | i Taknemmelighed og Hengivenhed. | Symphonie (No 1) | (Sinfonie) | für grosses Orchester | von Rud Immanuel Langgaard. | 1 Brændinger og Solglimt (Meeresbrandung und Sonnenblicke) | 2 Fjeldblomster (Blumen der Berge) | 3 Sagn (Sage) | 4 Opad Fjeldet (Bergan) | 5 Livsmod (Lebensmut) | Orchesterpartitur | (Komp 1908-09. Instr. færdig April 1911) | (Opført 1ste Gang i Berlin | med det Philharmoniske Orchester | under Ledelse af Max Fiedler | 10 April 1913)*

Bindtitel (påklæbet etiket): *Rud Imm. Langgaard. | Symphonie No I (H mol) | for stort Orchester | Partitur*

Dateringer: efter sats I: *Marts 1911*; – sats II: udateret; – efter sats III: *Komp 1908 Instr. 1910*; – efter sats IV: *Instrumenteret i Charlottenlund. Sept 1910. Komp. Maj 1908*; – signeret og slutdateret efter sats V: *Rud Langgaard Charlottenlund den 4 Nov. 1910*.

97 blade, 34,2 × 26,2 cm (I-IV) og 34,2 × 26,9 cm (V); 189 beskrevne sider, pagineret: (titelside), (blank), 1-73 [sats I], (blank), (titelside, sats II), (blank), 1-11 [sats II], (blank), 1-8 [sats III], 1-25 [sats IV], (blank) 1-70 [sats V]; – indbundet i helbind af ultramarinblåt kunstlærred; bindets format: 34,5 × 27,7 cm; forsatsblad og bagsatsblad er begge revet ud og forsvundet.

Papirtyper:

titelblad	blad 1	28 systemer (B. & H. Nr. 20. A. eller B. & H. Nr. 20. C. ?)
sats I	blad 2-35	B. & H. Nr. 20. A. / 6.09. [prod. juni 1909] (28 systemer)
	blad 36-38	B. & H. Nr. 20. C. (28 systemer)
sats II	blad 39-45	B. & H. Nr. 13. A. (22 systemer)
sats III	blad 46-49	B. & H. Nr. 20. A. / 6.09. [prod. juni 1909] (28 systemer)
sats IV	blad 50-56	B. & H. Nr. 20. C. (28 systemer)
	blad 57-62	B. & H. Nr. 20. A. / 6.09. [prod. juni 1909] (28 systemer)

Commentary.

This transcript follows its exemplar, source **B**, page by page. Though no date of copying is given, the manuscript can be assigned with some confidence to the year 1922. It adopts the corrections which were made in **B** in connection with the first performance of the symphony in 1913. **A** has only once been used for a performance, viz. the Danish premiere of 1928, which RL conducted himself albeit without any score in front of him; consequently there are none of the expected conductor's notes. The relatively few additions and changes which can be seen in the manuscript were all made successively by RL over a period of more than 20 years. The first addition was a series of cymbal clashes in movement I, and judging by the characteristic handwriting it was made as early as 1922 (see, for example, pp. 2 and 33 in the source). Prior to the 1928 performance RL made a number of minor alterations and additions (these recur in the orchestral parts, source **C**). However, certain additions in **A** are of later date: this applies to some alterations of chords in the horn parts in movement V (with the sign "NB" written in the margin; pp. 132, 161, 162), and probably also to the inserted metronome marks. If the handwriting is anything to go by, the latest additions in the source are from the middle of the 1940s, when RL *inter alia* supplied the manuscript with its present title page. The datings preceding and following the individual movements go back in some cases to the middle of the 1920s; they have been corrected and supplemented on various occasions up to and including some time in the 1940s.

B. Score. Autograph

Staatliches Institut für Musikforschung Berlin, 2005-1 (Mus. ms. autogr. Rued Langgaard 1). A Russian library shelf-mark, *IHB 8758* [INV 8758], has been written in pencil diagonally across the top left-hand corner of the title page. Autograph; ink, with some autograph additions and corrections in pencil. Conductor's notes written by Max Fiedler in ink and pencil as well as in blue (and occasionally orange-red) crayon.

Titel: *To Louise and Christian Augustinus | with gratitude and affection. | Symphonie (No 1) | (Sinfonie) | für grosses Orchester | von Rud Immanuel Langgaard. | 1 Surf and Glimpses of Sun (Meeresbrandung und Sonnenblicke) | 2 Mountain Flowers (Blumen der Berge) | 3 Legend (Sage) | 4 Mountain Ascent (Bergan) | 5 Courage (Lebensmut) | Orchestral score | (comp 1908-09. Instr. completed April 1911) | (Performed for the 1st time in Berlin | with the Philharmonic Orchestra | under the direction of Max Fiedler | 10 April 1913)*

Title on binding (pasted-on label): *Rud Imm. Langgaard. | Symphony No I (B minor) | for large orchestra | Score*

Datings: after movement I: *March 1911*; – movement II: undated; – after movement III: *Comp 1908 Instr. 1910*; – after movement IV: *Instrumentated in Charlottenlund. Sept 1910. Comp. May 1908*; – signature and final dating after movement V: *Rud Langgaard Charlottenlund 4 Nov. 1910*.

97 leaves, 34.2 × 26.2 cm (I-IV) and 34.2 × 26.9 cm (V); 189 pages of writing, pagination: (title page), (blank), 1-73 [movement I], (blank), (title page, movement II), (blank), 1-11 [movement II], (blank), 1-8 [movement III], 1-25 [movement IV], (blank), 1-70 [movement V]; – enclosed in a buckram binding of ultramarine-blue canvas; the front and back end-papers have both been torn out and have disappeared.

Paper types:

Title page	fol. 1	28 staves (B. & H. No. 20. A. or B. & H. No. 20. C. ?)
movement I	fols. 2-35	B. & H. No. 20. A. / 6.09. [manufactured June 1909] (28 staves)
	fols. 36-38	B. & H. No. 20. C. (28 staves)
movement II	fols. 39-45	B. & H. No. 13. A. (22 staves)
movement III	fols. 46-49	B. & H. No. 20. A. / 6.09. [manufactured June 1909] (28 staves)
movement IV	fols. 50-56	B. & H. No. 20. C. (28 staves)
	fols. 57-62	B. & H. No. 20. A. / 6.09. [manufactured June 1909] (28 staves)

sats V blad 63 28 systemer (B. & H. Nr. 20. A. eller B. & H. Nr. 20. C. ?)
blad 64-97 B. & H. Nr. 43. A. / 7.10. [prod. juli 1910] (32 systemer)

Kommentar.

Proveniensi: Fürstliches Institut für musikwissenschaftliche Forschung, Bückeburg, 1923. Staatliches Institut für deutsche Musikforschung, Berlin, 1935. Glinkamuseet?, Moskva, 1945. Deutsche Staatsbibliothek, Berlin (DDR) 1959. Staatliches Institut für Musikforschung, Berlin, 2005.

Manuskriptet er tydeligvis sammenstykket af mindst to forhen separate dele, sats I-IV og sats V. Afvigelserne mellem disse enheder angår skriftens karakteristika (pen, blæk og håndskrift) og bogblokkens bredde, idet bladene i sats V er 7 mm bredere end i sats I-IV. Det er tydeligt, at det første blad af sats V er skiftet ud, idet dette blad skrift- og papirmæssigt svarer til sats I-IV, men ikke til resten af sats V. Håndskriften på den påklæbde titeletiket indikerer, at den nuværende indbinding stammer fra 1914 (RLs benyttede dette år en meget karakteristisk håndskrift). Manuskriptet bærer præg af dirigenten Max Fiedlers korrektioner og tilføjelser fra indstudnings- og prøvearbejdet, anført med farvestift, blæk og blyant. Fiedler er den eneste dirigent, som har benyttet partituret til opførelsesbrug. Ud over uropførelsen i 1913 stod han for en opførelsen af sats II i Oslo i 1914. Tilføjelser i komponistens håndskrift ses enkelte steder, navnlig i sats V, hvor RL har tilføjet detaljer om omstemning af paukerne (med blæk) og gentaget visse af de allerede anførte tempobetegnelser med blyant (fx s. 51). Manuskriptet rummer en lang række tilføjelser af manglende fortegn, hvoraf mange tydeligvis stammer fra Fiedlers hånd. Her ud over findes der, især i sats V, en lang række fortegn, som er indført med tynd og svag blyantsskrift (fx s. 26, 36 og 46). Disse fortegn er kommet til, inden orkesterstemmerne blev udskrevet, og det er overvejende sandsynligt, at de skyldes RL. I første sats ses flere, nu til dels udraderede, marginnoter og spørgsmålstegn (med blyant), som synes at hidrøre fra den nodeskriver, som udskrev stemmerne til satsen. Endelig blev der i forbindelse med opførelsen i 1913 foretaget en snes, musikalsk set ret ubetydelige, instrumentatoriske og praktiske ændringer, som blev indført med blyant i partituret af enten Fiedler eller RL. Den væsentligste ændring er et spring på 68 takter i sats V fra t. 1 efter ciffer 5 til t. 1 efter ciffer 9 (fra s. 15 til s. 25 i kilden). Springet omfatter en gentagelse af satsens ekspositionsdel. Blandt de øvrige ændringer er bl.a. eliminering af nogle fordoblinger i basunstemmerne og omlægning af enkelttoner tre steder med det formål at undgå omstemning af violinernes dybe streng fra g til fis (sats III s. 2, sats IV s. 12 og sats V s. 52). Korrektionerne blev alle overført til stemmematerialet, og der er intet der tyder på, at RL foretog yderligere rettelser i partituret mellem uropførelsen i 1913 og tilkomsten af afskriften, kilde A, omtrent 10 år senere. I 1923 forærede RL originalmanuskriptet til Fürstliches Institut für musikwissenschaftliche Forschung i Bückeburg, hvis leder var Max Seiffert, og komponisten fik ikke senere mulighed for at gense partituret.

C. Orkesterstemmer. Afskrift

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 10-10a. Afskrift; blæk (usigneret, tre forskellige afskriverhænder); omslag om hver enkelt stemme med udskrift i autograf. Enkelte tilføjelser og rettelser, herunder autografe bidrag, med blyant, farvestift og blæk. Titel (autograf): [...] *Rud Langgaard: | Gran Symfoni [sic] No. 1.* Omfatter: 3 fløjter, 3 oboer, 3 klarinetter, 3 fagotter, 8 horn, 3 trompeter, 4 basuner, bastuba, kontrabastuba, 2 paukestemmer, 2 harpestemmer, 1 slagtojsstemme (tamburo, tam-tam, piatti, triangolo), 5 violin I, 5 violin II, 4 viola, 4 cello, 3 kontrabas + „Harmonimusik i Baggrunden af Koncertribunen“: 3 trompeter, 3 basuner. Papirtyper: 10 systemer uden fabrikatangivelse; omslagene: WH [bo-mærke] Nr. 3. F. 12 (12 systemer) og til dels Nr. 6. Folio 18 (18 systemer).

movement V fol. 63 28 staves (B. & H. No. 20. A. or B. & H. No. 20. C. ?)
fols. 64-97 B. & H. No. 43. A. / 7.10. [manufactured July 1910] (32 staves)

Commentary.

Provenience: Fürstliches Institut für musikwissenschaftliche Forschung, Bückeburg, 1923. Staatliches Institut für deutsche Musikforschung, Berlin, 1935. Glinka Museum?, Moscow, 1945. Deutsche Staatsbibliothek, Berlin (GDR), 1959. Staatliches Institut für Musikforschung, Berlin, 2005.

This manuscript was evidently put together from at least two previously independent sections, movements I-IV and movement V. The differences between the sections are not only palaeographical (with regard to pen, ink and handwriting) but also codicological, the leaves in movement V being 7 mm broader than the leaves in movements I-IV. It is obvious that the first leaf of movement V is a replacement, for the handwriting and paper of this leaf correspond to movements I-IV but not to the rest of movement V. The writing seen on the title label pasted to the binding indicates that the latter is from 1914 (in that year RL practised a very special style of handwriting). The manuscript shows traces of the conductor Max Fiedler's corrections and additions made during preparation and rehearsal, written in crayon, ink and pencil. Fiedler is the only conductor to have used this score at a performance; over and above the premiere in 1913 he conducted movement II in Oslo in 1914. Additions in the composer's hand are found occasionally, especially in movement V, where RL has inserted details about the re-tuning of the timpani (in ink) and repeated some of the previously occurring tempo indications (in pencil, for example on p. 51). There are frequent additions of missing accidentals, many of them clearly made by Fiedler. Moreover, especially in movement V, there are numerous pencilled additions of accidentals in a thin and faint hand (for example pp. 26, 36 and 46). These accidentals were supplied prior to the copying of the orchestral parts and are most likely due to RL. In the first movement there are not a few now partly erased marginal notes and question marks (in pencil), apparently entered by the copyist who wrote out the orchestral parts for the movement. Finally, in connection with the premiere in 1913 some 20 changes of an instrumentatory and practical nature – mostly insignificant from the musical point of view – were noted in the score by either Fiedler or RL. The most important alteration is the cancellation of 68 bars in movement V from b. 1 after fig. 5 to b. 1 after fig. 9 (from p. 15 to p. 25 in the source) containing a repetition of the exposition section of the movement. Other changes include the elimination of a few doublings in the trombone parts and substitutions of single notes in three places to avoid re-tuning the low string on the violins from g to f# (movement III p. 2, movement IV p. 12 and movement V p. 52). All these corrections were transferred to the orchestral parts, and there is no indication that RL made further changes to the score between the premiere in 1913 and the writing of the transcript (source A) approximately 10 years later. In 1923 RL gave the original manuscript to the Fürstliches Institut für musikwissenschaftliche Forschung in Bückeburg, the director of which was Max Seiffert, and the composer never had an opportunity to see it after that date.

C. Orchestral parts. Transcript

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 10-10a. Transcript; ink (unsigned, three different copyists' hands); wrappers with autograph annotation around all parts. A few additions and corrections, some of them autograph, in pencil, crayon and ink. Title (autograph): [...] *Rud Langgaard: | Gran Symfoni [sic] No. 1.* Contents of the set: 3 flutes, 3 oboes, 3 clarinets, 3 bassoons, 8 horns, 3 trumpets, 4 trombones, bass tuba, double-bass tuba, 2 timpani parts, 2 harp parts, 1 percussion part (tamburo, tam-tam, piatti, triangolo), 5 violin I, 5 violin II, 4 viola, 4 cello, 3 double bass + "Brass group at the back of the concert platform": 3 trumpets, 3 trombones. Paper types: 10 staves with no manufacturer's name; wrappers: WH [logo] Nr. 3. F. 12 (12 staves) and partly Nr. 6. Folio 18 (18 staves).

Kommentar.

Stemmesættet må være blevet produceret i marts 1913 til brug ved uropførelsen den 10. april 1913. Som forlæg tjente partituret kilde **B**, for så vidt angår sats I, II, IV og V, mens et i dag ukendt partitur blev anvendt som forlæg for sats III, hvilket fremgår af en lang række, om end mindre betydende, varianter i stemmerne. Der er ikke foretaget rettelser i materialet med henblik på at eliminere disse afvigelser i forhold til partituret. I hele sættet er sats I skrevet af én nodeskriver, mens sats II-V er i en anden håndskrift. En tredje nodeskriver har udskrevet „Arpa No. 2“, som må have manglet, da værket skulle genopføres i 1928. I forbindelse med uropførelsen blev der foretaget en række mindre ændringer i materialet (disse ændringer, i alt en snes, genfindes som blyantsrettelser i partituret, kilde **B**). Enkelte af ændringerne må bedømmes som tidlige, idet rettelser i stemmerne er foretaget med den samme nodeskriverhånd, som oprindeligt udskrev de pågældende stemmer. De resterende rettelser synes i stort omfang udført af RL selv; hans håndskrift ses flere steder, eksempelvis i forbindelse med det spring på 68 takter, som er indtegnet i stemmerne i sats V. Også Emma Langgaards håndskrift kan identificeres; både mor og søn har altså været i gang med at indføre de sidste korrektioner inden opførelsen i 1913. Partituret omfatter fire wagnertubastemmer alternerende med horn 5-8, men da berlinerfilharmonien ikke rådede over sådanne instrumenter, blev de pågældende passager noteret for almindelige horn (partituret forblev dog uændret). En wagnertubastemme, som i sats I skulle alternere med horn 8, måtte dog udskrives for almindelig tuba, idet stemmen ikke kunne udføres på horn (eller wagnertuba for den sags skyld). Denne ekstra tubastemme i sats I blev af praktiske grunde slået sammen med tubastemmen blandt de ekstra messingblæsere, der indtræder i slutningen af sats V.

I forbindelse med opførelsen i København under Langgaard den 11. april 1928 blev stemmesættet forsynet med omslag med RLS smukke udskrift. Samtidig må antallet af strygerstemmer ad hoc være blevet reduceret fra det partiturbestemte antal til 10 10 8 8 6. Nogle få rettelser, der også ses i partituret kilde **A**, blev indført i stemmesættet af RL selv ved denne lejlighed. Det mest markante blandt de tilkomne ændringer er en række bækkenslag i sats I. En række tempoangivelser i sats I er endvidere annulleret, men de temporettelser og de metronomtilføjelser, der findes i **A**, er ikke at finde i stemmerne, hvilket indikerer at disse ændringer er kommet til senere end opførelsen 1928. Det skal endelig bemærkes, at dette orkestermateriale er udført med stor præcision, og at en række af de fejl og mangler, der kendetegner partiturforskriften (**A**), ikke forekommer i stemmerne. Der er således i det hele taget påfaldende få rettelser af fortegningsfejl og lignende i disse stemmer. Originalstemmerne har kun været anvendt i 1913 og 1928; ved den næstfølgende opførelse i 1984 (Danmarks Radio) benyttede man et fotokopieret stemmesæt.

D. Partiturkladde sats I og V

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 9,4. Autograf; blyant.

Omslagstitel (farveblyant): [...] *Rud Langgaard: | Gran sinfonia No 1. | H mol. Kullaberg [tidligere: Mod Tinderne] | Orkesterskitser. 1910-11. | samt nogle Orkesterskitser til Sanct Hansaften-Spil. 1912.*

1. Sats V (ukomplet: t. 97-101 og t. 293-313 mangler; de gentagne takter 240-270 er ikke repeteret i skitsen).

Overskrift: *Fuldstændig Udkast til Partituret | Symphonie i 5 Afdelinger komponeret | i Tidsrummet 1908-09 | Instrumenteret 1909-11 | V | Livsmød (Lebensmut)*

Signeret og dateret til slut: *Rud Langgaard den 10 October i Charlottenlund. 1910.*

2. Sats I (ukomplet: t. 208-228 og t. 438-447 mangler; den gentagne passage t. 316-352 er angivet som *come sopra*).

Overskrift: *Symphonie i 5 Afdelinger. | I | Bændinger og Solglimt.*

På første side for oven: *Rud Langgaard. 1911.*

Dateret til slut: *23 Februar 1911 Ominstrumenteret.*

Commentary.

This set of parts must have been produced in March 1913 for use at the first performance on 10 April that year. The exemplar was source **B** for movements I, II, IV and V but an otherwise unknown score was followed for movement III, as appears from numerous, though relatively insignificant, variants in the parts. The material was not corrected in order to eliminate these deviations from **B**. The whole set for movement I was written by one copyist, while movements II-V are in another hand. A third copyist wrote out “Arpa No. 2”, which must have been missing when the work was revived in 1928. A number of minor alterations to the material were made for the first performance (these approximately 20 alterations recur as pencilled corrections in the score, source **B**). It can be established that some of the changes are early, having been undertaken by the same copyist as originally wrote out the relevant parts. The remainder seem largely to have been made by RL himself; his handwriting occurs several times, for example in connection with the cancellation of 68 bars which is marked in the parts in movement V. Emma Langgaard’s handwriting can also be identified, and both mother and son have therefore been engaged in entering the last corrections prior to the performance in 1913. The score includes four Wagner tuba parts alternating with horn 5-8, but the Berlin Philharmonic did not have such instruments at its disposal and the affected passages were therefore re-notated for horns (the score, however, remained unaltered). A Wagner tuba part alternating with horn 8 in movement I had to be rewritten for ordinary tuba because it could not be executed on a horn (or for that matter on a Wagner tuba had one been available). For practical reasons this extra tuba part in movement I was assigned to the tuba player in the extra brass group which enters at the end of movement V.

For the performance conducted by Langgaard in Copenhagen on 11 April 1928 the parts were placed in wrappers marked in RL’s decorative handwriting. At the same time the number of strings must have been reduced *ad hoc* from the number prescribed in the score to 10 10 8 8 6. A few corrections also found in the score transcript (source **A**) were entered in the set of parts by RL himself on this occasion. The most striking of the changes now effectuated was a series of cymbal clashes in movement I. Various tempo indications in the same movement have also been annulled, but the tempo corrections and metronome additions found in **A** do not recur in the parts, which indicates that these changes postdate the performance of 1928. It may be remarked in conclusion that this orchestral material is written with great accuracy and that several of the errors and omissions characteristic of the score transcript (**A**) are not present in the parts. Thus there are on the whole remarkably few corrections of accidentals and suchlike in the set. The original parts have only been played from in 1913 and 1928; at the next revival (Radio Denmark 1984) a set of photocopies was used.

D. Draft score, movements I and V

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 9,4. Autograph; pencil.

Cover title (crayon): [...] *Rud Langgaard: | Gran sinfonia No 1. | B minor. Kullaberg [previously: Towards the Peaks] | Orchestral drafts. 1910-11. | and some orchestral drafts for A Midsummer Play. 1912.*

1. Movement V (incomplete: bb. 97-101 and bb. 293-313 are wanting; the repeated bars 240-270 are not repeated in the draft).

Title: *Complete draft score | of symphony in five sections composed | in the period 1908-09 | Instrumentated 1909-11 | V | Courage (Lebensmut)*

Signed and dated at the end: *Rud Langgaard 10th October in Charlottenlund. 1910.*

2. Movement I (incomplete: bb. 208-228 and bb. 438-447 are wanting; the repeated passage bb. 316-352 is indicated by *come sopra*).

Title: *Symphony in 5 sections. | I | Surf and Glimpses of Sun.*

At top of first page: *Rud Langgaard. 1911.*

Dated at end: *23 February 1911 Re-instrumentated.*

42 løse blade indlagt i omslag, i alt 44 blade, 35,4 × 27,0 cm; 87 beskrevne sider, upagineret.

Papirtype: omslag (blad 1 og 44): WH [bomærke] Nr. 3. F. 12 (12 systemer); – det øvrige: B. & H. Nr. 20. A. / 6.09. (28 systemer).

Indhold: Sats I findes fortrinsvis på rectosiderne af de 42 løse blade, mens sats V findes på versosiderne. De 42 blade rummer også en partiturladde til *Sankt Hansaften-Spil* (N.W. Gade i RLS bearbejdelse, BVN B15) samt bl.a. en skitse dateret 3.1.1911 til sangen *Sterben* (BVN 49). Omslagets side 2 og 4 rummer fragmenter af skitser til RLS bearbejdelse af Wagners *Grosser Festmarsch* (BVN B50).

Kommentar.

RL har tydeligvis arbejdet med en stak løse, upaginerede nodeblade. Som det første har han udfyldt hver anden side af nodebladene med kladden til sats V i efteråret 1910. Da han nogle måneder senere stod for at udarbejde en ny kladde til sats I, vendte han stakken af nodepapir om og beskrev de blanke 'bagsider', hvis indhold altså kom til at vende på hovedet og begynde 'bagfra' i forhold til sats V-kladden. Imidlertid lå nodepapirbladene, da bunken blev vendt, ikke i den oprindelige orden. Papirerne ligger i dag i den orden, der svarer til sats I, hvilket medfører at skitsen til sats V på 'bagsiden' ikke er fortløbende, men opsplittet i 12 tilfældigt ordnede dele, som omfatter både enkeltblade og større enheder.

E. Fragment af partiturladde (sats I, tidlig version)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 11,8 [blad 2]. Autograf; blyant.

Overskrift ved fragmentets t. 3: *allargando molto*

Udateret.

1 blad, 35,5 × 23,8 cm (lodret beskåret), 2 beskrevne sider, upagineret.

Papir uden fabrikatangivelse (28 systemer).

Indhold verso: sats I t. 326 og følgende 6 takter (rectosiden rummer skitsefragment til symfoni nr. 2)

Kommentar.

Kun dette ene blad af denne tidlige version af satsen kendes. Nodebladet er bevaret mellem skitser til symfoni nr. 2, idet den oprindeligt ubeskrevne bagside senere blev udnyttet af RL til at notere en skitse på, nemlig slutningen af symfoni nr. 2's anden sats med slutdateringen 7-9 September [1913] *Kbh.* og signaturen *R.L.* Fragmentet af symfoni nr. 1 omfatter 7 takter i begyndelsen af satsens repetitionsdel, men takternes indhold er ikke identisk med de to andre kendte partiturversioner i henholdsvis kilde **A/B** og **F**. Orkesterbesætningen er identisk med kilde **F** (som afviger fra besætningen i **A/B**). Skriftmæssige indicier peger på et udfærdigelsestidspunkt omkring 1909 (nogenlunde samtidig med **F**), men de musikalske afvigelser i forhold til **F** tyder på, at skitsen repræsenterer en version af satsen, som hører hjemme mellem **F**-versionen og **A/B**-versionen).

F. Partitur, sats I (tidlig version)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 9,2. Autograf; blækrenskrift (tilføjede, delvis udraderede notater med blyant i nederste margen på flere sider).

Titel: *I. | Brændinger og Solglimt. | (Meeresbrandung und Sonnenblicke.)*; overskrifttitlen har samme ordlyd.

Udateret.

53 blade, 34,5 × 26,5 cm; 106 beskrevne sider pagineret: (titel), 1-105 (s. 41 fejlpagineret 31); ukomplet: slutningen (formodentlig 1 blad) mangler. Indbundet i blødt, gråt kartonbind med udskrift i blyant: *I*. Papirtype: B. & H. Nr. 20. A. / 6.09. (28 systemer).

42 loose leaves enclosed in a wrapper, 44 leaves in all, 35.4 × 27.0 cm; 87 pages of writing, unpaginated.

Paper types: wrapper (fols. 1 and 44): WH [logo] Nr. 3. F. 12 (12 staves); – the rest: B. & H. No. 20. A. / 6.09. (28 staves).

Contents: Movement I is mostly on the recto sides of the 42 loose leaves, movement V on the verso sides. The 42 leaves also contain a draft score of *A Midsummer Play* (by N. W. Gade, adapted by RL; BVN B15) as well as a sketch dated 3 January 1911 of the song *Sterben* (BVN 49). On the cover pp. 2 and 4 are fragments of sketches for RL's adaptation of Wagner's *Grosser Festmarsch* (BVN B50).

Commentary.

It is evident that RL was working with a stack of loose, unpaginated sheets of manuscript paper. Initially, in the autumn of 1910, he filled out every second page of the paper with the draft of movement V; some months later, when he was ready to write a new draft of movement I, he turned the stack over and wrote on the blank 'back pages', the contents of which accordingly were upside down and began from the back *vis-à-vis* the draft of movement V. However, when the stack of manuscript paper was turned over it was not in the original order. The leaves are now arranged in the sequence corresponding to movement I, which means that the draft of movement V on the back pages is not continuous, but is split up into 12 arbitrarily ordered parts comprising both single pages and larger units.

E. Fragment of draft score, movement I (early version)

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 11,8 [fol. 2]. Autograph; pencil.

Title above b. 3 in the fragment: *allargando molto*

Undated.

1 leaf, 35.5 × 23.8 cm (trimmed vertically), 2 unnumbered pages of writing.

Paper without manufacturer's name (28 staves).

Contents of the verso side: movement I b. 326 and the following six bars (the recto side contains a fragmentary sketch belonging to Symphony no. 2).

Commentary.

Only the present single leaf of this early version of the movement is known. The leaf is preserved among sketches for Symphony no. 2, due to the fact that its originally blank verso was later used by RL to note down a sketch for that work, viz. the conclusion of its second movement dated 7-9 September [1913] *Cph.* together with the signature *R.L.* The fragment of Symphony no. 1 comprises seven bars at the beginning of the repetition section of the movement; the content is not, however, identical with that of the other two known score versions (those in sources **A/B** and **F** respectively). The instruments are as prescribed in source **F** and are not the same as in **A/B**. The style of handwriting would support a date around 1909 (approximately contemporary with **F**), but musical divergences from **F** suggest that this draft represents a version of the movement later than the **F**-version though earlier than the **A/B**-version.

F. Score, movement I (early version)

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 9,2. Autograph; fair copy in ink (additional and partly erased notes in pencil in the bottom margin on several pages).

Title: *I. | Surf and Glimpses of Sun. | (Meeresbrandung und Sonnenblicke.)*; same title at top of the first page of music.

Undated.

53 leaves, 34.5 × 26.5 cm; 106 pages of handwriting, pagination: (title), 1-105 (p. 41 wrongly numbered 31); incomplete: the conclusion (presumably one leaf) is wanting. Bound in soft grey cardboard with the pencilled annotation: *I*.

Paper type: B. & H. No. 20. A. / 6.09. (28 staves).

Kommentar.

Slutningen af satsen mangler, svarende til den endelige versions t. 481-487 (7 takter). Manuskriptets eventuelle slutdatering mangler således også. Det anvendte nodepapir er påtrykt „6.09.“, hvilket angiver papirets produktionstidspunkt, altså juni 1909. Skriftmæssige indici er peger på, at denne partiturrenskrift er blevet til nogenlunde på samme tidspunkt, med andre ord i løbet af andet halvår af 1909.

Orkesterbesætningen adskiller sig fra satsens endelige version, idet der kun medvirker 2 oboer og 2 klarinetter, ligesom slagtojet kun omfatter bækkener (ikke tam-tam og lilletrøme). I messinggruppen foreskrives en kontrabasbasun ud over de 3 ordinære basunstemmer, og der er 4 wagnertubaer (2 tenortubaer i F og 2 bastubaer i B), som i satsens slutning alternerer med horn 5-8. Storformen er identisk med satsens endelige version, men der kan i mange passager konstateres væsentlige kompositoriske afvigelser, især i satsens gennemføringsdel, ligesom instrumentationen gennemgående afviger fra den endelige version.

G. Et sagn (sats III, klaverudtog)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 9,3. Autograf; blækrenskrift.

Titel: *Til min kære Andenmor til venlig Erindring | om din hengivne Rud Immanuel Langgaard | Juni 1908 | Et Sagn. | Komponeret for Orkester | af | Rud Immanuel Langgaard. | Klaverudtog af Komponisten.*

Dateret på første nodeside for oven: 2 Maj 08

2 blade, 35,5 × 27 cm; 3 beskrevne sider, upagineret (s. [4] blank).

Papirtype: B. & H. Nr. 11. A. (18 systemer).

Kommentar.

Tempoangivelse: *Andante espressivo*. Manuskriptet repræsenterer formodentlig satsens oprindelige version; det endelige og eneste kendte partitur (kilde A/B) blev først til i 1911 (jfr. datering af denne sats i kilde A). Klaverudtoget følger dette partitur takt for takt, men der ses afvigelser i enkelte kompositoriske detaljer, ligesom instrumentangivelserne i klaverudtoget ikke stemmer overens med instrumentationen i partituret.

H. Fjeldblomster (sats II, trioversion, trykt udgave)

Fjeldblomster | (Felsenblumen) | Intermezzo | for | Piano, Violin og Violoncel | af | Rud Immanuel Langgaard. | [...] Kjøbenhavn & Leipzig. | Wilhelm Hansen, Musikforlag.

Omslag + 9 sider, 34,5 × 27,5 cm. Pladenr. 14332 [1908]. Indlagte stemmer: *Violino*, 2 sider (14332a) og *Violoncello*, 2 sider (14332b).

Kommentar.

Tempoangivelse: *Andante molto*. Denne udgave repræsenterer satsens originalversion fra 1908. Trykmanuskript og skitser kendes ikke. Den foreliggende, instrumenterede version i kilde A/B er formmæssigt identisk med trioversionen, mens det melodiske forløb afviger flere steder.

J. Skitse til indledningssats, 1951

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 75,14 [blad 1 verso]. Blyantsskitse.

Overskrift: *Indledning til Symfoni Nr. 1 i Hmol!!*

Datering til slut: *Arild 21/7 51*

Findes på bagsiden af et upagineret blad, 34,5 × 26 cm, som på den omstændige side rummer s. [1] af skitse til *Andante religioso* for violin og orgel, dateret 9/6 50 [i.e. 6/9 50] (BVN 407).

Kommentar.

Skitsen er noteret på to systemer og omfatter 31 takter. Der er tale om sats i 3/4-takt i h-mol, fortissimo, hvis første takter gentages til sidst, men satsen er uden afslutning. Der synes at være tale om skitse til en selvstændig sats, ikke blot et indledningsafsnit til symfoniens sats I.

Commentary.

The conclusion of the movement, corresponding to bb. 481-487 (seven bars) in the final version, is not preserved and a possible dating at the end is accordingly also wanting. The printed figures “6.09.” on the manuscript paper indicate the date of manufacture, i.e. June 1909. The handwriting suggests that this score was fair-copied at about the same time, in other words in the second half of 1909.

The instruments of the orchestra differ from those in the final version of the movement in that only two oboes and two clarinets are employed and the percussion only comprises cymbals (not tam-tam and snare drum). A double-bass trombone is called for in the brass group over and above the three ordinary trombone parts, and there are four Wagner tubas (two tenors in F and two basses in B flat) alternating with horn 5-8 at the end of the movement. The form-at-large is identical with that of the final version but many passages show significant compositional differences, especially in the development section of the movement, while the instrumentation consistently diverges from the final version.

G. A Legend (movement III, piano reduction)

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 9,3. Autograph; fair copy in ink.

Title: *To my dear Second Mother as a friendly memento | of your affectionate Rud Immanuel Langgaard | June 1908 | A Legend. | Composed for orchestra | by | Rud Immanuel Langgaard. | Piano reduction by the composer.*

Dating at top of the first page of music: 2 May 08

2 leaves, 35.5 × 27 cm; 3 pages of writing, unpaginated (p. [4] blank). Paper type: B. & H. No. 11. A. (18 staves).

Commentary.

Tempo indication: *Andante espressivo*. The manuscript presumably represents the original version of the movement; the final, and only known, score as it is found in sources A/B did not come into existence until 1911 (cf. the dating of this movement in A). The reduction follows the score bar by bar, but there are some divergent compositional details and the instrumentation indicated in the piano reduction does not correspond to that of the score.

H. Mountain Flowers (movement II, trio version, printed edition)

Fjeldblomster [Mountain Flowers] | (Felsenblumen) | Intermezzo | for | Piano, Violin og Violoncel [for | Piano, Violin and Cello] | af [by] | Rud Immanuel Langgaard. | [...] Kjøbenhavn [Copenhagen] & Leipzig. | Wilhelm Hansen, Musikforlag [Music Publishers].

Cover + 9 pp., 34.5 × 27.5 cm. Plate no. 14332 [1908]. Enclosed parts: *Violino*, 2 pp. (14332a) and *Violoncello*, 2 pp. (14332b).

Commentary.

Tempo indication: *Andante molto*. This edition represents the original version of the movement from 1908. No engraver's manuscript or drafts are known. The extant orchestral version in sources A/B is identical with the trio version from the formal point of view but exhibits melodic divergences at several points.

J. Sketch for introductory movement, 1951

Royal Library, Copenhagen. Rued Langgaard Collection, RLS 75,14 [fol. 1 verso]. Sketch in pencil.

Title at top of page: *Introduction to Symphony No. 1 in B minor!!*

Dating at end: *Arild 21/7 51*

Written on the back of an unpaginated leaf, 34.5 × 26 cm; on the front is p. [1] of a sketch for an *Andante religioso* for violin and organ dated 9/6 50 [i.e. 6/9 50] (BVN 407).

Commentary.

This sketch is written on two staves and is 31 bars long. The movement is in 3/4 time and the key of b minor, fortissimo; the first bars are repeated at the end but the movement has no conclusion. Here we seem to have a sketch for an independent movement, not merely an introductory passage to the first movement of the symphony.

K. Titelblade (uden musik)

1. RLS 11,8 [blad 1]

Symphonie | In fünf Abteilen [sic] | Komponiert für Grosses Orchester | von | Rud Immanuel Langgaard | Orchester-Partitur | (Eigenhändig [sic] Manuskript) | Komponiert in Jahre [sic] 1909-10

2. RLS 28,2

Pastoraler | [overstregt: „Klippen i Shakespeares Hamlet“] | Symfoni No 1. | for stort Orkester | af | Rued Langgaard. | Instrumentationen paa-begyndt i Arild juli 1908, sluttet April 1911. | (Omarbejdet 5 Gange!)

Kommentar.

Det første titelblad har en klædeagtigt karakter, hele påskriften er skrevet to gange. Det pågældende nodeblad er senere (1913) blevet forsynet med en skitse til begyndelsen af anden sats af symfoni nr. 2 (skitsen fortsætter på det under kilde E beskrevne blad, som også rummer et fragment vedrørende symfoni nr. 1).

Titelblad 2 har været indklæbet i kilde A, men er kasseret, hvorefter den oprindeligt blanke bagside er blevet forsynet med begyndelsen af RLs skitse til symfoni nr. 12, dateret 6. juli 1946 (BVN 318).

FAKSIMILER

Manuskriptsiderne er gengivet i en lidt reduceret størrelse og i kronologisk rækkefølge s. 254-263.

Side 254 Kilde F. Partitur til sats I, tidlig version, s. [1]

Side 255 Kilde D1. Partiturkladde, sats V, blad [22] verso

Side 256 Kilde D2. Partiturkladde, sats I, blad [4] recto

Side 257 Kilde B. Partiturrenskrift (autograf), titelside

Side 258 Kilde B. Partiturrenskrift (autograf), sats I, s. 58

Side 259 Kilde B. Partiturrenskrift (autograf), sats III, s. 1

Side 260 Kilde B. Partiturrenskrift (autograf), sats V, s. 25

Side 261 Kilde B. Partiturrenskrift (autograf), sats V, s. 70

Side 262 Kilde A. Partiturfafskrift, sats I, s. 53

Side 263 Kilde A. Partiturfafskrift, sats V, s. 163

K. Title pages (without music)

1. RLS 11,8 [fol. 1]

Symphonie | In fünf Abteilen [sic] | Komponiert für Grosses Orchester | von | Rud Immanuel Langgaard | Orchester-Partitur | (Eigenhändig [sic] Manuskript) | Komponiert in Jahre [sic] 1909-10

2. RLS 28,2

Pastorals | [crossed out: “The Cliff in Shakespeare’s Hamlet”] | Symphony No 1. | for large orchestra | by | Rued Langgaard. | Instrumentation begun in Arild July 1908, completed April 1911. | (Reworked 5 times!)

Commentary.

The first title page has the appearance of a draft; the entire wording appears twice. This sheet of manuscript paper was later (1913) used to write a sketch for the beginning of the second movement in Symphony no. 2 (the sketch continues on the leaf described under source E, which also contains a fragment related to Symphony no. 1).

The second title page was originally pasted into A but later discarded; thereafter the originally blank verso side was used to write the beginning of RL's sketch for Symphony no. 12, dated 6 July 1946 (BVN 318).

FACSIMILES

The manuscript pages are reproduced in slightly reduced size and chronological order pp. 254-263.

Page 254 Source F. Score of movement I, early version, p. [1]

Page 255 Source D1. Draft score, movement V, fol. [22] verso

Page 256 Source D2. Draft score, movement I, fol. [4] recto

Page 257 Source B. Fair copy of score (autograph), title page

Page 258 Source B. Fair copy of score (autograph), movement I, p. 58

Page 259 Source B. Fair copy of score (autograph), movement III, p. 1

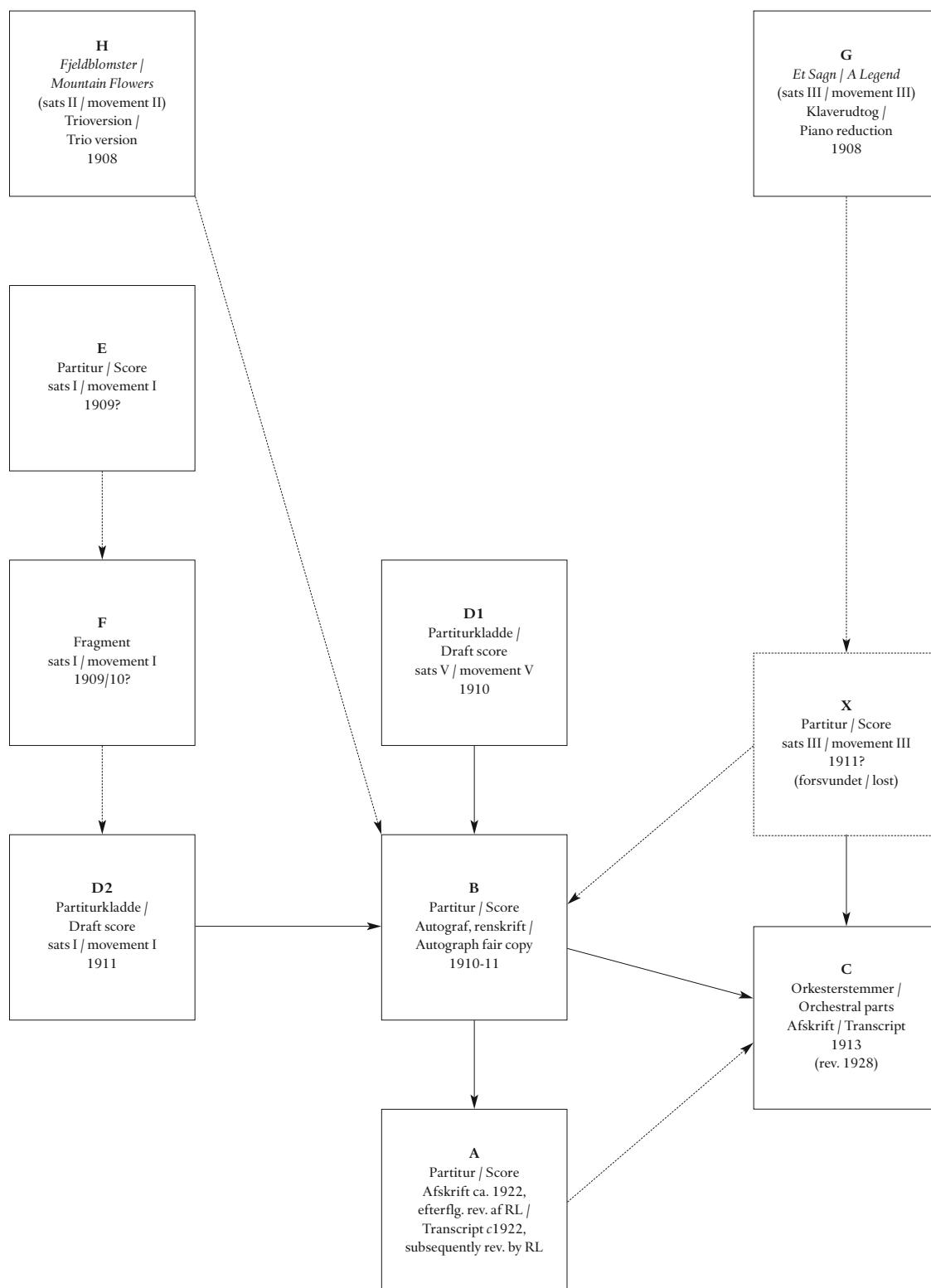
Page 260 Source B. Fair copy of score (autograph), movement V, p. 25

Page 261 Source B. Fair copy of score (autograph), movement V, p. 70

Page 262 Source A. Transcript of score, movement I, p. 53

Page 263 Source A. Transcript of score, movement V, p. 163

KILDERNES INDBYRDES RELATIONER (STEMMA)
 RELATIONS BETWEEN THE SOURCES (STEMMA)

Kommentarer til stemma

Familieskabet mellem de foreliggende kilder er klart for så vidt angår de kronologisk seneste kilder, **A**, **B**, **C** og **D** samt **X**. Sidstnævnte er et nu forsvundet partitur til sats III, benyttet ved udskrivningen af orkesterstemmerne (kilde **C**). Kilderne **E**, **F**, **G** og **H** relaterer i større eller mindre udstrækning til **A-D**, idet en række mellemlid mellem de to kildegrupper er forsvundet. Kilde **H** og **G** repræsenterer oprindelige versioner af sats II og III. Kilde **E** og fragmentet kilde **F** er tilfældigt bevarede, tidlige versioner af sats I, som begge adskiller sig væsentligt fra den endelige version af satsen, repræsenteret ved kilde **D2** (kladde) og kilde **B** (renskrift).

Omfanget af det forsvundne materiale fremgår kun af én kilde, et manuskript, der foreligger i komponistens mor, Emma Langgaards håndskrift (RLP 1). Det har overskriften „Rud Immanuel Langgaard f. 28 Juli 1893 (København)“ og rummer oplysninger om Langgaards kompositionsvirksomhed frem til begyndelsen af 1916. Listen herunder er ekstraheret fra denne fortegnelse og er forsynet med angivelse af, hvilke af de i dag bevarede musikskilder, der svarer til (eller formodes at svare til) de fuldførte partiturversioner, som komponisten successivt producerede ifølge Emma Langgaards udsagn.

Sats I

1908		Første partitur
1909	E ?	Andet partitur
	F ?	Påbegyndelse af tredje partitur
1910		Tredje partitur afsluttet
		Fjerde partitur
1911	D2 , B	Femte partitur

Sats II

1908	H	Version for klavertrio
		Første partitur
1911	B	Andet partitur

Sats III

1908		Første partitur
	G	Klaverudtog
1910	X ?	Andet partitur
1911	B	Tredje partitur

Sats IV

1908		Første partitur
1910		Andet partitur
1911	B	Tredje partitur

Sats V

1909		Første partitur
1910		Andet partitur
	D1 , B	Tredje partitur

Comments on the stemma

The family relationship between the extant sources is known with certainty as regards the chronologically latest of them, viz. **A**, **B**, **C** and **D**, as well as **X**, which is a now lost score of movement III used for copying the orchestral parts (source **C**) for that movement. Sources **E**, **F**, **G** and **H** are in varying degrees related to **A-D**; a number of intermediaries between the two groups of sources have been lost. Sources **H** and **G** represent original versions of movements II and III. Source **E** and the fragmentary source **F** are early and accidentally preserved versions of movement I. Both differ significantly from the final version as represented by sources **D2** (draft) and **B** (fair copy).

The extent of the lost material is only attested by one source, a manuscript in the handwriting of the composer's mother Emma Langgaard (RLP 1). It is entitled "Rud Immanuel Langgaard b. 28 July 1893 (Copenhagen)" and contains information about RL's activity as a composer up to the beginning of 1916. The list below is extracted from Emma Langgaard's manuscript and identifies the extant musical sources which correspond (or may be believed to correspond) to the respective score versions as successively completed according to the testimony of the composer's mother.

Movement I

1908		First score
1909	E ?	Second score
	F ?	Third score begun
1910		Third score completed
		Fourth score
1911	D2 , B	Fifth score

Movement II

1908	H	Version for piano trio
		First score
1911	B	Second score

Movement III

1908		First score
	G	Piano reduction
1910	X ?	Second score
1911	B	Third score

Movement IV

1908		First score
1910		Second score
1911	B	Third score

Movement V

1909		First score
1910		Second score
	D1 , B	Third score

UDSAGN AF SÆRLIG INTERESSE FRA KILDERNE A, B OG C

1. Varianter i sats III (kilde C)
2. Symfoniens oprindelige tempoangivelser (kilde B)
3. Ændringer foretaget forud for uropførelsen i 1913 (kilde B)
4. Ændringer foretaget senere end uropførelsen (kilde A)

1. VARIANTER I SATS III (KILDE C)

Nedennævnte varianter i kilde C sats III er opstået som følge af, at orkestermaterialet er udskrevet på grundlag af et partitur, som ikke er identisk med det i dag kendte partitur til satsen i kilde B (og kopien A). Det partitur, som nodeskrivningen fik stillet til rådighed af komponisten i forbindelse med stemmeudskrivningen, repræsenterer en tidligere version end B. Satsen har et stykke henad vejen haft en parallel status som selvstændigt orkesterstykke, og der må have eksisteret et nu forsvundet partitur, som af praktiske grunde er blevet udset som forlæg for orkesterstemmerne i stedet for det endelige partitur, som også forelå, da stemmeudskrivningen blev igangsat i foråret 1913. Det fremgår klart af C, at det ikke var et allerede udarbejdet stemmesæt til sats III (som selvstændigt værk), der blev inkorporeret i symfonimaterialet. Det endelige partitur (B) repræsenterer en gennemskrivning af satsen, hvori komponisten har noteret en række detaljer på en lidt anden måde, justeret de dynamiske angivelser her og der og reduceret antallet af tempo- og karakterbetegnelser. Variantterne omfatter således tempoangivelser, artikulation, frasering og dynamik samt få tilfælde af node- og instrumentationsafvigelser. Når disse varianter dokumenteres særskilt nedenfor, skyldes det, at orkesterstemmerne blev anvendt ved uropførelsen og ved Rued Langgaards opførelse i 1928 (samt ved senere opførelser og indspilninger) sammen med det noget divergerende partitur i B og A. Langgaard må fra starten have accepteret, at der var visse, mindre uoverensstemmelser mellem partitur og stemmer. Måske er dette senere gået i glemmebogen; i hvert fald kan man konstatere, at der ikke er gjort noget forsøg på at bringe orkesterstemmerne i overensstemmelse med den endelige version af satsen.

Oversigten medtager alle varianter, som supplerer eller korrigerer informationerne i kilde B (A). Ændringer, som er indføjede efter at stemmerne var produceret, samt nye varianter, der er opstået som følge af forglemmelser og fejl i den senere udarbejdede partiturversion i B, er ikke relevante her.

Takt	Stemme(r)	Kommentar
–	vl II	„G Saite in Fis umstemmen“; denne angivelse skyldes at vl II i t. 14 spiller tonen fis (node 2 og 7)
1	timp	<i>ppp</i> (i stedet for <i>pp</i>)
4-5	cor 1-2, 3-4	<i>espr. molto</i> i begyndelsen af t. 4 (≡ i t. 5 findes ikke)
6	vl I	<i>molto con espress.</i>
	vl II	<i>pp</i> (i stedet for <i>p</i>) + <i>molto con espress.</i> (<i>espr.</i> i t. 7 findes ikke)
	vla	<i>pp</i> (i stedet for <i>p</i>) + <i>molto con espress.</i>
6-8	vcl-2	<i>mp</i> (i stedet for <i>p</i>) + <i>molto con espress.</i> (≡ i t. 7 og <i>espr. molto</i> i t. 8 findes ikke)
10	vl I, II, vla	<i>p sempre con espress.</i> (≡ i vl II findes ikke)
	vcl	node 1: <i>p</i>
11	vcl	<i>espr. molto sempre</i> (≡ i t. 12 findes ikke)
13	ob 1, cl 1	bue t. 13-14 findes ikke
	fg 3, tbn 1-2	tenutobuer findes ikke
	cl 2-3	<i>mf</i> (i stedet for <i>mp</i>) + <i>con espress.</i>
	cor 3-4	<i>mp</i> (i stedet for <i>p</i>) + <i>con espress.</i>
14	ob 3-4, fg 1-2	<i>mf</i> (i stedet for <i>mp</i>) + <i>con espress.</i> (≡ i t. 15 findes ikke)
	cl 1	node 1: <i>p</i>
	tbn 4, tb cb	<i>pp</i> (i stedet for <i>p</i>)
	timp	<i>pp</i> findes ikke
	vl II	♯ fis × 2 (i stedet for pause 1 og 2, jfr. første note ovf.)

INFORMATION OF SPECIAL INTEREST IN SOURCES A, B AND C

1. Variants in movement III (source C)
2. Original tempo indications in the symphony (source B)
3. Alterations prior to the first performance in 1913 (source B)
4. Alterations subsequent to the first performance (source A)

1. VARIANTS IN MOVEMENT III (SOURCE C)

The following variants in source C movement III are a result of the fact that the orchestral material was transcribed from a score not identical with the now extant score of that movement in source B (and its transcript A). The score placed at the copyist's disposal by the composer represented an earlier version than B. For a time the movement enjoyed parallel status as an independent orchestral work, and there must have existed a now lost score that for practical reasons functioned as the copyist's exemplar for the orchestral parts, instead of the final score which was also at hand when the copying process began in the spring of 1913. C provides clear evidence that we do not have to do here with the incorporation of an already existing set of parts for movement III (as an independent work) into the symphonic material. The final score (B) represents a revision of the movement in which the composer notated various details in slightly different ways from before, adjusted the dynamic indications here and there and reduced the number of marks of tempo and expression. The variants accordingly affect tempo marks, articulation, phrasing and dynamics, in addition to a few differences in the notes played and in the instrumentation. It has been thought necessary to document these variants separately because the orchestral parts, together with the somewhat divergent score in B and A, were used at the premiere and at Rued Langgaard's own revival of the work in 1928 (and for more recent performances and recordings). Langgaard must have accepted from the outset that there were certain minor disagreements between score and parts. Perhaps he forgot about this later; it is at any rate plain that no attempt has been made to bring the orchestral parts into full agreement with the final version of the movement.

Below are listed all variants which supplement or correct the information in source B (A). Changes introduced after the parts had been copied, and new variants due to omissions and errors in the later score version as found in B, are not relevant here.

Bar	Part(s)	Remarks
–	vl II	“G Saite in Fis umstemmen”; this instruction takes account of the fact that in b. 14 (notes 2 and 7) vl II plays the tone f♯
1	timp	<i>ppp</i> (instead of <i>pp</i>)
4-5	cor 1-2, 3-4	<i>espr. molto</i> at beginning of b. 4 (≡ wanting in b. 5)
6	vl I	<i>molto con espress.</i>
	vl II	<i>pp</i> (instead of <i>p</i>) + <i>molto con espress.</i> (<i>espr.</i> wanting in b. 7)
	vla	<i>pp</i> (instead of <i>p</i>) + <i>molto con espress.</i>
6-8	vcl-2	<i>mp</i> (instead of <i>p</i>) + <i>molto con espress.</i> (≡ wanting in b. 7, <i>espr. molto</i> wanting in b. 8)
10	vl I, II, vla	<i>p sempre con espress.</i> (≡ wanting in vl II)
	vcl	note 1: <i>p</i>
11	vcl	<i>espr. molto sempre</i> (≡ wanting in b. 12)
13	ob 1, cl 1	slur wanting in bb. 13-14
	fg 3, tbn 1-2	tenuto slurs wanting
	cl 2-3	<i>mf</i> (instead of <i>mp</i>) + <i>con espress.</i>
	cor 3-4	<i>mp</i> (instead of <i>p</i>) + <i>con espress.</i>
14	ob 3-4, fg 1-2	<i>mf</i> (instead of <i>mp</i>) + <i>con espress.</i> (≡ wanting in b. 15)
	cl 1	note 1: <i>p</i>
	tbn 4, tb cb	<i>pp</i> (instead of <i>p</i>)
	timp	<i>pp</i> wanting
	vl II	♯ f twice (instead of rests 1 and 2, cf. the first annotation above)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
	vcl	node 1-10: e-dis-e-g-fis-e-e-d-e-e (oktivering af vl I)		vcl	notes 1-10: e-d#-e-g-f#-e-e-d-e-e (lower-octave doubling of vl I)
15	vla, vcl-1 cor 7-8	p (i stedet for pp) mf (i stedet for mp) + con espress. (<=> i t. 16 findes også)	15	vla, vcl-1 cor 7-8	p (instead of pp) mf (instead of mp) + con espress. (+ <=> in b. 16)
16	tbn 1-2	con espress. (<=> findes også)	16	tbn 1-2	con espress. (<=> also present)
17	ob 2-3, fg 1-2, cor 3-4	bue ender ved sidste node i takten (ny bue starter t. 18 node 1; i cl 2-3 og cor 5-6 fortsætter buen derimod)	17	ob 2-3, fg 1-2, cor 3-4	slur ends on last note of bar (new slur begins at b. 18 note 1, but in cl 2-3 and cor 5-6 the slur continues)
18	tbn 4 tr 1-2 tbn 1-2	bue t. 17-18 findes ikke <=> (taktslag 2-4) (<=> i t. 19 findes ikke) p (node 1) + <=> (node 2-5)	18	tbn 4 tr 1-2 tbn 1-2	slur bb. 17-18 wanting <=> (beats 2-4) (<=> wanting in b. 19) p (node 1) + <=> (notes 2-5)
19	tbn 1-2	>=> (node 2-7); bue ender ved node 7 (i tr 1-2 fortsætter buen derimod)	19	tbn 1-2	>=> (notes 2-7); slur ends on note 7 (but continues in tr 1-2)
20	vl I, II, vcl-2 cor 7-8 tbn 1-2	sempre legatissimo node 1: p (og derfor intet dim. + p i t. 21) node 1: p; ny bue begynder her	20	vl I, II, vcl-2 cor 7-8 tbn 1-2	sempre legatissimo node 1: p (and so dim. + p wanting in b. 21) node 1: p; new slur begins here
21	fl 1-2	node 1: pp (più p findes ikke); tenuto bue findes ikke	21	fl 1-2	node 1: pp (più p wanting); tenuto slur wanting
	cl 1 cl 2-3 cor 1-2 cor 3-4 tr 1-2 tbn 1-2 tbn 4, tb cb timp vla, vcl-1 cb	tenutobue findes ikke dim. findes ikke più p findes ikke; tenuto bue findes ikke dim. findes ikke; buen fortsætter til t. 22 node 2 node 3: pp (i stedet for più p) node 4: pp findes ikke node 3: p findes ikke pp findes ikke node 2: p findes ikke <=> findes ikke		cl 1 cl 2-3 cor 1-2 cor 3-4 tr 1-2 tbn 1-2 tbn 4, tb cb timp vla, vcl-1 cb	dim. wanting più p and tenuto slur wanting dim. wanting; slur continues to b. 22 note 2 node 3: pp (instead of più p) node 4: pp wanting note 3: p wanting pp wanting note 2: p wanting <=> wanting
22	- cl 2-3 cor 3-4 vla vcl-1 vcl-2 cb	più con moto e sempre allargando node 1: pp (i stedet for p) node 1: pp (i stedet for più p) sempre espr. + <=> (node 1-4) sempre con espress. + <=> (node 1-4) ff (i stedet for f) + ben ten. ben ten. (dynamisk angivelse findes ikke i denne takt)	22	- cl 2-3 cor 3-4 vla vcl-1 vcl-2 cb	più con moto e sempre allargando node 1: pp (instead of p) node 1: pp (instead of più p) sempre espr. + <=> (notes 1-4) sempre con espress. + <=> (notes 1-4) ff (instead of f) + ben ten. ben ten. (no dynamic mark in this bar)
22-23	ob, cl 2, fg	mf (i stedet for f) + con espress.	22-23	ob, cl 2, fg	mf (instead of f) + con espress.
23	vla, vcl-1 cb	node 1: martellato + >=> (node 1-2); bue ender på node 2 (ny bue begynder t. 24 node 1) <=> molto (dækkende hele takten)	23	vla, vcl-1 cb	node 1: martellato + >=> (notes 1-2); slur ends on note 2 (new slur begins at b. 24 note 1) <=> molto (extending throughout the bar)
23-24	cor 1-2, 3-4	bue findes ikke	23-24	cor 1-2, 3-4	slur wanting
24	vcl-2, cb	bue ender node 4 (ingen bue i t. 25)	24	vcl-2, cb	slur ends on note 4 (no slur in b. 25)
25	ob, cl 2, fg	<=> (node 3-5); bue ender på node 7 (ny bue begynder t. 26 node 1); dog ikke i cl 2, hvor buen fortsætter	25	ob, cl 2, fg	<=> (notes 3-5); slur ends on note 7 (new slur begins at b. 26 note 1), not however in cl 2 where slur continues
	cor 1 cor 2, 3-4 cor 5, 7 cor 6, 8 vl I	>=> findes ikke bue ender node 3 (ny bue begynder t. 26 node 1) espr. bue ender node 2; ny bue begynder node 3 node 2 og 4: martellato; ingen overbinding fra node 4 (t. 26 node 1 er noteret med # for f ²) molto espr. (i stedet for espr.)		cor 1 cor 2, 3-4 cor 5, 7 cor 6, 8 vl I	>=> wanting slur ends on note 3 (new slur begins at b. 26 note 1) espr. slur ends on note 2; new slur begins at note 3 notes 2 and 4: martellato; no tie from note 4 (b. 26 note 1 is notated with # before f ²) molto espr. (instead of espr.)
	vl I vl II	ff espr. findes ikke (<=> i t. 24 findes dog som i vl I)		vl I vl II	ff espr. wanting (but <=> in b. 24 as in vl I) note 1: ff
	vcl-1, vcl-2 vcl-2 cb	node 1: ff ingen bue i takten ingen bue i takten (dynamisk angivelse findes ikke)		vcl-1, vcl-2 vcl-2 cb	no slur in the bar no slur in the bar (and dynamic mark wanting) note 1: mf (new slur begins here)
26	ob fg cor 1-2, 3-4 vl I, II vl II vl II, vla, vcl-1, vcl-2 vcl-2, cb	node 1: mf (ny bue begynder her) node 1: f (ny bue begynder her) node 1: f <=> (i stedet for cresc. molto) node 1: ♯ (d ¹) (i stedet for ♯ fis ¹ - ♯ eis ¹) node 1: f	26	ob fg cor 1-2, 3-4 vl I, II vl II vl II, vla, vcl-1, vcl-2 vcl-2, cb	note 1: f (new slur begins here) note 1: f <=> (instead of cresc. molto) note 1: ♯ (d ¹) (instead of ♯ fis ¹ - ♯ eis ¹) note 1: f ben marc. (instead of marc.)
27	fl, cl 1 cor vla, vcl, cb	node 1: ff (og derfor intet cresc. + ff i t. 28-29) node 1: ff (f i cor 5-8 ved node 2 findes ikke) node 1: ff	27	fl, cl 1 cor vla, vcl, cb	node 1: ff (and so cresc. + ff in bb. 28-29 wanting) note 1: ff (f wanting at note 2 in cor 5-8) note 1: ff
28	tr 1-2	espr. (anført ved node 4)	28	tr 1-2	espr. (written at note 4)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
29	fg cor 1-2, 3-4 cor 5, 7 tr 1-2 tbn, tb cb str	node 1: <i>f</i> (i stedet for <i>ff</i>) <i>ff</i> findes ikke ≪ ≫ (dækkende hele takten; <i>dim.</i> findes ikke) ≧ (node 1-3); <i>poco f</i> findes ikke <i>mf</i> (i stedet for <i>poco f</i>) node 1: <i>ff</i> (i stedet for <i>sff</i>)	29	fg cor 1-2, 3-4 cor 5, 7 tr 1-2 tbn, tb cb str	note 1: <i>f</i> (instead of <i>ff</i>) <i>ff</i> wanting ≪ ≫ (extending throughout the bar; <i>dim.</i> wanting) ≧ (notes 1-3); <i>poco f</i> wanting <i>mf</i> (instead of <i>poco f</i>)
30	fg 3 cor 3 tr 1-2 vcl-2, cb	node 1: <i>ff</i> (i stedet for <i>f</i>) + <i>ben marc.</i> node 5-6: <i>g</i> ¹ (i stedet for <i>b</i> ¹) <i>p</i> står ved node 1 <i>ben marcatisissimo</i> [sic!] (i stedet for <i>ben ten.</i>)	30	fg 3 cor 3 tr 1-2 vcl-2, cb	note 1: <i>ff</i> (instead of <i>f</i>) + <i>ben marc.</i> note 5-6: <i>g</i> ¹ (instead of <i>b</i> ¹) <i>p</i> written at note 1 <i>ben marcatisissimo</i> [sic!] (instead of <i>ben ten.</i>)
32	– fl	<i>più con moto sempre</i> node 1: <i>ff</i> (i stedet for <i>f</i>)	32	– fl	<i>più con moto sempre</i> note 1: <i>ff</i> (instead of <i>f</i>)
32-33	fg 3	alle noder: martellato	32-33	fg 3	all notes: martellato
33	tbn 2, 3	node 1: bue begynder her (og fortsætter t. 34-35)	33	tbn 2, 3	note 1: slur begins here (and continues in bb. 34-35)
34	cor tbn 1 tbn 2, 3 tbn 4, tb cb, timp	<i>molto marcatisissimo</i> [sic!] (i stedet for <i>marc.</i>) + martellato node 1-3 i cor 1-4 samt node 1-4 i cor 5-8 node 1: <i>mf</i> (i stedet for <i>mp</i>) <i>espr. molto</i> (i stedet for <i>espr.</i>) <i>poco a poco cresc. molto</i> (i stedet for <i>cresc. molto</i>)	34	cor tbn 1 tbn 2, 3 tbn 4, tb cb, timp	<i>molto marcatisissimo</i> [sic!] (instead of <i>marc.</i>) + martellato on notes 1-3 in cor 1-4 and on notes 1-4 in cor 5-8 node 1: <i>mf</i> (instead of <i>mp</i>) <i>espr. molto</i> (instead of <i>espr.</i>) <i>poco a poco cresc. molto</i> (instead of <i>cresc. molto</i>)
35	cor 5-6, 7-8 tr 2 tr 3 tbn 1 tbn 1-2, 3	node 2-4: martellato (i stedet for <i>marc.</i>) <i>espr. molto</i> (<i>cresc. molto</i> findes ikke her, men står i t. 36) <i>cresc. molto</i> findes ikke her, men står i t. 36 <i>espr. molto</i> <i>sempre cresc. molto</i> (i stedet for <i>cresc. molto</i>); tbn 2 og 3 har desuden <i>mf</i> t. 36 node 1	35	cor 5-6, 7-8 tr 2 tr 3 tbn 1 tbn 1-2, 3	notes 2-4: martellato (instead of <i>marc.</i>) <i>espr. molto</i> (<i>cresc. molto</i> wanting here but written at b. 36) <i>cresc. molto</i> wanting here but written at b. 36 <i>espr. molto</i>
36	– cor 1-2, 3-4 tr 2, tr 3 cor 5-6, 7-8	<i>rall. molto</i> (ved taktslag 3) node 1: <i>fff</i> (i stedet for <i>ff espr.</i>); noden forsynet med <i>marc.</i> ; bue begynder t. 37 node 1 <i>cresc. molto</i> i taktens begyndelse node 1-4: martellato (i stedet for <i>marc.</i>)	36	– cor 1-2, 3-4 tr 2, tr 3 cor 5-6, 7-8	<i>rall. molto</i> (on beat 3) note 1: <i>fff</i> (instead of <i>ff espr.</i>); <i>marc.</i> over the note; slur begins at b. 37 note 1 <i>cresc. molto</i> at beginning of bar notes 1-4: martellato (instead of <i>marc.</i>)
36, 37	cor	<i>cresc. molto</i> i taktens begyndelse node 4: <i>marc.</i> ; ingen buebegyndelse; <i>espr.</i> findes ikke	36, 37	cor	<i>cresc. molto</i> at beginning of bar note 4: <i>marc.</i> ; slur has no beginning; <i>espr.</i> wanting
37	tr 2	node 4: <i>marc.</i> ; ingen buebegyndelse; <i>espr.</i> findes ikke	37	tr 2	note 4: <i>marc.</i> ; slur has no beginning; <i>espr.</i> wanting
38	tbn 1-2, 3 – cor 1-2, 3-4 cor 5, 7 tr 1 tr 2, tbn 1-2, 3	node 4: ingen buebegyndelse; <i>espr.</i> findes ikke <i>sempre allargando</i> (metronomtal findes ikke) node 3: <i>ff</i> findes ikke; ingen buebegyndelse node 2: <i>marc.</i> ; ingen buebegyndelse node 1: <i>ff</i> <i>ben ten.</i> i taktens begyndelse; node 1-6: <i>marc.</i> ; bue findes ikke og ≪ ≫ findes ikke	38	tbn 1-2, 3 – cor 1-2, 3-4 cor 5, 7 tr 1 tr 2, tbn 1-2, 3	note 4: slur has no beginning; <i>espr.</i> wanting <i>sempre allargando</i> (metronome mark wanting) note 3: <i>ff</i> wanting; slur has no beginning note 2: <i>marc.</i> ; slur has no beginning note 1: <i>ff</i> <i>ben ten.</i> at beginning of bar; notes 1-6: <i>marc.</i> ; slur and ≪ ≫ wanting
39	tbn 4, tb cb cor 1, 3 cor 2, 4 cor 5, 7 tr 2, tbn 1-2, 3	node 1: martellato node 1: <i>fff</i> ; bue begynder node 1 bue begynder node 1 node 1-3: martellato (bue findes ikke)	39	tbn 4, tb cb cor 1, 3 cor 2, 4 cor 5, 7 tr 2, tbn 1-2, 3	note 1: martellato note 1: <i>fff</i> ; slur begins at note 1 note 1: <i>fff</i> slur begins at note 1 notes 1-3: martellato (slur wanting)
40	fl, ob, cl cor 1, 3, cor 5-6, 7-8 tr 2 tbn 1-2, 3	node 1: <i>ben. ten.</i> note 1: <i>f</i> <i>sempre espr.</i> i anden halvdel af takten bue findes ikke node 1: martellato; bue begynder her og fortsæt- ter i t. 41	40	fl, ob, cl cor 1, 3, cor 5-6, 7-8 tr 2 tbn 1-2, 3	note 1: <i>ben. ten.</i> <i>sempre espr.</i> in second half of bar slur wanting note 1: martellato; slur begins here and continues in b. 41
41	tbn 4 timp fl ob 2-3, cl 2-3 tr 2 tbn 1, 3, 4	bue findes ikke (ny bue begynder t. 41 node 1) ≪ ≫ (dækkende hele takten) <i>sempre espr.</i> i taktens begyndelse; <i>dim.</i> i taktens slutning findes ikke <i>espr.</i> i taktens begyndelse <i>sempre espr.</i> i taktens begyndelse + bue fra node 1 til 7 <i>dim. sempre espr.</i> i taktens begyndelse (<i>dim.</i> i tak- tens slutning findes ikke)	41	tbn 4 timp fl ob 2-3, cl 2-3 tr 2 tbn 1, 3, 4	slur wanting (new slur begins at b. 41 note 1) ≪ ≫ (extending throughout the bar) <i>sempre espr.</i> at beginning of bar; <i>dim.</i> at end of bar wanting <i>espr.</i> at beginning of bar <i>sempre espr.</i> at beginning of bar + slur from note 1 to note 7 <i>dim. sempre espr.</i> at beginning of bar (<i>dim.</i> at end of bar wanting)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
42	timp	<i>dim.</i> står i taktens begyndelse	42	timp	<i>dim.</i> at beginning of bar
	–	<i>Misterioso molto</i>		–	<i>Misterioso molto</i>
	ob 2-3, cl 2-3	node 1: <i>mf</i> ; <=> dækker hele takten		ob 2-3, cl 2-3	node 1: <i>mf</i> ; <=> extending throughout the bar
	fg	<i>dim. molto con espress.</i> i begyndelsen af takten		fg	<i>dim. molto con espress.</i> at beginning of bar
	cor 1, 3, 5, 7	<=> dækker hele takten		cor 1, 3, 5, 7	<=> extending throughout the bar
	cor 2, 4, 6, 8	<i>dim.</i> i taktens begyndelse		cor 2, 4, 6, 8	<i>dim.</i> at beginning of bar
	tbn	<i>dim.</i> omtrent på 2. taktslag (<i>mf</i> node 1 findes også)		tbn	<i>dim.</i> approximately on second beat (also <i>mf</i> at note 1)
	vI I, II, vla, vcl-1	node 1: <i>mf</i>		vI I, II, vla, vcl-1	node 1: <i>mf</i>
	vcl-2	<i>molto con espress.</i> (i stedet for <i>espr.</i>)		vcl-2	<i>molto con espress.</i> (instead of <i>espr.</i>)
43	ob 2-3, cl 2-3, cor 5, 7	bue ender node 4 (ny bue begynder t. 44 node 1)	43	ob 2-3, cl 2-3, cor 5, 7	slur ends on note 4 (new slur begins at b. 44 note 1)
	fg	<> findes ikke		fg	<> wanting
	cb	<i>sempre dim.</i> (<i>dim.</i> i t. 44 findes ikke)		cb	<i>sempre dim.</i> (<i>dim.</i> wanting in b. 44)
44	ob 2-3, cl 2-3, fg	node 1: <i>mf</i>	44	ob 2-3, cl 2-3, fg	node 1: <i>mf</i>
	ob 2-3	node 2-4: <=> (> findes ikke)		ob 2-3	node 2-4: <=> (> wanting)
	cl 2-3	<> findes ikke; <i>molto con espress.</i> i taktens slutning		cl 2-3	<> wanting; <i>molto con espress.</i> at end of bar
	tr 1, 3	<i>mf</i> findes ikke		tr 1, 3	<i>mf</i> wanting
	cor 1, 3, 5, 7	node 2-4: <=>		cor 1, 3, 5, 7	node 2-4: <=>
	tb cb	<i>dim.</i> i taktens begyndelse		tb cb	<i>dim.</i> at beginning of bar
	vI I, II, vla	node 1-4: <=> <i>f</i> (<=> findes ikke)		vI I, II, vla	node 1-4: <=> <i>f</i> (<=> wanting)
45	fg	<> findes ikke	45	fg	<> wanting
	cor 1, 3, 5, 7	<i>molto espr.</i> i taktens begyndelse		cor 1, 3, 5, 7	<i>molto espr.</i> at beginning of bar
	cor 1, 3	node 2-7: >=>		cor 1, 3	node 2-7: >=>
	cor 5, 7	node 2-5: >=>		cor 5, 7	node 2-5: >=>
	tbn 1, 3	node 1: <=>; node 2: >=>		tbn 1, 3	node 1: <=>; node 2: >=>
	tbn 2, 4	node 1: <=>		tbn 2, 4	node 1: <=>
	tb cb	node 1: <i>più p</i>		tb cb	node 1: <i>più p</i>
46	–	<i>poco a poco più rall.</i> (i nogle stemmer: <i>poco a poco più rall. molto</i>)	46	–	<i>poco a poco più rall.</i> (in some of the parts: <i>poco a poco più rall. molto</i>)
	fg	node 1: <i>mp</i>		fg	node 1: <i>mp</i>
	cor 5, 7	node 1: <i>p</i>		cor 5, 7	node 1: <i>p</i>
	cor 6, 8	node 1: <i>p molto espr.</i> (<> findes ikke)		cor 6, 8	node 1: <i>p molto espr.</i> (<> wanting)
	timp	node 1: <i>pp</i>		timp	node 1: <i>pp</i>
	vI I, II, vla	node 1: <i>più p</i>		vI I, II, vla	node 1: <i>più p</i>
	vcl	node 1: <i>dim.</i>		vcl	node 1: <i>dim.</i>
	cb	node 1: <i>p</i>		cb	node 1: <i>p</i>
47	cor 1, 3	<i>dim.</i> (mellem node 2 og 3)	47	cor 1, 3	<i>dim.</i> (between notes 2 and 3)
	timp	<i>p</i> findes ikke		timp	<i>p</i> wanting
	vI I, II, vla, vcl	node 1: <i>p</i>		vI I, II, vla, vcl	node 1: <i>p</i>
48	ob 3, cl 1, cl 2, cor	node 1: tenuto bue findes ikke	48	ob 3, cl 1, cl 2, cor	node 1: tenuto tie wanting
	cor	node 1: <i>fz</i>		cor	node 1: <i>fz</i>
49	vI I, II vla, vcl	node 1-3: >=>	49	vI I, II vla, vcl	node 1-3: >=>
	cl 1, 2	node 1: <i>mp espr.</i> (i stedet for <i>p</i>)		cl 1, 2	node 1: <i>mp espr.</i> (instead of <i>p</i>)
49-52	cl 2-3	cl 2-3 spiller begge (unison)	49-52	cl 2-3	cl 2-3 both play (in unison)
50	–	<i>Lento molto</i>	50	–	<i>Lento molto</i>
	cl 1, 2	node 1-5: <=> (> findes ikke)		cl 1, 2	node 1-5: <=> (> wanting)
52	fg	<i>sempre con espress.</i>	52	fg	<i>sempre con espress.</i>
	vcl	node 1: <i>pp</i> (i stedet for <i>p</i>)		vcl	node 1: <i>pp</i> (instead of <i>p</i>)
54	fg	<i>p</i> og <i>dim.</i> findes ikke	54	fg	<i>p</i> and <i>dim.</i> wanting
55	fg	node 2-4: >=> (<i>pp</i> findes ikke)	55	fg	node 2-4: >=> (<i>pp</i> wanting)
	cl	node 1: <i>mp</i> (i stedet for <i>p</i>)		cl	node 1: <i>mp</i> (instead of <i>p</i>)
56	cl	node 1-3: <=> <i>mf</i> (> findes ikke)	56	cl	node 1-3: <=> <i>mf</i> (> wanting)
	timp	<i>p</i> (i stedet for <i>pp</i>)		timp	<i>p</i> (instead of <i>pp</i>)
	vla	<i>sul pont.</i>		vla	<i>sul pont.</i>
57	–	<i>molto rall.</i>	57	–	<i>molto rall.</i>
	cl	<i>dim.</i> (findes mellem node 1 og 2)		cl	<i>dim.</i> (between notes 1 and 2)
	tbn	node 2: <i>ppp</i>		tbn	node 2: <i>ppp</i>
	timp	node 1: <i>dim.</i>		timp	node 1: <i>dim.</i>
58	cl	node 1: <i>più p</i> (<i>dim.</i> i taktens slutning findes ikke)	58	cl	node 1: <i>più p</i> (<i>dim.</i> at end of bar wanting)
	timp	<i>p</i> (<i>dumpf</i>) (i stedet for <i>pp</i>)		timp	<i>p</i> (<i>dumpf</i>) (instead of <i>pp</i>)
	vla, vcl	node 1: <i>ppp</i> (<i>ppp</i> i t. 59 findes ikke)		vla, vcl	node 1: <i>ppp</i> (<i>ppp</i> in b. 59 wanting)
59	cor	node 1: <i>p</i> (i stedet for <i>pp</i>)	59	cor	node 1: <i>p</i> (instead of <i>pp</i>)
60	tutti	∩ over sidste node/pause	60	tutti	∩ over last note/rest
	cl I	slutter med overbundet ∙ som i cl 2-3		cl I	ends with tied ∙ as in cl 2-3
	cor	<i>dim.</i> midt i takten (tenutobue findes ikke)		cor	<i>dim.</i> at mid-bar (tenuto slur wanting)

2. SYMFONIENS OPRINDELIGE TEMPOANGIVELSER (KILDE B)

Symfoniens tempo- og karakterbetegnelser fremstår i partituret kilde A som resultat af en revision, Rued Langgaard gennemførte over flere omgange. Der knytter sig derfor en særlig interesse til værkets oprindelige tempoangivelser, som fremgår af autografpartituret kilde B. Dette partitur rummer også dirigenten Max Fiedlers direktionsnotater fra uropførelsen, herunder de, i øvrigt ganske få, korrektioner af Langgaards tempi, han fandt nødvendige at registrere. Nedennævnte oversigt omfatter således:

- 1) Alle tempo- og karakterbetegnelser i kilde B, som hører sammen med RLs renskrift fra 1910-11, suppleret af et par autografe tilføjelser, indføjet med blyant og farvestift for udskrivningen af orkesterstemmerne (kilde C)
- 2) Tilføjelser i Max Fiedlers håndskrift samt annulleringer, der efter alt at domme også er foretaget af Fiedler (disse ændringer afspejler sig kun rent undtagelsesvis i orkesterstemmerne). Fiedlers bidrag er kun optaget i oversigten, såfremt de supplerer eller korrigerer Rued Langgaards angivelser. Orkesterstemmerne (kilde C) rummer for sats IIIs vedkommende et sæt divergerende tempoangivelser, se foregående oversigt (s. 266)

Sats I

1	<i>Allegro e molto con moto</i>
9	<i>meno mosso e allargando</i> [autograf tilføjelse med blyant]
16	<i>poco a poco in tempo</i> [autograf tilføjelse med blyant]
33	<i>più lento</i>
41	<i>a tempo</i>
49	<i>più allargando</i>
57	<i>più allargando</i> [autograf tilføjelse med blå farvestift]
85	<i>poco a poco meno mosso</i>
94	<i>Lento più</i>
102	<i>Andante e con espressione</i>
114	<i>molto rallentando</i>
115	<i>a tempo (Andante e con espressione)</i>
121	<i>più lento poco a poco</i>
126	<i>Lento</i>
128	<i>Tempo I (molto con moto)</i>
144	<i>molto allargando</i>
172	<i>poco stringendo</i>
176	<i>a tempo</i>
188	<i>l'istesso tempo</i>
192	<i>poco stringendo</i>
196	<i>a tempo</i>
216	<i>poco stringendo più a più</i>
224	<i>a tempo</i>
228	<i>poco stringendo più a più</i>
234	<i>a tempo</i>
238	<i>poco a poco stringendo</i> [annulleret]
247	<i>sempre più stringendo</i>
252	<i>poco più lento e più allargando</i> [Fiedler: „molto pesante“ / „allarg.“]
253	<i>l'istesso tempo</i>
254	<i>l'istesso tempo</i>
257	<i>l'istesso tempo</i>
258	<i>l'istesso tempo</i>
261	<i>l'istesso tempo</i>
263	<i>l'istesso tempo</i> [rettet af Fiedler til: „Tempo I Allegro“]
269	<i>poco a poco meno mosso e meno agitato</i>
281	<i>Moderato</i>
298	<i>Più moderato</i>
310	<i>più moderato</i>
314	<i>Tempo I (Allegro e molto con moto)</i>
322	<i>meno mosso e molto tenuto</i>
331	<i>poco stringendo</i>
334	<i>più [stringendo]</i>
342	<i>rit. poco a poco</i>
346	<i>poco lento</i>
362	<i>stringendo poco a poco</i>
366	<i>molto allargando</i>
370	<i>poco a poco più lento e sempre con espressione</i>
378	<i>a tempo</i>
380	<i>Molto andante e con espressione</i>
396	<i>più lento e molto con espressione</i>
406	<i>Tempo I (Allegro con moto)</i> [Fiedler: „Tempo I (subito)“]

2. ORIGINAL TEMPO INDICATIONS IN THE SYMPHONY (SOURCE B)

In the score copy source A, indications of tempo and expression are the result of a revision undertaken by Rued Langgaard in successive phases. The original tempo indications as they appear in the autograph score B are therefore of particular interest. This score also contains the conductor Max Fiedler's notes from the first performance, including the (very few) corrections of Langgaard's tempi which Fiedler found it necessary to record. The following survey therefore comprises:

- 1) All indications of tempo and expression in source B which derive from RL's fair copy of 1910-11, as well as a couple of autograph additions entered in pencil and crayon prior to the copying of the orchestral parts (source C).
- 2) Additions in Max Fiedler's handwriting and cancellations that would also appear to have been made by him (these changes have only exceptionally been carried over to the orchestral parts). Fiedler's contributions are only included below if they complement or correct the composer's own indications.

In the case of movement III the orchestral parts (source C) have a set of deviating tempo indications; see the list of these above (p. 266)

Movement I

1	<i>Allegro e molto con moto</i>
9	<i>meno mosso e allargando</i> [autograph addition in pencil]
16	<i>poco a poco in tempo</i> [autograph addition in pencil]
33	<i>più lento</i>
41	<i>a tempo</i>
49	<i>più allargando</i>
57	<i>più allargando</i> [autograph addition in blue crayon]
85	<i>poco a poco meno mosso</i>
94	<i>Lento più</i>
102	<i>Andante e con espressione</i>
114	<i>molto rallentando</i>
115	<i>a tempo (Andante e con espressione)</i>
121	<i>più lento poco a poco</i>
126	<i>Lento</i>
128	<i>Tempo I (molto con moto)</i>
144	<i>molto allargando</i>
172	<i>poco stringendo</i>
176	<i>a tempo</i>
188	<i>l'istesso tempo</i>
192	<i>poco stringendo</i>
196	<i>a tempo</i>
216	<i>poco stringendo più a più</i>
224	<i>a tempo</i>
228	<i>poco stringendo più a più</i>
234	<i>a tempo</i>
238	<i>poco a poco stringendo</i> [cancelled]
247	<i>sempre più stringendo</i>
252	<i>poco più lento e più allargando</i> [Fiedler: “molto pesante” / “allarg.”]
253	<i>l'istesso tempo</i>
254	<i>l'istesso tempo</i>
257	<i>l'istesso tempo</i>
258	<i>l'istesso tempo</i>
261	<i>l'istesso tempo</i>
263	<i>l'istesso tempo</i> [corrected by Fiedler to: “Tempo I Allegro”]
269	<i>poco a poco meno mosso e meno agitato</i>
281	<i>Moderato</i>
298	<i>Più moderato</i>
310	<i>più moderato</i>
314	<i>Tempo I (Allegro e molto con moto)</i>
322	<i>meno mosso e molto tenuto</i>
331	<i>poco stringendo</i>
334	<i>più [stringendo]</i>
342	<i>rit. poco a poco</i>
346	<i>poco lento</i>
362	<i>stringendo poco a poco</i>
366	<i>molto allargando</i>
370	<i>poco a poco più lento e sempre con espressione</i>
378	<i>a tempo</i>
380	<i>Molto andante e con espressione</i>
396	<i>più lento e molto con espressione</i>
406	<i>Tempo I (Allegro con moto)</i> [Fiedler: “Tempo I (subito)“]

412 *poco a poco stringendo*
418 *più lento e più allargando*
439 *l'istesso tempo*
451 *l'istesso tempo*
459 *l'istesso tempo*
486 *rit. molto*

Sats II

1 *Andante molto*
31 *poco stringendo*
33 *più stringendo*
35 *rall.*
37 *a tempo (Andante molto)*
42 *poco lento e sempre misterioso*
74 *rit.*
75 *Andante molto*
104 Fiedler: „string.“ [gentaget i t. 105]
107 *stringendo molto* [annulleret]
110 *rall.*
111 *a tempo (Andante molto)*
117 *poco a poco più lento*

Sats III

1 *Lento misterioso*
22 *più con moto*
34 *più rallentando*

Sats IV

1 *Allegro marcato* [„marcato“ overstreget af Fiedler]
25 *allargando molto* [annulleret]
49 *sempre allargando* [annulleret]
54 *poco a poco rall. e meno mosso*
57 *Andante e con espressione*
83 *sempre allargando* [Fiedler: „allargando“]
89 Fiedler: „poco più mosso“
103 *più lento* [Fiedler: „Tranquillo“ / „rit.“]
105 *Tempo I*
109 *rall. poco*
110 *a tempo*
158 Fiedler: „allargando“ [atter annulleret]
164 *più allargando* [annulleret]

Sats V

1 *Maestoso allargando*
24 Fiedler: „Con moto“
48 *più allargando*
62 *più lento*
82 Fiedler: „immer breit“
91 *poco rallentando*
93 *a tempo*
105 *più allargando*
119 *l'istesso tempo*
120 Fiedler: „Poco più mosso“
132 *molto agitato* [annulleret]
140 *non mosso* [annulleret]
144 *sempre agitato* [annulleret]
152 *non più mosso*
160 *molto agitato* [annulleret]
168 *rallentando poco*
172 *a tempo*
176 Fiedler: „Breit“
196 *molto allargando e poco rallentando*
209 *Lento pesante*
221 Fiedler: „Più mosso“
229 *(mosso)* [Fiedler: „Allegro“]
230 *(lento)* [Fiedler: „lento“]
232 *(mosso)* [Fiedler: „Allegro“]
233 *(molto rallentando)* [Fiedler: „lento“]
235 *Tempo I* [Fiedler: „Vivo“]
239 *a tempo*
263 *più allargando*
278 *molto rallentando*
279 Fiedler: „espr. lento“
281 Fiedler: „Moderato“
285 *più allargando*
291 Fiedler: „Tranquillo“

412 *poco a poco stringendo*
418 *più lento e più allargando*
439 *l'istesso tempo*
451 *l'istesso tempo*
459 *l'istesso tempo*
486 *rit. molto*

Movement II

1 *Andante molto*
31 *poco stringendo*
33 *più stringendo*
35 *rall.*
37 *a tempo (Andante molto)*
42 *poco lento e sempre misterioso*
74 *rit.*
75 *Andante molto*
104 Fiedler: „string.“ [repeated in b. 105]
107 *stringendo molto* [cancelled]
110 *rall.*
111 *a tempo (Andante molto)*
117 *poco a poco più lento*

Movement III

1 *Lento misterioso*
22 *più con moto*
34 *più rallentando*

Movement IV

1 *Allegro marcato* [„marcato“ crossed out by Fiedler]
25 *allargando molto* [cancelled]
49 *sempre allargando* [cancelled]
54 *poco a poco rall. e meno mosso*
57 *Andante e con espressione*
83 *sempre allargando* [Fiedler: „allargando“]
89 Fiedler: „poco più mosso“
103 *più lento* [Fiedler: „Tranquillo“ / „rit.“]
105 *Tempo I*
109 *rall. poco*
110 *a tempo*
158 Fiedler: „allargando“ [cancelled again]
164 *più allargando* [cancelled]

Movement V

1 *Maestoso allargando*
24 Fiedler: „Con moto“
48 *più allargando*
62 *più lento*
82 Fiedler: „immer breit“
91 *poco rallentando*
93 *a tempo*
105 *più allargando*
119 *l'istesso tempo*
120 Fiedler: „Poco più mosso“
132 *molto agitato* [cancelled]
140 *non mosso* [cancelled]
144 *sempre agitato* [cancelled]
152 *non più mosso*
160 *molto agitato* [cancelled]
168 *rallentando poco*
172 *a tempo*
176 Fiedler: „Breit“
196 *molto allargando e poco rallentando*
209 *Lento pesante*
221 Fiedler: „Più mosso“
229 *(mosso)* [Fiedler: „Allegro“]
230 *(lento)* [Fiedler: „lento“]
232 *(mosso)* [Fiedler: „Allegro“]
233 *(molto rallentando)* [Fiedler: „lento“]
235 *Tempo I* [Fiedler: „Vivo“]
239 *a tempo*
263 *più allargando*
278 *molto rallentando*
279 Fiedler: „espr. lento“
281 Fiedler: „Moderato“
285 *più allargando*
291 Fiedler: „Tranquillo“

304	<i>sempre molto allargando</i>
314	<i>più stringendo</i>
316	<i>più allargando</i>
340	<i>più mosso (beschleunigend)</i>
344	<i>allargando molto</i>
348	<i>poco a poco più mosso</i>
352	<i>mosso</i>
354	Fiedler: „breit“
355	<i>rit.</i>
356	<i>a tempo</i>
360	<i>l'istesso tempo</i>
364	<i>l'istesso tempo</i>
367-374	Fiedler: „poco a poco - - - rit.“
376	<i>molto allargando</i>
384	Fiedler: „Breit“
390	<i>molto rallentando</i>
392	<i>molto grandioso e sempre allargando</i>

304	<i>sempre molto allargando</i>
314	<i>più stringendo</i>
316	<i>più allargando</i>
340	<i>più mosso (beschleunigend)</i>
344	<i>allargando molto</i>
348	<i>poco a poco più mosso</i>
352	<i>mosso</i>
354	Fiedler: “breit”
355	<i>rit.</i>
356	<i>a tempo</i>
360	<i>l'istesso tempo</i>
364	<i>l'istesso tempo</i>
367-374	Fiedler: “poco a poco - - - rit.”
376	<i>molto allargando</i>
384	Fiedler: “Breit”
390	<i>molto rallentando</i>
392	<i>molto grandioso e sempre allargando</i>

3. ÆNDRINGER FORETAGET FORUD FOR UROPFØRELSEN I 1913 (KILDE B)

I forbindelse med symfoniens uropførelse blev der foretaget en mindre række korrektioner, som blev indført i partituret kilde B med blyant og i orkesterstemmerne (C) med blæk eller blyant. Nogle af rettelserne i stemmesættet er udført af en professionel nodeskriver, andre blækrettelser kan meget vel være udført af Rued Langgaard (eller hans mor Emma Langgaard), og endelig er der nogle blyantsrettelser, som man må formode er de kronologisk seneste blandt disse tidlige ændringer. Nedenfor præsenteres ændringerne i oversigtsform. Tempokorrektioner er udeladt, da foregående afsnit er helliget partiturets tempoangivelser (se s. 270). Korrektionerne blev senere alle overført af kopisten Karl Lahn til partituret kilde A (i et par tilfælde blev rettelserne dog fejlførtolket, og den førstnævnte ændring nedenfor blev ikke taget til følge).

Sats I

Takt	Stemme(r)	Kommentar
1	tb b (cor 7)	tenortuba (wagnertuba) i B ændret til tuba bassa i F [ved uropførelsen blev stemmen ad hoc udført på horn i B basso]
11-12, 324-325	tbn 2, 4	heltaktpauser tilføjet (fordobling af tbn 1 og 3 elimineret)
58-60	tbn 2, 3, 4	pauser tilføjet (fordoblinger elimineret)
113	vl II	16-dels triolbevægelse (unison med vcl) ændret til oktivering af vl I
114	vl II vcl	node 1-18: transponeret en oktav ned 16-dels triolbevægelse (unison med vl II) ændret til pause
395	vl I	node 1: ♩ ændret til ♩ [♯] og resten af takten transponeret en oktav op
396-397	vl I, vcl	16-dels trioler og 32-dels noder fjernet og stemmerne ændret, så de følger hhv. vl II og vla

Sats II

27, 101	vl I-2	node 2: fis ¹ ændret til til overbundet e ¹ node 4: fis ¹ ændret til dis ¹
---------	--------	---

Sats III

14	vl II vcl 2	node 2, 8: tonen fis erstattet af pause (eliminering af scordatura) node 2, 8: tonen fis tilføjet (divisi); denne rettelser ses i C, i B foreslås stemmen vistnok lagt en terts op (unison med vl II) [rettelsen er uklar, men blev fulgt i A for node 1-10's vedkommende]
30	tbn 3	node 1: f ændret til c (bindebue til node 2 tilføjet i C)

Sats IV

76	vl II vla	node 1-2: fis ændret til d ¹ (eliminering af scordatura) node 1-2: fis tilføjet (divisi)
----	--------------	--

3. ALTERATIONS PRIOR TO THE FIRST PERFORMANCE IN 1913 (SOURCE B)

A small number of corrections were undertaken prior to the first performance of the symphony. They were entered in the score (source B) in pencil and in the orchestral parts (C) in pen and pencil. Some of the corrections in the set of parts were done by a professional music copyist; other corrections in ink may well be the work of Rued Langgaard himself (or his mother Emma Langgaard); and finally there are some pencilled corrections which can be assumed to be the chronologically latest of these early alterations. A survey appears below. Tempo corrections are omitted, as the tempo indications in the score have already been dealt with (see p. 270). Later the corrections were all transferred by the copyist Karl Lahn to the score transcript source A (in a couple of instances they were, however, misinterpreted and the very first alteration listed below was not respected).

Movement I

Bar	Part(s)	Remarks
1	tb b (cor 7)	tenor tuba (Wagner tuba) in B flat altered to tuba bassa in F [at the first performance this part was played <i>ad hoc</i> on a horn in B flat basso]
11-12, 324-325	tbn 2, 4	whole-bar rests added (elimination of doubling of tbn 1 and 3)
58-60	tbn 2, 3, 4	rests added (elimination of doublings)
113	vl II	semiquaver triplet (unison with vcl) altered to doubling of vl I an octave below
114	vl II vcl	notes 1-18: transposed down an octave semiquaver triplet (unison with vl II) replaced by rest
395	vl I	note 1: ♩ altered to ♩ [♯] and rest of bar transposed up an octave
396-397	vl I, vcl	semiquaver triplets and demisemiquavers eliminated, and parts altered to follow vl II and vla respectively

Movement II

27, 101	vl I-2	note 2: f [♯] altered to tied e ¹ note 4: f [♯] altered to d [♯]
---------	--------	---

Movement III

14	vl II vcl 2	notes 2, 8: the tone f [♯] is replaced by a rest (avoidance of scordatura) notes 2, 8: the tone f [♯] has been added (divisi); this correction occurs in C, while B seems to indicate transposition of the part up a third (unison with vl II) [the alteration is indistinct, but was thus incorporated in A for notes 1-10]
30	tbn 3	note 1: f altered to c (tie to note 2 added in C)

Movement IV

76	vl II vla	notes 1-2: f [♯] altered to d ¹ (avoidance of scordatura) notes 1-2: f [♯] added (divisi)
----	--------------	---

Sats V

61	cl 3, fg 1-3	node 2 ændret fra til
96	tutti	spring fra t. 1 efter cfr. 5 til t. 1 efter opr. cfr. 9 (58 t.)
97	cor, tr, str	ændringer i stemmerne foretaget som følge af spring
278-279	cl 2	fl 2 slettet og stemmen overført til cl 2
293-295	fg 2, 3	pauser ændret til noder (fordobling af cb)
294	vl I legg. 5-6	slutningen af takten ændret fra triolen -gis ¹ til fis ²
	vl I legg. 7-8	slutningen af takten ændret fra triolen -ais-gis til fis ¹ (med overbinding til fis ¹ , opr. noteret fis, hvilket krævede scordatura)
	vl II	sidste fjerdedel ændret fra -ais/ais ¹ til triolen -ais-h-cis ¹ /ais ¹ -h ¹ -cis ²

4. ÆNDRINGER FORETAGET SENERE END UROPFØRELSEN (KILDE A)

De relativt få ændringer, som blev foretaget i symfonien i forbindelse med uropførelsen i 1913, blev indskrevet i autografpartituret (kilde B) og i stemmematerialet (kilde C). Der kan i disse kilder ikke konstateres påfølgende ændringer, som hidrører fra tiden mellem 1913 og 1922, hvor partiturforskriften kilde A forelå. Derimod rummer kilde A en række autografe ændringer, som altså repræsenterer de korrektioner, Rued Langgaard samlet set foretog i værket musik fra uropførelsen i 1913 og frem til sin død i 1952. Nedenfor bringes en oversigt over disse ændringer og tilføjelser. Skriftmæssige forhold indikerer, at de tidligste korrektioner blev indført i partituret allerede i 1922, mens andre blev foretaget op til Langgaards opførelse af symfonien i 1928. De ændringer, som kom til i tiden frem til opførelsen, kan afgrænses i og med, at de genfindes i orkestermaterialet (kilde C), hvor de er indført med Langgaards håndskrift.

I oversigten nedenfor er de korrektioner, som findes i såvel partitur som orkesterstemmer, forsynet med asterisk (*). Varianter i kilde C er omtalt, hvis de med sikkerhed kan henføres til komponisten. De resterende, relativt beskedne retoucheringer samt de tilføjede metronomtallet må formodes at være indført af Rued Langgaard i A efter 1928, de seneste sandsynligvis i midten af 1940'erne.

Sats I

Takt	Stemme(r)	Ændring
1	–	* <i>Allegro e molto con moto</i> ændret til <i>Maestoso</i>
	–	 = 96 tilføjet
9, 13, 25, 57, 61, 224, 228, 234, 238, 322, 326, 338, 459, 463	piatti	*tilføjet [mangler dog i piatti-stemmen i C i t. 25 og t. 338]
17	–	* <i>Stringendo</i> tilføjet
83-92	vl I, II, vla	*rytmen ændret fra til
102	–	<i>Andante (e con espressione)</i> ændret til <i>Andante sostenuto</i>
	–	 (i.e. .?) = 48 tilføjet
128	–	* <i>Tempo 1 (molto con moto)</i> ændret til <i>Tempo 1</i>
	–	 = 96 tilføjet
172, 192	–	* <i>poco stringendo</i> annulleret
196	–	<i>a tempo</i> annulleret
216, 228	–	* <i>poco a poco stringendo più a più</i> annulleret
238	–	* <i>poco a poco stringendo</i> annulleret
247	–	* <i>sempre più stringendo</i> annulleret
253, 257	str	*buer tilføjet figur 2 og 3; nodeværdier ændret i figur 3 og taktens slutning ændret til triolfigur
262	–	* <i>Ritard. molto</i> tilføjet
269	–	<i>poco a poco meno mosso e meno agitato</i> annulleret
314	–	* <i>Tempo 1 (Allegro e molto con moto)</i> ændret til <i>Tempo 1 Maestoso</i>
	–	 = 96 tilføjet
322	–	<i>meno mosso e molto tenuto</i> annulleret
379	tutti	*taktens ændret fra 3/4 til 4/4 (nodeværdier ændret i vl I og vcl)

Movement V

61	cl 3, fg 1-3	note 2 altered from to
96	tutti	omission (58 bb.) from b. 1 after fig. 5 to b. 1 after original fig. 9
97	cor, tr, str	parts altered in consequence of omission
278-279	cl 2	fl 2 cancelled and its part transferred to cl 2
293-295	fg 2, 3	rests altered to notes (doubling of cb)
294	vl I legg. 5-6	end of bar altered from triplet -a [#] -g [#] to f [#] ²
	vl I legg. 7-8	end of bar altered from triplet -a [#] -g [#] to f [#] ¹ (with tie to f [#] ¹ , originally notated f [#] which would require scordatura)
	vl II	last crotchet altered from -a [#] /a [#] ¹ to triplet -b-c [#] ¹ /a [#] ¹ -b ¹ -c [#] ²

4. ALTERATIONS SUBSEQUENT TO THE FIRST PERFORMANCE (SOURCE A)

The relatively few alterations which were made to the symphony for the first performance in 1913 were entered in the autograph score (source B) and the orchestral material (source C). These sources show no secondary alterations dating from the period after 1913 and before 1922 when the score transcript (source A) had come into existence. On the other hand, source A has a number of autograph changes which, taken as a whole, represent the musical corrections undertaken by Rued Langgaard subsequent to the premiere in 1913 and up to his death in 1952. These alterations and additions are listed below. Palaeographic features indicate that the earliest corrections were written into the score transcript as early as 1922, while more were entered prior to Langgaard's revival of the symphony in 1928. These latter alterations can be identified thanks to the fact that they recur in Langgaard's handwriting in the orchestral parts (source C).

In the list below corrections common to the score and the orchestral material are identified by an asterisk (*). Variants in source C are noted if they can be ascribed with certainty to the composer. The other – relatively minor – retouchings, and also the additional metronome marks, were presumably written into A by Rued Langgaard after 1928, the last of them probably in the mid-1940s.

Movement I

Bar	Part(s)	Alteration
1	–	* <i>Allegro e molto con moto</i> altered to <i>Maestoso</i>
	–	 = 96 added
9, 13, 25, 57, 61, 224, 228, 234, 238, 322, 326, 338, 459, 463	piatti	*added [but the part in C has no cymbals in bb. 25 and 338]
17	–	* <i>Stringendo</i> added
83-92	vl I, II, vla	*rhythm altered from to
102	–	<i>Andante (e con espressione)</i> altered to <i>Andante sostenuto</i>
	–	 (i.e. .?) = 48 added
128	–	* <i>Tempo 1 (molto con moto)</i> altered to <i>Tempo 1</i>
	–	 = 96 added
172, 192	–	* <i>poco stringendo</i> cancelled
196	–	<i>a tempo</i> cancelled
216, 228	–	* <i>poco a poco stringendo più a più</i> cancelled
238	–	* <i>poco a poco stringendo</i> cancelled
247	–	* <i>sempre più stringendo</i> cancelled
253, 257	str	*slurs added in figures 2 and 3; note values altered in figure 3; end of bar altered to a triplet figure
262	–	* <i>Ritard. molto</i> added
269	–	<i>poco a poco meno mosso e meno agitato</i> cancelled
314	–	* <i>Tempo 1 (Allegro e molto con moto)</i> altered to <i>Tempo 1 Maestoso</i>
	–	 = 96 added
322	–	<i>meno mosso e molto tenuto</i> cancelled
379	tutti	*bar altered from 3/4 to 4/4 (note values altered in vl I and vcl)

380	-	♩ (i.e. ♩?) = 48 tilføjet
400	arpa	<i>più f</i> ændret til <i>ff</i>
402	vl II, vla	node 7 ændret fra hhv. fis^1/fis^2 til a^1/a^2
406	-	* <i>Tempo I (Allegro con moto)</i> ændret til <i>Tempo I</i>
	-	♩ = 96 tilføjet
439-449	tutti	*taktarten i passagen ændret fra 4/4 til ♩
439	-	♩ = ♩ tilføjet
447	vl I, vcl	*tremolo fjernet og buer tilføjet
448	vl I, vcl	* f^2 og f^1 i dobbeltgrebet (første node i takten) fjernet
	vl II, vla	*tremolo fjernet og buer tilføjet
451	-	*♩ = ♩ tilføjet
453	cor 1-2, 3-4	node 1 forsynet med ten.
455	tam-tam	node 1: i C har RL ændret nodeværdien fra ♩ til ♩ og ændret <i>ff</i> til <i>fff</i>
455, 457	cor 1-2, 3-4	node 1 forsynet med marc.
459	-	♩ = 96 tilføjet

Sats II

1	-	<i>Andante molto</i> ændret til <i>Lento</i> ♩ = 50
37	-	<i>a tempo (Andante molto)</i> ændret til <i>a tempo (Lento)</i>
43-44	cor 1	≡ ≡ tilføjet
75	-	<i>Andante molto</i> ændret til <i>Lento</i> ♩ = 50

Sats III

1	-	♩ = 44 tilføjet
38	-	♩ = 44 tilføjet

Sats IV

1	-	* <i>Allegro maestoso</i> ændret til <i>Marcato</i> (C har en mellemform i autograf: <i>Scherzoso marcato</i>)
	-	♩ = 108 tilføjet
54	-	<i>poco a poco rall. e meno mosso</i> annulleret
57	-	<i>Andante e con espressione</i> annulleret
100	vla-1	node 2 ændret fra f^1 til a
105	-	<i>Tempo I</i> annulleret
	-	♩ = 88 tilføjet
	vl I, vla	*fjernet i taktens begyndelse [triolangivelsen node 2-4 må fjernes som konsekvens heraf, men dette er ikke gjort]
106-107,	vl II	*rytmen i løbene forenklet (visse toner er udeladt)
109	-	<i>rall. poco</i> annulleret
110	-	<i>Allegro</i> ændret til <i>Marcato</i> og ♩ = 108 tilføjet
164, 166,	tutti	de to sidste noder ændret fra ♩ til ♩ og næst-
168, 169	(undtagen tr og timp)	sidste node forsynet med marc.
172	-	<i>Attacca</i> tilføjet efter takten

Sats V

1	-	♩ = 96 tilføjet
14	-	<i>Entusiastico maestoso</i>
	-	♩ = 88 tilføjet
20, 100	vcl, cb	*node 1-8: stacc. ændret til legato
21	vcl, cb	*node 3-11: bue tilføjet
33	vl II	node 1-7: stacc. ændret til legato
58	cor 2	node 4 ændret fra g^1 til e^1
	cor 3	node 3-4 ændret fra h^1-cis^2 til a^1-gis^1
	cor 4	node 4 ændret fra gis^1 til e^1
64-65	vcl legg. 1	*bueændring (kun delvis gennemført i A; i C er node 1, 3 og 5 i stedet forsynet med marc.)
66	tutti (undtagen fl 1-2, cl 1-2)	* <i>mf, f</i> og <i>ff</i> ændret til subito <i>p</i> eller <i>pp</i>
66, 67	fl 1-2, cl 1-2	node 1 forsynet med ten.
68	ob 1	*node 1, 3 og 5 (samt t. 69 node 1) forsynet med marc.
	vcl legg. 1	node 1, 3 og 5 forsynet med marc.
103	-	<i>Rit.</i> tilføjet
120	vl II, vcl	triolerne forsynet med separate buer (tre i alt i takten); forslaget er ikke videreført i t. 124 (vl I, vla)
168	-	<i>rallentando poco</i> annulleret
176	-	i C findes <i>Più allargando</i> tilføjet i alle stemmer med blyant i RLs håndskrift (ikke i A)

380	-	♩ (i.e. ♩?) = 48 added
400	arpa	<i>più f</i> altered to <i>ff</i>
402	vl II, vla	note 7 altered from f^1/f^2 to a^1/a^2 respectively
406	-	* <i>Tempo I (Allegro con moto)</i> altered to <i>Tempo I</i>
	-	♩ = 96 added
439-449	tutti	*time signature altered from 4/4 to ♩
439	-	♩ = ♩ added
447	vl I, vcl	*tremolo removed and slurs added
448	vl I, vcl	* f^2 and f^1 in the double stop (first note in the bar) removed
	vl II, vla	*tremolo removed and slurs added
451	-	*♩ = ♩ added
453	cor 1-2, 3-4	note 1 marked ten.
455	tam-tam	note 1: in C RL has altered the value from ♩ to ♩ and the dynamic marking from <i>ff</i> to <i>fff</i>
455, 457	cor 1-2, 3-4	marc. added to note 1
459	-	♩ = 96 added

Movement II

1	-	<i>Andante molto</i> altered to <i>Lento</i> ♩ = 50
37	-	<i>a tempo (Andante molto)</i> altered to <i>a tempo (Lento)</i>
43-44	cor 1	≡ ≡ added
75	-	<i>Andante molto</i> altered to <i>Lento</i> ♩ = 50

Movement III

1	-	♩ = 44 added
38	-	♩ = 44 added

Movement IV

1	-	* <i>Allegro maestoso</i> altered to <i>Marcato</i> (C has an intermediate form in RL's autograph: <i>Scherzoso marcato</i>)
	-	♩ = 108 added
54	-	<i>poco a poco rall. e meno mosso</i> cancelled
57	-	<i>Andante e con espressione</i> cancelled
100	vla-1	node 2 altered from f^1 to a
105	-	<i>Tempo I</i> cancelled
	-	♩ = 88 added
	vl I, vla	*deleted at beginning of bar [the triplet at notes 2-4 should accordingly have been removed, but this was not done]
106-107,	vl II	*rhythm in passage-work simplified (some notes omitted)
109	-	<i>rall. poco</i> cancelled
110	-	<i>Allegro</i> altered to <i>Marcato</i> and ♩ = 108 added
164, 166,	tutti (except	last two notes altered from ♩ to ♩ and marc.
168, 169	tr and timp)	added to penultimate note
172	-	<i>Attacca</i> added after the bar

Movement V

1	-	♩ = 96 added
14	-	<i>Entusiastico maestoso</i>
	-	♩ = 88 added
20, 100	vcl, cb	*notes 1-8: stacc. altered to legato
21	vcl, cb	*notes 3-11: slur added
33	vl II	notes 1-7: stacc. altered to legato
58	cor 2	note 4 altered from g^1 to e^1
	cor 3	notes 3-4 altered from $b^1-c^{\sharp 2}$ to $a^1-g^{\sharp 1}$
	cor 4	note 4 altered from $g^{\sharp 1}$ to e^1
64-65	vcl legg. 1	*slur altered (only partially effectuated in A; C instead adds marc. to notes 1, 3 and 5)
66	tutti (except fl 1-2, cl 1-2)	* <i>mf, f</i> and <i>ff</i> altered to subito <i>p</i> or <i>pp</i>
66, 67	fl 1-2, cl 1-2	ten. added to note 1
68	ob 1	*marc. added to notes 1, 3 and 5 (and to b. 69 note 1)
	vcl legg. 1	marc. added to notes 1, 3 and 5
103	-	<i>Rit.</i> added
120	vl II, vcl	triplets separately slurred (three altogether in the bar); the procedure is not however reiterated in b. 124 (vl I, vla)
168	-	<i>rallentando poco</i> cancelled
176	-	in C <i>Più allargando</i> is added in pencil in all parts in RL's handwriting (wanting in A)

177	vII, II, vla	*gestossen overstreget og buer tilføjet	177	vII, II, vla	*gestossen crossed out and slurs added
178	vcl, cb	*gestossen overstreget og buer tilføjet	178	vcl, cb	*gestossen crossed out and slurs added
179	tbn 1, tbn 4	node 3: a og A ændret til henholdsvis b og B	179	tbn 1, tbn 4	node 3: a og A altered to b ¹ and B ¹ respectively
189	vII-2	node 1: ♯ændret til $\sharp(g^1)$	189	vII-2	node 1: ♯altered to $\sharp(g^1)$
191	vII-2	node 1: ♯ændret til $\sharp(a^1)$	191	vII-2	node 1: ♯altered to $\sharp(a^1)$
273	cor 2	node 4 ændret fra g^1 til c^2	273	cor 2	node 4 altered from g^1 to c^2
	cor 3	node 3-4 ændret fra h^1-c^2 til a^1-gis^1		cor 3	notes 3-4 altered from b^1-c^2 to $a^1-g\sharp^1$
275	cl 1	*node 1-2: triol ændret til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ og $cis^3-his^2-ais^2$ ændret til cis^3-ais^2 (cl i B)	275	cl 1	*notes 1-2: triplet altered to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ and $c\sharp^3-b\sharp^2-a\sharp^2$ altered to $c\sharp^3-a\sharp^2$ (cl in B)
	cl 1	*node 3-4 ændret fra triolen $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$		cl 1	*notes 3-4 altered from triplet $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$
276	ob 3	*node 1-2: triol ændret til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ og $h^2-ais^2-gis^2$ ændret til h^2-gis^2	276	ob 3	*notes 1-2: triplet altered to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ and $b^2-a\sharp^2-g\sharp^2$ altered to $b^2-g\sharp^2$
	ob 3	*node 3-4 ændret fra triolen $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$		ob 3	*notes 3-4 altered from triplet $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$
277	cor 2	node 4 ændret fra h^1 til gis^1	277	cor 2	notes 4 altered from b^1 to $g\sharp^1$
	cor 3	node 4 ændret fra e^2 til h^1		cor 3	note 4 altered from e^2 to b^1
281	–	<i>Tempo</i> [i.e. <i>a tempo</i>] tilføjet	281	–	<i>Tempo</i> [i.e. <i>a tempo</i>] added
283-284	vcl legg. 1	*figurerne $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ (og triolen i t. 284) forsynet med individuelle buer (i C er node 1, 3 og 5 i stedet forsynet med marc.)	283-284	vcl legg. 1	*the $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ figures (and the triplet in b. 284) are slurred individually (in C marc. has instead been added to notes 1, 3 and 5)
284	fg	◀ tilføjet	284	fg	◀ added
	vI I legg. 1-4	*con sord tilføjet samt senza sord. i t. 288		vI I legg. 1-4	*con sord added, and senza sord. in b. 288
284-286	fl 1, fl 2	*begge stemmer udeladt (stort set unisone med vI I-II)	284-286	fl 1, fl 2	*both parts omitted (mostly unison with vI I-II)
285	tutti (undtagen ob 1-2, cl 1-2)	*ff ændret til pp	285	tutti (except ob 1-2, cl 1-2)	*ff altered to pp
	ob 1-2, cl 1-2	*Solo tilføjet og node 1 forsynet med marc.		ob 1-2, cl 1-2	*Solo added, and marc. added at note 1
286	ob 1-2, cl 1-2	*node 1 forsynet med marc.	286	ob 1-2, cl 1-2	*marc. added at note 1
287	cl 3	*p ændret til f og node 1, 3 og 5 samt t. 288 node 1 forsynet med marc.	287	cl 3	*p altered to f and marc. added at notes 1, 3 and 5 (and at b. 288 note 1)
287	vla legg. 4-6	mf tilføjet	287	vla legg. 4-6	mf added
	vla legg. 4-6, vcl legg. 1-3	node 1, 3 og 5 forsynet med marc. (i C er vla t. 288 node 1 også forsynet med marc.)		vla legg. 4-6, vcl legg. 1-3	marc. added at notes 1, 3 and 5 (in C also at b. 288 note 1)
298	tbn 1	node 1 ændret fra d til H	298	tbn 1	node 1 altered from d to B
310	cor 5-6	node 2 og 4 forsynet med marc.	310	cor 5-6	marc. added at notes 2 and 4
312	cor 5-6	node 2, 4 og 6 forsynet med marc.	312	cor 5-6	marc. added at notes 2, 4 and 6
340	vI I, vla	*node 1, 4 og 5 forsynet med marc.	340	vI I, vla	*marc. added at notes 1, 4 and 5
341	vI I	*node 1 og 4 forsynet med marc.	341	vI I	*marc. added at notes 1 and 4
	vla	*node 1 forsynet med marc. (i C tillige node 4 og 5)		vla	*marc. added at note 1 (in C also at notes 4 and 5)
344	vI I, II, vla	*node 1-2: $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ ændret til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$	344	vI I, II, vla	*notes 1-2: $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ altered to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$
352, 353	vI I	*node 1, 4 og 5 forsynet med marc.	352, 353	vI I	*marc. added at notes 1, 4 and 5
	vla	*node 1 forsynet med marc. (i C tillige node 4 og 5)		vla	*marc. added at note 1 (in C also at notes 4 and 5)
384	vI I, II	*node 1-2: $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ ændret til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$	384	vI I, II	*notes 1-2: $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ altered to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$
	vI I	*node 1 og 3 forsynet med marc.		vI I	*marc. added at notes 1 and 3
384-388	vI I, II, vla	*figurerne forsynet med individuelle buer (i C tillige i t. 389-390)	384-388	vI I, II, vla	*figures slurred individually (in C also at bb. 389-390)
385-388	vI I, II, vla	*node 2 og 3 forsynet med marc.	385-388	vI I, II, vla	*marc. added at notes 2 and 3
385-389	vI I, II, vla	*node 1-2: $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ ændret til $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$	385-389	vI I, II, vla	*notes 1-2: $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$ altered to $\overline{\overline{\overline{\cdot}}}$
392	–	$\downarrow = 72$ tilføjet	392	–	$\downarrow = 72$ added
392-393	triangolo	*tilføjet	392-393	triangolo	*added
410	tam-tam	*tilføjet	410	tam-tam	*added
421	–	<i>Ritard.</i> tilføjet	421	–	<i>Ritard.</i> added
422	vI I, II	*tre dybeste toner (h-fis ¹ -dis ²) i dobbeltgreb udeladt (i C er kun de to dybeste udeladt)	422	vI I, II	*three lowest tones (b-f \sharp^1 -d \sharp^2) omitted in double stop (in C only the two lowest tones are omitted)
	vla	*dybeste tone (fis) i dobbeltgreb udeladt		vla	*lowest tone (f \sharp) omitted in double stop

UDGAVEN – KRITISK BERETNING

REDAKTIONS- GRUNDLAG

Udgaven er baseret på afskriftpartituret kilde **A**, som rummer komponistens seneste korrektioner og tilføjelser. De ændringer, som komponisten gennem tiden foretog i værket, respekteres i udgaven. Forglemmelser, unøjagtigheder og fejl i hovedkildens afskrivertekst er elimineret ved kollation med autografpartituret **B**. Partiturkladden kilde **D** (som omfatter sats I og V) er konsulteret i det omfang, der er konstateret mangler og uklarheder i kilde **A** og **B**. Orkesterstemmerne (kilde **C**) har tjent primært som støtte i forbindelse med identifikation af fortegns- og nodefejl i partiturlikderne. Hvad det øvrige kildemateriale angår, er det uden betydning for udgaven.

RETNINGSLINJER FOR UDGAVEN

Partiturdgaven følger det generelle princip for Rued Langgaard Udgaven, at detaljer, som er tilføjet eller rettet af udgiveren, anføres i skarp parentes. Buetilføjelser eller bueændringer markeres dog med henholdsvis brudt streg eller delvis brudt streg. Den typografiske markering synliggør de redaktionelle bidrag i relation til kilde **A**, efter at fejl og forglemmelser, der skyldes afskriveren, er elimineret gennem kollation med **B**, og efter at komponistens egne ændringer i kilde **A** er taget til følge. Den komplettering, som kopisten har foretaget i **A** (i relation til forlægget **B**), optages uden videre i udgaven i det omfang, der er tale om ganske selvfølgelige tilføjelser.

Passager, der gentages, er i nogen grad søgt redaktionelt kompletteret (vice-versa), men udgaven afspejler dog det forhold, at sådanne parallelpassager fra komponistens side ofte rummer visse mindre, i reglen arbitrære, forskelle, som for eksempel 'forskydninger' af dynamiske angivelser og uensartet artikulation.

Redaktionelle kommentarer samt oplysninger om forhold, der ikke er typografisk markeret i udgaven, bringes i noteapparatet nedenfor. Udgiverens komplettering (i skarpe parenteser) begrundes ikke i noterne i tilfælde, hvor tilføjelserne er en logisk følge af partiturets musikalske kontekst.

Der er foretaget stiltiende komplettering af manglende triolangelvælselser og tilsvarende angivelser samt manglende nodepunkteringer. Placering og udstrækning af crescendo- og diminuendo-kiler er justeret i overensstemmelse med kilde **B** i de tilfælde, hvor afskriverens tolkning i hovedkilden (**A**) er upræcis eller forvansket. Sådanne justeringer er i almindelighed foretaget uden videre. Det samme gælder de rombefulde 'fisk' (<>), der er ført tilbage til deres autentiske form som den ses i **B**. Kopisten reproducerer i reglen disse tegn i **A** som crescendo – diminuendo, hvilket er ukorrekt, da det ikke drejer sig om en normal dynamisk anvisning, men snarere om en artikulationsbetegnelse, som udførelsesmæssigt betegner et *espressivo* med centrum i en given node.

Langgaards artikulationsangivelser, *marc.*, *espr.*, *ben tenuto* osv., er typisk anbragt meget uregelmæssigt og ofte to-tre noder eller mere inde i de fraser, de åbenlyst knytter sig til (betegnelserne er altså forskudt mod højre, i skriverretningen). Kopisten har i **A** stedvis søgt at regulere dette, mens udgaven på mere systematisk vis, og som hovedregel stiltiende, egaliserer disse forhold.

Bueafslutninger, som er glemt i den første takt efter et system- eller sideskift, tilføjes stiltiende i tilfælde, hvor der ikke er tvivl om hensigten. Endelig er enkelte overflødig fortegnsgentagelser udeladt uden nærmere dokumentation.

Notationen er gennemgående normaliseret efter nutidig standard. Kildernes faste fortegn i horn og trompeter er erstattet af løse fortegn. Orienteringsfortegn i runde parenteser er tilføjet af udgiveren.

THE PRESENT EDITION – CRITICAL APPARATUS

TEXTUAL BASIS OF THE EDITION

The edition is based on the score transcript source **A** containing the composer's latest corrections and additions. The alterations to the work which he made over time are respected in the edition. Omissions, inaccuracies and errors in the text as transcribed in the main source have been eliminated by collation with the autograph score **B**. The draft score source **D** (comprising movements I and V) has been consulted when sources **A** and **B** are deficient or ambiguous. The orchestral parts (source **C**) have mainly been of help in identifying wrong accidentals and wrong notes in the scores. The other source material is without significance for the edition.

EDITORIAL PRINCIPLES

The edition of the score follows the general rule of the Rued Langgaard Edition that details supplied or emended by the editor are enclosed in square brackets. Added or emended slurs are, however, marked with a broken or a partly broken line respectively. The typographical marking distinguishes editorial intervention in source **A** after errors and omissions due to the copying process have been eliminated through collation with **B** and after incorporation of the composer's own alterations in **A**. Supplementary details provided by the copyist in **A** (as compared with his exemplar **B**) have been automatically included in the edition to the extent that they are self-evident additions.

Repeated passages are editorially augmented or reduced to some extent, but the edition reflects the fact that such parallel passages often display certain minor, and as a rule arbitrary, differences ascribable to the composer himself. Examples are inconsistent placing of dynamic markings and inconsistent articulation.

The apparatus below comprises editorial remarks and information on points not typographically identified in the edition. The editor's additions in square brackets are only explicitly justified in the notes if they are not a logical consequence of the musical context exhibited by the score.

Missing triplet markings and the like are supplied silently, and notes are dotted silently when the dot has been inadvertently left out in the source. The location and extent of crescendo and diminuendo 'hairpins' is adjusted in accordance with source **B** in cases where the copyist's interpretation in the main source (**A**) is imprecise or corrupt. In general such adjustments have been made automatically. The same applies to Langgaard's rhombus-like hairpins (<>), which are restored to their authentic form as seen in **B**. As a rule the copyist of **A** reproduces these signs as crescendo – diminuendo, which is incorrect because they are not an ordinary dynamic instruction, but rather an articulation sign calling in performance for an *espressivo* centred on a given note.

Langgaard's signs of articulation such as *marc.*, *espr.* and *ben tenuto* are typically written very irregularly, often two to three notes or more into the phrase to which they obviously apply (i.e. too far to the right in the direction of writing). In **A** the copyist has sometimes tried to regulate this, but the edition normalises more systematically (and as a general rule silently).

Ends of slurs which have been overlooked in the first bar after a system or page boundary are supplied silently when there can be no doubt about what is meant. Finally, a few superfluous repetitions of accidentals are suppressed without comment.

The notation has been normalised throughout according to present-day principles. The fixed accidentals found in horn and trumpet parts in the sources have been replaced by loose accidentals. Cau-

Ordene *crescendo* og *diminuendo* er i udgaven ofte erstattet af kiler for at øge overskueligheden, men naturligvis kun i tilfælde, hvor den dynamiske angivelses begyndelses- og endepunkt kan aflæses præcist. Mange steder anvender Langgaard i øvrigt både kile og ord i forbindelse med én og samme angivelse. Kontaminationer af typen *ben marcatisissimo* er stiltiende rettet til *marcatissimo*.

Foredragsangivelser og spilletekniske anvisninger er normaliseret, dog er en række særtyske angivelser bibeholdt. Det gælder eksempelvis *hervortretend* og *gestossen* (som anvendes i strygernesatsen med samme mening som det franske *détaché*).

NOTER

Noteapparatet omfatter redaktionelle kommentarer til punkter på hvilke udgaven afviger fra hovedkilden, partituret kilde A, herunder oplysninger om forhold som ikke er typografisk markeret i udgaven. De ændringer, tilføjelser og rettelser, der er foretaget i udgaven i relation til kilde A, begrundes i noteapparatet med anvendelse af følgende faste udtryk:

i henhold til (iht.)

Reference til autografpartituret kilde B i tilfælde, hvor fejl, mangler og misforståelser i hovedkildens afskrivertekst er udbedret ved hjælp af information fra samme sted i kilde B. Sådanne rettelser og tilføjelser i relation til hovedkilden er integreret i partituret uden typografisk markering.

i overensst. med

Reference til et parallelsted i hovedkilden eller til et identisk sted i en kilde af lavere status. Rettelser og tilføjelser af denne type er typografisk markeret i partituret.

i analogi med

Reference til et parallelsted i en anden stemme eller til en tilsvarende, men ikke identisk takt i samme stemme. Rettelser og tilføjelser af denne type er ligeledes typografisk markeret i partituret.

Tonehøjden angives på konventionel vis ud fra 'nøglehuls-c'et' = c¹. I forbindelse med transponerende instrumenter refereres til noteret tonehøjde. – Der henvises i øvrigt til forkortelseslisten s. 6.

Takt	Stemme(r)	Kommentar
Sats I		
–	tb b	RL har oprindelig noteret stemmen for tenortuba (wagnertuba) i B (alternerende med horn 7), men har rettet denne angivelse i B med blyant til bastuba (wagnertuba) i F og samtidig anført, at notationen som konsekvens heraf skal være „1/4 højere“; dette notat er ignoreret eller oversat af kopisten, idet A gentager den oprindelige notation for tenortuba i B; stemmen ligger imidlertid akavet for dette instrument, og udgaven følger derfor RLs ændringsforslag til bastuba i F (ved opførelsen i 1913 blev stemmen udskrevet for horn i B basso, således at den kunne udføres af horn 7, og forsynet med påskriften „transponierter Tuba-Stimme, sehr hervortretend“) stemmen er noteret for bastuba i C; RL har imidlertid forudsat, at dette instrument skulle alternerer med horn 8 (med skift til horn i F ved cfr. 16), hvilket imidlertid ikke er praktisk muligt, da stemmens omfang ikke muliggør udførelse på wagnertuba; udgaven henholder sig til den løsning, der blev etableret ved uropførelsen, nemlig at stemmen udføres som en traditionel tubastemme (stemmen findes kun i sats I og blev derfor af praktiske grunde slået sammen med tubastemmen blandt de ekstra messingblæsere, som indtræder i sats V)
	tb	

tionary accidentals in round brackets have been supplied by the editor. The words *crescendo* and *diminuendo* have often been replaced by hairpins to improve the legibility of the edition, but of course only in places where the beginning and end of the dynamic marking can be read with precision. In fact Langgaard often gives the same dynamic instruction with both a hairpin and a word. Contaminations of the type *ben marcatisissimo* have been emended silently to *marcatissimo*.

Marks of expression and playing instructions are normalised, retaining however a number of special German expressions. Examples are *hervortretend* and *gestossen* (which is used in the strings with the same meaning as French *détaché*).

NOTES

The following critical apparatus contains the editor's comments on points where the musical text departs from the principal source (i.e. the score transcribed A), including information on changes which are not typographically identified in the edition. The authority for editorial changes, additions and emendations to A is explained in the notes with the help of the following fixed formulas:

in accordance with

Reference to the autograph score (source B) in instances where errors, omissions and misunderstandings in the text as transcribed in A are made good on the basis of information at the same place in B. Such emendations and additions are incorporated in the score without being typographically identified.

in agreement with

Reference to a parallel occurrence in A or to an identical occurrence in a source of lower rank. Emendations and additions of this kind are typographically identified in the score.

by analogy with

Reference to a parallel occurrence in another orchestral part or in a comparable, though not identical, bar in the same part. Emendations and additions of this kind are likewise typographically identified in the score.

Pitch is shown in the conventional way with middle C = c¹. In the case of transposing instruments reference is made to the notated pitch. See also the list of abbreviations on p. 6.

Bar	Part(s)	Remarks
Movement I		
–	tb b	RL originally wrote the part for tenor tuba (Wagner tuba) in B flat (alternating with horn 7), but in B he corrected this specification in pencil to bass tuba (Wagner tuba) in F, noting at the same time that the part should consequently be written “1/4 higher”; this note was ignored or overlooked by the copyist, who in A reproduces the original notation for tenor tuba in B flat; however, the part lies awkwardly for this instrument, and the edition therefore follows RL's suggested change to bass tuba in F (for the first performance in 1913 the part was rewritten for horn in B flat basso so as to be able to be played by horn 7, and was marked “transponierter Tuba-Stimme, sehr hervortretend”) though the part is notated for bass tuba in C, RL intended that this instrument should alternate with horn 8 (with a shift to horn in F at fig. 16); in practice, however, this is not possible because the range of the part exceeds that of a Wagner tuba; the edition therefore adopts the solution found for the first performance, viz. playing the part as a traditional tuba part (it occurs only in movement I and was therefore combined for practical reasons with the tuba part belonging to the extra brass group which enters in movement V)
	tb	

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
8	tb b, tb, tb cb	node 1: bindebue uden endepunkt i t. 9 udeladt (bladvending i A og B mellem t. 8 og 9); buen findes ikke i gentagelsen t. 321 (hvor der ikke er bladvending), heller ikke i D	8	tb b, tb, tb cb	note 1: tie without end-point in b. 9 suppressed (page turn in A and B between bb. 8 and 9); no such tie at the repetition in b. 321 (where there is no page turn), nor in D
9, 10	tb b, tb, tb cb	node 1-2: \succ udeladt (findes ikke i B); kopisten har kompletteret A med hjemmel i et <i>dim.</i> , som i B kun findes i t. 9 i tb og tb cb; udgiveren tolker imidlertid dette <i>dim.</i> som umotiveret, da det ikke findes i t. 10, 13 og 14 (D tjener ikke til afklaring her)	9, 10	tb b, tb, tb cb	notes 1-2: \succ suppressed (wanting in B); the copyist has here made an addition to A on the basis of a <i>dim.</i> which only appears in B in b. 9 in tb and tb cb; however, the editor regards this <i>dim.</i> as unmotivated since it does not recur in bb. 10, 13 and 14 (D throws no light on the problem)
11-12	tbn 1-2	a 2 ændret til tbn 1 + pause i tbn 2 iht. B (afskriverfejl i A)	11-12	tbn 1-2	a 2 emended to tbn 1 + rest in tbn 2 in accordance with B (copying error in A)
	tbn 3-4	a 2 ændret til tbn 3 + pause i tbn 4 iht. B (afskriverfejl i A)		tbn 3-4	a 2 emended to tbn 3 + rest in tbn 4 in accordance with B (copying error in A)
16	–	<i>Stringendo</i> er tilføjet af RL i A i t. 17 (efter sideskift i kilden); udgiveren betragter tilføjjelsen som sammenhørende med angivelsen i t. 16: <i>poco a poco in tempo</i>	16	–	<i>Stringendo</i> added in A by RL in b. 17 (after a page turn in the source); in the editor's opinion this addition is a continuation of the mark <i>poco a poco in tempo</i> in b. 16
17-24	ob 3, cl 3 ob 1-2, cl 2, cor 3-4, cor 5-6	node 1-7: marc. tilføjet i overensst. med t. 329 buer ændret iht. B (A følger Fiedlers ændring i B til fire korte buer; Fiedler ændrer dog kun delvis fraseringen i cl 2 og ikke i cl 1)		ob 3, cl 3	notes 1-7: marc. supplied in agreement with b. 329
18	vla	samklang 2: marc. tilføjet iht. B	17-24	ob 1-2, cl 2, cor 3-4, cor 5-6	slurs emended in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration to four short slurs in B , but Fiedler only partly altered the phrasing in cl 2 and not in cl 1)
18-21	tbn	tbn 1-2 (unis.) og 3-4 (unis.) ændret til tbn 1 og 3 (og pause i tbn 2 og 4) iht. B (afskriverfejl i A)	18	vla	harmony 2: marc. supplied in accordance with B
19	timp	<i>cresc.</i> flyttet fra t. 20 i analogi med tbn 1 og 3	18-21	tbn	tbn 1-2 (unis.) and 3-4 (unis.) emended to tbn 1 and 3 (with rests in tbn 2 and 4) in accordance with B (copying error in A)
21-23	cor 1-2	martellato tilføjet i overensst. med t. 334-336			<i>cresc.</i> transferred from b. 20 by analogy with tbn 1 and 3
22	tbn	<i>più cresc.</i> tilføjet iht. B (hvori angivelsen dog findes ved sidste pause i t. 21)	19	timp	<i>cresc.</i> transferred from b. 20 by analogy with tbn 1 and 3
	timp	<i>più cresc.</i> tilføjet iht. B	21-23	cor 1-2	martellato supplied in agreement with bb. 334-336
23	tb b, tb	<i>ben tenuto</i> flyttet fra t. 24 i analogi med cor 1-2 og tb cb	22	tbn	<i>più cresc.</i> supplied in accordance with B (though there it occurs at the last rest in b. 21)
24	cor 1-2	node 1: marc. udeladt (findes ikke i B) <i>marc.</i> ændret til martellato i analogi med foregående og efterfølgende takter		timp	<i>più cresc.</i> supplied in accordance with B
	timp	$f \ll$ tilføjet iht. B	23	tb b, tb	<i>ben tenuto</i> transferred from b. 24 by analogy with cor 1-2 and tb cb
	vl I, II	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B		timp	note 1: marc. suppressed (wanting in B)
32	picc, fl, ob 3, cl 3	<i>mf</i> tilføjet iht. B	24	cor 1-2	<i>marc.</i> emended to martellato by analogy with the preceding and following bars
	fg 2, cor 2	<i>p</i> tilføjet iht. B		timp	$f \ll$ supplied in accordance with B
	cor 1	node 3: ♯ rettet til ♮ iht. B (afskriverfejl i A)		vl I, II	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B
	vl I	<i>unis.</i> tilføjet iht. B	32	picc, fl, ob 3, cl 3	<i>mf</i> supplied in accordance with B
34	ob 2	<i>espr.</i> tilføjet iht. B (hvor det dog findes i t. 35)		fg 2, cor 2	<i>p</i> supplied in accordance with B
	fg 1-2	node 1: overflødig ♯ for g udeladt		cor 1	note 3: ♯ emended to ♮ in accordance with B (copying error in A)
	fg 3	node 1: overflødig ♯ for G udeladt		vl I	<i>unis.</i> supplied in accordance with B
35-36	cor 3	$\ll \succ$ tilføjet iht. B	34	ob 2	<i>espr.</i> supplied in accordance with B (though there it occurs in b. 35)
36-37	ob 3, cl 1	én bue ændret til to buer iht. B		fg 1-2	note 1: superfluous ♯ before g suppressed
37	ob 3, cl 3	node 5: ♯ for hhv. d ² og e ¹ tilføjet iht. B		fg 3	note 1: superfluous ♯ before G suppressed
	ob 3, cl 1-2	<i>espr.</i> flyttet fra t. 38 til frasens begyndelse (som i t. 33)		cor 3	$\ll \succ$ supplied in accordance with B
	cl 3	<i>pp</i> tilføjet iht. B	35-36	ob 3, cl 1	one slur emended to two in accordance with B
	fg 1	$f \gg$ tilføjet iht. B	36-37	ob 3, cl 3	note 5: ♯ before d ² and e ¹ respectively supplied in accordance with B
	fg 1, fg 3	node 1: tenutobue tilføjet iht. B	37	ob 3, cl 1-2	<i>espr.</i> transferred from b. 38 to the beginning of the phrase (as in b. 33)
	vcl	node 6: fis rettet til fisis iht. B (afskriverfejl i A)		cl 3	<i>pp</i> supplied in accordance with B
41-45	fg 2	bue tilføjet iht. B	40	fg 1	$f \gg$ supplied in accordance with B
42	cor 4	node 1: tenutobue og <i>p</i> tilføjet iht. B		fg 1, fg 3	note 1: tenuto ties supplied in accordance with B
45-46	cor	marc. tilføjet iht. B		vcl	note 6: ♯ emended to f ₂ in accordance with B (copying error in A)
46	cor 5-6	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B	41-45	fg 2	slur supplied in accordance with B
48-49	cor	placeringen af <i>f</i> og <i>ff</i> rettet iht. B (afskriverfejl i A)	42	cor 4	note 1: tenuto tie and <i>p</i> supplied in accordance with B
59	tb b	node 1: G rettet til A iht. B (afskriverfejl i A)	45-46	cor	marc. supplied in accordance with B
60	cor	<i>mf</i> tilføjet iht. B	46	cor 5-6	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B
			48-49	cor	placing of <i>f</i> and <i>ff</i> emended in accordance with B (copying error in A)
			59	tb b	note 1: G emended to A in accordance with B (copying error in A)
			60	cor	<i>mf</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
62	tb b, tb, tb cb	node 3: marc. tilføjet iht. B	62	tb b, tb, tb cb	note 3: marc. supplied in accordance with B
65	tb b, tb, tb cb	<i>ben tenuto</i> tilføjet iht. B	65	tb b, tb, tb cb	<i>ben tenuto</i> supplied in accordance with B
68	vl I, II, vla, vcl	den redaktionelt tilføjede bue findes i D	68	vl I, II, vla, vcl	the editorially supplied slur is found in D
71	timp	<i>più f</i> tilføjet iht. B	71	timp	<i>più f</i> supplied in accordance with B
72	tb cb	<i>sempre molto marc.</i> tilføjet iht. B	72	tb cb	<i>sempre molto marc.</i> supplied in accordance with B
73	tbn 3	<i>più f</i> flyttet fra under systemet til over systemet (gælder ikke tbn 4) iht. B	73	tbn 3	<i>più f</i> transferred from below to above the staff (does not apply to tbn 4) in accordance with B
	timp	node 1: marc. tilføjet iht. B		timp	note 1: marc. supplied in accordance with B
77	tbn 1-2, 3	≧ tilføjet iht. B	77	tbn 1-2, 3	≧ supplied in accordance with B
79	tbn 3	<i>ff marc.</i> tilføjet iht. B	79	tbn 3	<i>ff marc.</i> supplied in accordance with B
81	vla	<i>div.</i> tilføjet iht. B	81	vla	<i>div.</i> supplied in accordance with B
	tbn 1-2, 3	node 1: martellato tilføjet iht. B		tbn 1-2, 3	note 1: martellato supplied in accordance with B
84	ob 3, cl, fg	<i>ff</i> tilføjet iht. B (findes i A i ob 1-2)	84	ob 3, cl, fg	<i>ff</i> supplied in accordance with B (found in A in ob 1-2)
86	timp	<i>dim.</i> ændret til kort ≧ iht. B	86	timp	<i>dim.</i> emended to short ≧ in accordance with B
91	cl 2	<> tilføjet iht. B	91	cl 2	<> supplied in accordance with B
	vl I, II, vla	rytmen ændret fra ♩♩♩ til ♩♩♩ i overensst. med t. 83-90 og 92 (passagen t. 83-92 var oprindeligt noteret som ♩♩, men i A ændrede RL dette til ♩♩, undtagen i t. 91; at der er tale om en forglemmelse i denne takt kan påvises ved hjælp af stemmerne (C), hvori rettelsen er foretaget også i denne takt (og formodentlig af RL selv))		vl I, II, vla	rhythm emended from ♩♩♩ to ♩♩♩ in agreement with bb. 83-90 and 92 (the passage in bb. 83-92 was originally notated as ♩♩, but in A RL altered this to ♩♩ except in b. 91; the latter is however an oversight, as appears from the orchestral parts (C) where this bar also has been corrected (probably by RL himself))
91-92	ob 1-2	<i>più p</i> og <i>p</i> justeret og kompletteret iht. B	91-92	ob 1-2	<i>più p</i> and <i>p</i> adjusted and completed in accordance with B
92	cl 2, fg 1	<i>p</i> tilføjet iht. B		cl 2, fg 1	<i>p</i> supplied in accordance with B
	cor 1-2, 3-4	<i>p</i> (sidste node) tilføjet iht. B		cor 1-2, 3-4	<i>p</i> (last note) supplied in accordance with B
94	ob 1, ob 2, cl 2, fg 1	B har det umotiverede <i>dim. più</i> ; i A ændret af kopisten til <i>dim.</i>	94	ob 1, ob 2, cl 2, fg 1	B has the unmotivated <i>dim. più</i> , altered in A by the copyist to <i>dim.</i>
105	cor 3, 4	node 5-9: stacc. tilføjet iht. B	105	cor 3, 4	notes 5-9: stacc. supplied in accordance with B
106	cor 2	node 8-10: stacc. tilføjet iht. B	106	cor 2	notes 8-10: stacc. supplied in accordance with B
	cor 3, 4	node 6-10: stacc. tilføjet iht. B		cor 3, 4	notes 6-10: stacc. supplied in accordance with B
107	fg 3	≠ tilføjet iht. B	107	fg 3	≠ supplied in accordance with B
	vl II, vcl	node 5: ♯ for henholdsvis c ² og c ¹ tilføjet iht. B		vl II, vcl	note 5: ♯ before c ² and c ¹ respectively supplied in accordance with B
108	ob 1, ob 3, cor 4	<i>sempre legato</i> tilføjet iht. B	108	ob 1, ob 3, cor 4	<i>sempre legato</i> supplied in accordance with B
	fg 1	overflodigt <i>dim.</i> i taktens slutning udeladt (B har tillige <i>dim.</i> i fg 2; findes ikke i A)		fg 1	superfluous <i>dim.</i> suppressed at end of bar (B also has <i>dim.</i> in fg 2; wanting in A)
	fg 2, 3	node 1-2: bindebuer tilføjet iht. B		fg 2, 3	notes 1-2: ties supplied in accordance with B
	cor 2, 3, 4	node 1-10: stacc. tilføjet iht. B		cor 2, 3, 4	notes 1-10: stacc. supplied in accordance with B
	vcl	node 13: e ¹ rettet til d ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		vcl	note 13: e ¹ emended to d ¹ in accordance with B (copying error in A)
110	vl I, vla	overflodige (ekstra) buer node 1-3 samt node 4-6 udeladt (formodentlig anbragt af RL pga. tonegentagelsen node 3-4)	110	vl I, vla	superfluous (extra) slurs at notes 1-3 and 4-6 suppressed (probably supplied by RL because of the note repetition at notes 3-4)
113	vl II	node 13-17: tilføjet iht. B (A har pause her som følge af kopistens fejllæsning af en blyantsændring i B); bueangivelsen mangler i B , men findes i C	113	vl II	notes 13-17: supplied in accordance with B (rest here in A due to the copyist's misreading of a pencilled alteration in B); the slur is in C but not in B
114	cb	<i>sempre cresc.</i> ændret til <i>cresc. sempre</i>	114	cb	<i>sempre cresc.</i> emended to <i>cresc. sempre</i>
	vcl	dobbeltgrebsangivelsen tilføjet iht. B		vcl	double-stopping sign supplied in accordance with B
115	–	<i>Andante e con espressione</i> ændret til <i>Andante sostenuto</i> i overensst. med RLs ændring i t. 102	115	–	<i>Andante e con espressione</i> emended to <i>Andante sostenuto</i> in agreement with RL's alteration in b. 102
	cl 1	<i>p</i> tilføjet iht. B		cl 1	<i>p</i> supplied in accordance with B
	cor 3	node 7-8: a ¹ rettet til gis ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		cor 3	note 7-8: a ¹ emended to gis ¹ in accordance with B (copying error in A)
116-117	vl I	buen tolket som én fortsat bue; notationen er uklar i A og B som følge af sideskift efter t. 116 i begge kilder	116-117	vl I	slur interpreted as one continuing slur; the notation is unclear in A and B due to a page turn after b. 116 in both sources
117	fg 3	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B	117	fg 3	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B
118	cor 4	<> tilføjet iht. B	118	cor 4	<> supplied in accordance with B
	vla	<i>sempre cresc. molto</i> flyttet til vla fra vl II iht. B (afskriverfejl i A)		vla	<i>sempre cresc. molto</i> transferred to vla from vl II in accordance with B (copying error in A)
119	fg 1	<i>sempre espr.</i> ændret til <i>espr.</i>	119	fg 1	<i>sempre espr.</i> emended to <i>espr.</i>
119-120	tr 1	tromba in B (kun disse to takter!) ændret til tromba in Fa	119-120	tr 1	tromba in B (i.e. B flat; these two bars only!) emended to tromba in Fa
120	ob 3	<i>sempre espr.</i> tilføjet iht. B	120	ob 3	<i>sempre espr.</i> supplied in accordance with B
	cor 1, 2, 3, 4	<i>dim. sempre espr.</i> kompletteret og justeret iht. B		cor 1, 2, 3, 4	<i>dim. sempre espr.</i> completed and adjusted in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
121	fg 3	node 1: bindebue tilføjet iht. B	121	fg 3	note 1: tie supplied in accordance with B
130	cor 1-2, 3-4	node 1: martellato tilføjet iht. B	130	cor 1-2, 3-4	note 1: martellato supplied in accordance with B
134	tbn	stacc. tilføjet iht. B	134	tbn	stacc. supplied in accordance with B
135	cor 1-2, 3-4	umotiveret bue (før sideskift i A og B) udeladt i analogi med t. 137 og 139	135	cor 1-2, 3-4	unmotivated slur (before page turn in A and B) suppressed by analogy with bb. 137 and 139
136	ob 1-2, cl 1-2	<i>cresc. più</i> ændret til <i>cresc.</i> (umotiveret <i>più</i> udeladt); <i>più</i> findes ikke i B i cl 1-2	136	ob 1-2, cl 1-2	<i>cresc. più</i> emended to <i>cresc.</i> (unmotivated <i>più</i> suppressed); <i>più</i> wanting in B in cl 1-2
136	ob 3, cl 3	<i>ff</i> tilføjet iht. B	136	ob 3, cl 3	<i>ff</i> supplied in accordance with B
136-137	cor 5-6, tr 3	← forlænget iht. B	136-137	cor 5-6, tr 3	← lengthened in accordance with B
137	tr 1-2	overflødigt <i>più</i> <i>f</i> i taktens begyndelse udeladt i analogi med t. 135 og 139 (crescendoet noteres i udgaven som ←)	137	tr 1-2	superfluous <i>più f</i> at beginning of bar suppressed by analogy with bb. 135 and 139 (the crescendo is notated as ← in the edition)
140-143	vl II, vcl	tremolo tilføjet iht. B	140-143	vl II, vcl	tremolo supplied in accordance with B
141	cor 5-6	<i>ben marc.</i> flyttet fra begyndelsen af t. 140 (ved overbundet node) til t. 141	141	cor 5-6	<i>ben marc.</i> moved from the beginning of b. 140 (at tied note) to b. 141
142	cor 1-2, 3-4	node 1: marc. tilføjet iht. B	142	cor 1-2, 3-4	note 1: marc. supplied in accordance with B
143	tr 1-2, tbn	node 1-8: marc. tilføjet iht. B	143	tr 1-2, tbn	notes 1-8: marc. supplied in accordance with B
150	tbn 1-2	node 1: martellato tilføjet iht. B	150	tbn 1-2	note 1: martellato supplied in accordance with B
151	vl I	node 2-4: marc. tilføjet iht. B	151	vl I	notes 2-4: marc. supplied in accordance with B
156	tr 1	node 4: gis ¹ rettet til g ¹ (RL noterer originalt trompeterne med 3 faste ♯'er og har glemt ♯ her)	156	tr 1	note 4: g ^{♯1} emended to g ¹ (RL originally notated the trumpets with three fixed ♯s and forgot ♯ here)
157	cor 2, cor 4	node 4: ais rettet til a iht. B (afskriferfejl i A)	157	cor 2, cor 4	node 4: a [♯] emended to a in accordance with B
	tr 2	node 2: ais rettet til a (fejl i A og B)			(copying error in A)
159	ob 3	node 1: : overflødigt ♯ for h ¹ udeladt	159	ob 3	node 2: a [♯] emended to a (error in A and B)
	cl 3	node 1-3: marc. tilføjet iht. B		cl 3	note 1: : superfluous ♯ before b ¹ suppressed
160	cor 5-6	node 4: es ¹ rettet til e ¹ (RL noterer originalt hornene med 2 faste ♯'er og har glemt ♯ her)	160	cor 5-6	notes 1-3: marc. supplied in accordance with B
161	cor 4	node 2: ♯ rettet til ♯ iht. B (afskriferfejl i A)	161	cor 4	note 4: e ^{♯1} emended to e ¹ (RL originally notated the horns with two fixed ♯s and forgot ♯ here)
162	cor 1-2	node 2: fortegnene er fejlagtigt ombyttet i A og B	162	cor 1-2	note 2: ♯ emended to ♯ in accordance with B
165	tr 1-2	node 2-4: stacc. tilføjet iht. B	165	tr 1-2	(copying error in A)
166	tr 1-2	node 1: stacc. tilføjet iht. B	166	tr 1-2	note 2: the accidentals are mixed up by error in A and B
167	tr 3, tbn 1	← tilføjet iht. B	167	tr 3, tbn 1	notes 2-4: stacc. supplied in accordance with B
168	vl I	A har marc. node 1-2 tilføjet forsigtigt med blyant over buen (RL); ignoreret, da tilføjelsen kun findes her og forekommer umotiveret i konteksten	168	vl I	note 1: stacc. supplied in accordance with B
	vl I, II	sidste node: overflødigt ♭ for a ² udeladt			← supplied in accordance with B
168-169	cl 1-2	→ tilføjet iht. B	168-169	cl 1-2	A notes 1-2: marc. added tentatively in pencil (RL); ignored in the edition because only found here and seemingly unmotivated in the context
173	fl, ob 1-2, fg	buens begyndelsespunkt ændret fra t. 172 node 1 til t. 173 node 3 i overensst. med t. 193 (samt t. 231 og t. 241)	173	fl, ob 1-2, fg	last note: superfluous ♭ before a ² suppressed
	cl 1	B har her en bue som inkluderer taktens sidste node; alle andre steder, dvs. i t. 193, 209, 231, 241 og 245 (ob 3), er buen imidlertid kortere, om end ikke med nogen éntydig afslutning; intentionen synes dog at være, at buen skal ende på næstsidste node, og således er den også noteret i A og C (D taler intetsteds imod denne tolkning)	173	cl 1	→ supplied in accordance with B
174-175	ob 3, cl 1, cl 3	<i>cresc.</i> og ← tilføjet iht. B	174-175	ob 3, cl 1, cl 3	beginning of slur emended from b. 172 note 1 to b. 173 note 3 in agreement with b. 193 (and with bb. 231 and 241)
175	fg	buens endepunkt ændret fra t. 176 node 1 til t. 175 sidste node iht. B og i analogi med t. 195	175	fg	B has a slur here which includes the last note of the bar; everywhere else, i.e. in bb. 193, 209, 231, 241 and 245 (ob 3), the slur is shorter though with no unambiguous end-point; nevertheless the intention seems to be that the slur should end on the penultimate note, which is how it is written in A and C (D at no point contradicts this interpretation)
	vla	sidste node: <i>sf</i> tilføjet iht. B			← supplied in accordance with B
176	–	<i>a tempo</i> udeladt i analogi med t. 196; begge steder er angivelsen blevet overflødig efter at RL har annulleret <i>poco stringendo</i> i hhv. t. 172 og t. 192	176-175	ob 3, cl 1, cl 3	<i>cresc.</i> and ← supplied in accordance with B
	fg 3	<i>ff</i> tilføjet iht. B	175	fg	end-point of slur emended from b. 176 note 1 to b. 175 last note in accordance with B and by analogy with b. 195
	vl I, II	node 1-6: marc. tilføjet i overensst. med t. 196			last note: <i>sf</i> supplied in accordance with B
	vcl, cb	<i>sff</i> tilføjet i overensst. med t. 196			<i>a tempo</i> suppressed by analogy with b. 196; in both places the marking has been rendered superfluous by RL's cancellation of <i>poco stringendo</i> in bb. 172 and 192 respectively
177	vla, vcl	node 2-5: marc. tilføjet iht. B	177	vla	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	tbn 1-2	← tilføjet i overensst. med t. 197			notes 1-6: marc. supplied in agreement with b. 196
177-178	cor 1-2, 3-4	→ <i>mf</i> tilføjet i overensst. med t. 197-198	177-178	cor 1-2, 3-4	<i>sff</i> supplied in agreement with b. 196
178-179	tr 1, tr 3	bue tilføjet i overensst. med t. 198-199 (buen findes i D)	178-179	tr 1, tr 3	notes 2-5: marc. supplied in accordance with B
179	vla	node 2-3: a ¹ -ais ¹ rettet til gis ¹ -a ¹ iht. B (afskriferfejl i A)	179	vla	← supplied in agreement with b. 197
					→ <i>mf</i> supplied in agreement with bb. 197-198
					slur supplied in agreement with bb. 198-199 (slur present in D)
					notes 2-3: a ¹ -a ^{♯1} emended to g ^{♯1} -a ¹ in accordance with B (copying error in A)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
	tr	node 4: e ¹ rettet til e ¹ (RL noterer 2 faste l'er og har glemt ♯ her)		tr	note 4: e ¹ emended to e ¹ (RL notated two fixed ♯s and forgot ♯ here)
182	vl I, II	<i>tenuto</i> flyttet fra t. 183 node 1 til frasens begyndelse i analogi med vcl og cb t. 180 og vla t. 181 samt t. 201-202	182	vl I, II	<i>tenuto</i> transferred from b. 183 note 1 to beginning of phrase by analogy with vcl and cb b. 180 and with vla b. 181 and bb. 201-202
185	strygere	marc. tilføjet i overensst. med t. 205	185	strings	marc. supplied in accordance with b. 205
186-187	cor 3-4	<i>poco a poco molto cresc.</i> tilføjet iht. B	186-187	cor 3-4	<i>poco a poco molto cresc.</i> supplied in accordance with B
187-188	tbn 2	(bestimmt) tilføjet iht. B			(bestimmt) supplied in accordance with B
188	vl II	<i>ff</i> rettet til <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A)	187-188	tbn 2	<i>f</i> emended to <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
192	fg	overbinding til t. 193 tilføjet iht. B	188	vl II	tie to b. 193 supplied in accordance with B
193	ob 1-2	B har bue med begyndelsespunkt i t. 192 node 1; ændret i A til t. 193 node 3 i analogi med fl	192	fg	B has slur beginning at b. 192 note 1; altered in A to b. 193 note 3 by analogy with fl
	cl 1	buens endepunkt ændret fra næstsidste node til sidste node i overensst. med t. 173 (notationen i B er utvetydig i t. 173, men uklar i t. 193)	193	ob 1-2	end of slur moved from penultimate to final note in agreement with b. 173 (the notation in B is unambiguous in b. 173 but unclear in b. 193)
194	vl I, II	bue node 1 til t. 195 node 1 udeladt; findes ikke i B (afskriverfejl i A)		cl 1	slur from note 1 to b. 195 note 1 suppressed; wanting in B (copying error in A)
195	vla	sidste node: <i>sf</i> tilføjet i overensst. med t. 175	194	vl I, II	last note: <i>sf</i> supplied in agreement with b. 175
197	cor 1-2, 3-4	node 1: marc. tilføjet iht. B	197	cor 1-2, 3-4	note 1: marc. supplied in accordance with B
198	tr 1-2	<i>poco a poco molto cresc.</i> ændret til <i>molto cresc.</i> i analogi med t. 178 og tr 3	198	tr 1-2	<i>poco a poco molto cresc.</i> emended to <i>molto cresc.</i> by analogy with b. 178 and tr 3
208	timp	<i>cresc. molto</i> tilføjet iht. B	208	timp	<i>cresc. molto</i> supplied in accordance with B
208-216	vl I, II	node 6: ♯ for d ³ og d ² tilføjet iht. B		vl I, II	note 6: ♯ before d ³ and d ² supplied in accordance with B
	tbn 3-4	f-nøgle rettet til tenornøgle iht. B (afskriverfejl i A)	208-216	tbn 3-4	f clef emended to tenor clef in accordance with B (copying error in A)
212	fl 1	node 4-5: ♯ for e ² og ♯ for f ² tilføjet iht. B	212	fl 1	note 4-5: ♯ before e ² and ♯ before f ² supplied in accordance with B
214	tr 2	<i>mf</i> tilføjet iht. B	214	tr 2	<i>mf</i> supplied in accordance with B
216	tbn 3-4	node 1: marc. tilføjet iht. B	216	tbn 3-4	note 1: marc. supplied in accordance with B
217	cl 2	trille-♯ tilføjet iht. B	217	cl 2	trill accidental supplied in accordance with B
224	–	<i>a tempo</i> udeladt; angivelsen er blevet overflødig efter at RL har annulleret <i>poco stringendo più a più</i> i t. 216	224	–	<i>a tempo</i> suppressed; superfluous after RL's cancellation of <i>poco stringendo più a più</i> in b. 216
225-227	vl II	node 1-7: oktavering som i vl I tilføjet iht. B	225-227	vl II	notes 1-7: octave doubling as in vl I supplied in accordance with B
228	vla, vcl	alle noder: marc. tilføjet iht. B	228	vla, vcl	all notes: marc. supplied in accordance with B
230	tbn 3-4	node 2: ♯ for A tilføjet iht. B	230	tbn 3-4	note 2: ♯ before A supplied in accordance with B
230	vl I, II	bindebue node 4-5 tilføjet iht. B	230	vl I, II	tie notes 4-5 supplied in accordance with B
231	ob 1, ob 2	buens endepunkt ændret fra t. 232 node 1 til t. 231 node 6 i overensst. med D og i analogi med fl og t. 193	231	ob 1, ob 2	end-point of slur emended from b. 232 note 1 to b. 231 note 6 in agreement with D and by analogy with fl and b. 193
	timp 2	<i>molto</i> tilføjet iht. B		timp 2	<i>molto</i> supplied in accordance with B
	vl I, II	bindebue node 2-3 tilføjet iht. B		vl I, II	tie notes 2-3 supplied in accordance with B
232	cor 1-2, 3-4	<i>dim.</i> tilføjet iht. B	232	cor 1-2, 3-4	<i>dim.</i> supplied in accordance with B
	vl I, II	marc. tilføjet i analogi med t. 174 og t. 242		vl I, II	marc. supplied by analogy with bb. 174 and 242
233	cor 1-2, 3-4	node 2: b ¹ ændret til h ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	233	cor 1-2, 3-4	note 2: b ¹ emended to h ¹ in accordance with B (copying error in A)
	timp 2	<i>ff</i> til sidst i takten tilføjet i overensst. med D og i analogi med det dynamiske niveau i det øvrige orkester; B har umotiveret <i>f</i> (udeladt af kopisten i A)		timp 2	<i>ff</i> at end of bar supplied in agreement with D and by analogy with dynamic level in rest of orchestra; B has an unmotivated <i>f</i> (omitted by the copyist in A)
234	vl I, II	node 4: f ² rettet til e ² iht. B		vl I, II	note 4: f ² emended to e ² in accordance with B
	–	<i>a tempo</i> udeladt; angivelsen er blevet overflødig efter at RL har annulleret <i>poco stringendo più a più</i> i t. 228		–	<i>a tempo</i> suppressed; superfluous after RL's cancellation of <i>poco stringendo più a più</i> in b. 228
	ob 2	(♯) efter <i>tr</i> udeladt (findes ikke i B)		ob 2	(♯) after <i>tr</i> suppressed (wanting in B)
236-237	vl I, II, vla, vcl	marc. tilføjet iht. B	236-237	vl I, II, vla, vcl	marc. supplied in accordance with B
238	vla	<i>div.</i> tilføjet iht. B	238	vla	<i>div.</i> supplied in accordance with B
238-240	tbn 1, tbn 3	bue fra sidste node i t. 238 til t. 240 tilføjet af kopisten i A og taget til følge i udgaven i analogi med t. 170-172, 190-192 og 228-230 (tr 3, tbn 1)	238-240	tbn 1, tbn 3	slur from last note in b. 238 to b. 240 added by copyist in A and adopted in the edition by analogy with bb. 170-172, 190-192 and 228-230 (tr 3, tbn 1)
239	cor 5-6	tenutobue tilføjet iht. B	239	cor 5-6	tenuto tie supplied in accordance with B
	timp 1	<i>p</i> tilføjet iht. B		timp 1	<i>p</i> supplied in accordance with B
241	ob 1, ob 2	bue t. 240 node 1 til t. 242 node 1 ændret til bue t. 241 node 3-6 i overensst. med D og i analogi med fl og t. 193 (samt t. 231)	241	ob 1, ob 2	slur b. 240 note 1 to b. 242 note 1 emended to slur b. 241 notes 3-6 in agreement with D and by analogy with fl and b. 193 (as well as b. 231)
	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> tilføjet iht. B		cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> supplied in accordance with B
242	cor 1-2, 3-4	<i>dim.</i> tilføjet i overensst. med D og i analogi med t. 232	242	cor 1-2, 3-4	<i>dim.</i> supplied in agreement with D and by analogy with b. 232
	vla	<i>ff</i> tilføjet i overensst. med D og i analogi med t. 232		vla	<i>ff</i> supplied in agreement with D and by analogy with b. 232

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
243	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> tilføjet i overensst. med D og i analogi med t. 233	243	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> supplied in agreement with D and by analogy with b. 233
	timp 1	<i>f</i> til sidst i takten tilføjet iht. B		timp 1	<i>f</i> at end of bar supplied in accordance with B
245	cl 3	<i>f</i> ændret til <i>ff</i> iht. B	245	cl 3	<i>f</i> emended to <i>ff</i> in accordance with B
246	tb, tb cb	<i>poco a poco</i> tilføjet før <i>cresc. molto</i> iht. B	246	tb, tb cb	<i>poco a poco</i> supplied before <i>cresc. molto</i> in accordance with B
247	ob 1	node 1: overflødig \sharp udeladt		ob 1	node 1: superfluous \sharp suppressed
	tbn 3-4	<i>più f</i> rettet til <i>dim.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	247	tbn 3-4	<i>più f</i> emended to <i>dim.</i> in accordance with B (copying error in A)
248	fg, vcl, cb	node 6: \sharp rettet til \flat iht. B		fg, vcl, cb	node 6: \sharp emended to \flat in accordance with B
	vl I, II	node 8-9: bindebue tilføjet iht. B		vl I, II	node 8-9: tie supplied in accordance with B
	vla	note 8: \sharp for g^1 tilføjet i overensst. med D (overflødig \sharp for node 14 samtidig udeladt)	248	vla	note 8: \sharp before g^1 supplied in agreement with D (superfluous \sharp before note 14 accordingly suppressed)
249	timp 2	<i>con bacchette di spugna</i> tilføjet i overensst. med C , hvori tilføjelsen "Mit Schwämschlg." er anført med Emma Langgaards håndskrift (1913)	249	timp 2	<i>con bacchette di spugna</i> supplied in agreement with C , where the addition "Mit Schwämschlg." in Emma Langgaard's handwriting is found (1913)
	vcl, cb	<i>più f</i> rettet til <i>più ff</i> iht. B		vcl, cb	<i>più f</i> emended to <i>più ff</i> in accordance with B
250	vl I, II	node 8-9: bindebue tilføjet iht. B		vl I, II	node 8-9: tie supplied in accordance with B
	cor 5	node 1: \flat for e^2 tilføjet iht. B		cor 5	node 1: \flat before e^2 supplied in accordance with B
251	vl I, II	<i>più f</i> tilføjet i analogi med t. 249 samt vla og vcl (A har <i>più f</i> længere fremme i takten, hvilket er en fejlfortolkning af B)	251	vl I, II	<i>più f</i> supplied by analogy with b. 249 and with vla and vcl (A has <i>più f</i> later in the bar, which is a misinterpretation of B)
	vcl, cb	<i>fff</i> tilføjet i overensst. med D		vcl, cb	<i>fff</i> supplied in agreement with D
252	picc, ob 1, cl 1	node 9: trille- \sharp tilføjet iht. B	252	picc, ob 1, cl 1	node 9: trill accidental supplied in accordance with B
	fl 2, ob 2, ob 3	næstsidste node (efterslagsnode): \sharp ændret til \ast iht. B		fl 2, ob 2, ob 3	penultimate note (grace note): \sharp emended to \ast in accordance with B
	fl 1, ob 1	næstsidste node (efterslagsnode): \sharp tilføjet iht. B		fl 1, ob 1	penultimate note (grace note): \sharp supplied in accordance with B
253	cb	<i>div.</i> og <i>fff</i> tilføjet iht. B		cb	<i>div.</i> and <i>fff</i> supplied in accordance with B
	fg, cb	node 1-4: buens endepunkt ændret fra node 5 til node 4 iht. B	253	fg, cb	node 1-4: end-point of slur emended from note 5 to note 4 in accordance with B
	fg, cb	node 6-9: buens endepunkt ændret fra t. 254 node 1 til t. 253 node 9 i analogi med t. 257		fg, cb	node 6-9: end-point of slur emended from b. 254 node 1 to b. 253 node 9 by analogy with b. 257
254	–	<i>l'istesso tempo</i> tilføjet iht. B	254	–	<i>l'istesso tempo</i> supplied in accordance with B
	ob 1	node 11: \sharp for f^2 tilføjet iht. B		ob 1	node 11: \sharp before f^2 supplied in accordance with B
	fg	node 2-5: buens endepunkt ændret fra node 6 til node 5 i analogi med cb og t. 258	254	fg	node 2-5: end-point of slur emended from note 6 to note 5 in accordance with B
	cb	node 2-5: buens endepunkt ændret fra node 6 til node 5 iht. B		cb	node 2-5: end-point of slur emended from note 6 to note 5 in accordance with B
255	fg, cb	node 1-4: buens endepunkt ændret fra node 5 til node 4 iht. B	255	fg, cb	node 1-4: end-point of slur emended from note 5 to note 4 in accordance with B
	tb cb	<i>molto cresc.</i> tilføjet iht. B		tb cb	<i>molto cresc.</i> supplied in accordance with B
256	fg, cb	node 1-4: buens endepunkt ændret fra node 5 til node 4 i analogi med de foregående og efterfølgende takter	256	fg, cb	node 1-4: end-point of slur emended from note 5 to note 4 by analogy with preceding and following bars
	tb cb	<i>sempre ben tenuto</i> tilføjet iht. B		tb cb	<i>sempre ben tenuto</i> supplied in accordance with B
260	vl I, II, vla	<i>ff</i> tilføjet iht. B	260	vl I, II, vla	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	vl I, II, vla, vcl	node 9-10: bindebue tilføjet iht. B		vl I, II, vla, vcl	node 9-10: tie supplied in accordance with B
261	tbn 1	node 1: d^1 rettet til e^1 iht. B (afskriverfejl i A)	261	tbn 1	node 1: d^1 emended to e^1 in accordance with B (copying error in A)
267	tr, tbn, tb cb	node 2: <i>p</i> tilføjet iht. B	267	tr, tbn, tb cb	node 2: <i>p</i> supplied in accordance with B
	vcl, cb	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B		vcl, cb	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B
268	cl, fg, cor 5-6, tbn 3-4, tb cb	<i>espr. legato</i> flyttet fra begyndelsen af t. 270 til fransens begyndelse	268	cl, fg, cor 5-6, tbn 3-4, tb cb	<i>espr. legato</i> transferred from the beginning of b. 270 to the beginning of the phrase
271	tbn 4	node 2: <i>p</i> tilføjet iht. B	271	tbn 4	node 2: <i>p</i> supplied in accordance with B
	vcl, cb	<i>stacc.</i> tilføjet iht. B		vcl, cb	<i>stacc.</i> supplied in accordance with B
274	fg 3	<i>sempre espr.</i> tilføjet iht. B	274	fg 3	<i>sempre espr.</i> supplied in accordance with B
	timp 1	<i>sempre dim.</i> ændret til <i>dim.</i> (der er intet forudgående <i>dim.</i> i passagen)		timp 1	<i>sempre dim.</i> emended to <i>dim.</i> (there is no previous <i>dim.</i> in the passage)
275	cl 3, fg 3, cor 5-6, tbn 4, tb cb	gentaget <i>dim.</i> i taktens begyndelse (efter bladvending i A og B) udeladt	275	cl 3, fg 3, cor 5-6, tbn 4, tb cb	repetition of <i>dim.</i> at beginning of bar (after page turn in A and B) suppressed
	fg 3	node 1-2: <i>F</i> rettet til <i>c</i> iht. B (afskriverfejl i A)		fg 3	node 1-2: <i>F</i> emended to <i>c</i> in accordance with B (copying error in A)
278	vcl, cb	<i>stacc.</i> tilføjet iht. B	278	vcl, cb	<i>stacc.</i> supplied in accordance with B
285-286	vla	<i>marc.</i> tilføjet iht. B	285-286	vla	<i>marc.</i> supplied in accordance with B
285-287	fg 1, fg 3	<i>marc.</i> tilføjet i overensst. med D	285-287	fg 1, fg 3	<i>marc.</i> supplied in agreement with D
286	cb	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B	286	cb	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B
289	fg 1	node 1: <i>marc.</i> tilføjet iht. B	289	fg 1	node 1: <i>marc.</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
290	cl 3 fg 1-2	node 1: marc. udeladt (findes ikke i B) node 2: B har fejlagtigt marc.; udeladt af kopisten i A	290	cl 3 fg 1-2	note 1: marc. suppressed (wanting in B) note 2: B wrongly has marc.; omitted by the copyist in A
290-297	træblæser	et antal marc. tilføjet i overensst. med D (de fleste mangler i B og A)	290-297	woodwind	marc. supplied several times in agreement with D (mostly wanting in B and A)
293	ob 1, ob 3 cl	node 2: marc. tilføjet iht. B node 1: marc. tilføjet iht. B	293	ob 1, ob 3 cl	note 2: marc. supplied in accordance with B note 1: marc. supplied in accordance with B
304	cor 5-6 tr 1, tr 3	<i>più f</i> tilføjet iht. B stacc. tilføjet i overensst. med D	304	cor 5-6 tr 1, tr 3	<i>più f</i> supplied in accordance with B stacc. supplied in agreement with D
311	tbn tbn	<i>ben tenuto</i> tilføjet iht. B node 2-4: marc. findes i B kun som tilføjelse af Fiedler i tbn 1-2; alle marc. findes imidlertid i D	311	tbn tbn	<i>ben tenuto</i> supplied in accordance with B notes 2-4: in B marc. is only found as an addition by Fiedler in tbn 1-2; but marc. throughout in D
314	tr 2, tr 3, tbn 3-4	marc. tilføjet i overensst. med D og i analogi med t. 1	314	tr 2, tr 3, tbn 3-4	marc. supplied in agreement with D and by analogy with b. 1
324	tbn 1	node 5: ♯ for g tilføjet iht. B	324	tbn 1	note 5: ♯ before g supplied in accordance with B
327	træblæser, messing	<i>ff</i> tilføjet iht. B	327	woodwind, brass	<i>ff</i> supplied in accordance with B
329	tr 3 tbn 1-2	node 2-7: marc. tilføjet iht. B node 1-7: marc. tilføjet iht. B	329	tr 3 tbn 1-2	notes 2-7: marc. supplied in accordance with B notes 1-7: marc. supplied in accordance with B
330	fg 1 fg 3	bue med endepunkt i node 3 forlænget til følgende takt iht. B og i analogi med t. 17-18 node 1: overflødig ♯ for D udeladt	330	fg 1 fg 3	slur with end-point on note 3 extended to following bar in accordance with B and by analogy with bb. 17-18 note 1: superfluous ♯ before D suppressed
331, 334	timp	<i>poco a poco cresc.</i> og <i>più f</i> tilføjet iht. B	331, 334	timp	<i>poco a poco cresc.</i> and <i>più f</i> supplied in accordance with B
332	vcl	node 8: ♯ for g tilføjet iht. B	332	vcl	note 8: ♯ before g supplied in accordance with B
334	– cor 1-2	<i>più stringendo</i> tilføjet iht. B ordet <i>più</i> foran f udeladt i overensst. med t. 21 og i analogi med tb b og tb	334	– cor 1-2	<i>più stringendo</i> supplied in accordance with B the word <i>più</i> before <i>f</i> suppressed in agreement with b. 21 and by analogy with tb b and tb
334-335	tr 1-2	≪ tilføjet iht. B	334-335	tr 1-2	≪ supplied in accordance with B
335	tr 1-2	<i>più ff</i> ændret til <i>più f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	335	tr 1-2	<i>più ff</i> emended to <i>più f</i> in accordance with B (copying error in A)
337	tr 3 timp	<i>molto</i> (cresc.) tilføjet iht. B trilleangivelse og <i>mp molto cresc.</i> tilføjet iht. B	337	tr 3 timp	<i>molto</i> (cresc.) supplied in accordance with B trill mark and <i>mp molto cresc.</i> supplied in accordance with B
338	vI, II, vla, vcl	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B	338	vI, II, vla, vcl	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B
338	fg, cor 1-2	<i>ben tenuto</i> flyttet fra t. 340	338	fg, cor 1-2	<i>ben tenuto</i> transferred from b. 340
341	tbn 1, tbn 3	<i>molto</i> (cresc.) tilføjet iht. B	341	tbn 1, tbn 3	<i>molto</i> (cresc.) supplied in accordance with B
345	fg 1, fg 3, cor 1 tr 2 tb b, tbn 1, tbn 3, tb, tb cb timp	node 3: ♯ rettet til ♯ iht. B (afskriverfejl i A) <i>più p</i> flyttet fra t. 344 sidste node iht. B <i>p</i> til sidst i takten tilføjet iht. B <i>mp</i> til sidst i takten rettet til <i>p</i> iht. B (afskriverfejl i A)	345	fg 1, fg 3, cor 1 tr 2 tb b, tbn 1, tbn 3, tb, tb cb timp	note 3: ♯ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A) <i>più p</i> moved from b. 344 last note in accordance with B <i>p</i> at end of bar supplied in accordance with B
349	vI, vla cl 2 fg 1, fg 3	<i>unis.</i> tilføjet iht. B node 1: ≡ tilføjet iht. B node 1: tenuto bue tilføjet iht. B	349	vI, vla cl 2 fg 1, fg 3	<i>unis.</i> supplied in accordance with B note 1: ≡ supplied in accordance with B note 1: tenuto tie supplied in accordance with B
352-353	cor 5	dynamik tilføjet iht. B	352-353	cor 5	dynamics supplied in accordance with B
353	cl 3	buens endepunkt ændret fra t. 354 node 1 til t. 353 node 3 i analogi med t. 40 (og de øvrige blæsere)	353	cl 3	end-point of slur emended from b. 354 note 1 to b. 353 note 3 by analogy with b. 40 (and the other winds)
354	vI, II	<i>f</i> tilføjet iht. B	354	vI, II	<i>f</i> supplied in accordance with B
355	cb	<i>div.</i> og <i>f</i> tilføjet iht. B	355	cb	<i>div.</i> and <i>f</i> supplied in accordance with B
358	cor 1-2 cor 4	<i>più p</i> tilføjet iht. B overflødig ♯ for d ¹ udeladt (findes ikke i B) node 2: ♯ ændret til ♯ iht. B (afskriverfejl i A)	358	cor 1-2 cor 4	<i>più p</i> supplied in accordance with B superfluous ♯ before d ¹ suppressed (wanting in B) note 2: ♯ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A)
360	vI	de to bindebuer tilføjet iht. B	360	vI	both ties supplied in accordance with B
362-363	vla	<i>f</i> flyttet fra t. 372 til t. 371 i analogi med cl 1, fg 1 og fg 3	362-363	vla	<i>f</i> emended to <i>ff</i> in accordance with B
365	cl 1, cl 2	<i>f</i> rettet til <i>ff</i> iht. B	365	cl 1, cl 2	unmotivated <i>più</i> before <i>p</i> suppressed by analogy with cor 3 and 5
369	ob 3 cor 3, cor 5 tb cb	umotiveret <i>più</i> før <i>p</i> udeladt i analogi med cor 3 og 5 <i>p</i> tilføjet iht. B <i>dim.</i> og <i>più p</i> ændret til ≡	369	ob 3 cor 3, cor 5 tb cb	<i>p</i> supplied in accordance with B <i>dim.</i> and <i>più p</i> emended to ≡
370	tb cb	<i>p</i> tilføjet iht. B	370	tb cb	<i>p</i> supplied in accordance with B
371	cl 1, fg 1, fg 3 cl 3	<i>dim.</i> tilføjet i overensst. med D <i>dim.</i> flyttet fra t. 372 til t. 371 i analogi med cl 1, fg 1 og fg 3	371	cl 1, fg 1, fg 3 cl 3	<i>dim.</i> supplied in agreement with D <i>dim.</i> transferred from b. 372 to b. 371 by analogy with cl 1, fg 1 and fg 3
372	ob 1	<i>p</i> tilføjet iht. B	372	ob 1	<i>p</i> supplied in accordance with B
373	cor 1-2, 3-4, 5-6	--- tilføjet iht. B	373	cor 1-2, 3-4, 5-6	--- supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
374	fl 2	<i>più</i> <i>p</i> tilføjet iht. B	374	fl 2	<i>più</i> <i>p</i> supplied in accordance with B
	cl 3	<i>p</i> tilføjet iht. B		cl 3	<i>p</i> supplied in accordance with B
376	fg 1, fg 3	<i>p</i> tilføjet iht. B	376	fg 1, fg 3	<i>p</i> supplied in accordance with B
378	vla, vcl	<i>p</i> tilføjet iht. B	378	vla, vcl	<i>p</i> supplied in accordance with B
380-381	arpa 1	stacc. kompletteret iht. B	380-381	arpa 1	stacc. completed in accordance with B
381	vl II, vla	node 17: B har \sharp for hhv. e^2 og e^1 ; rettet til \sharp af kopisten i A (hvilket er i overensst. med D)	381	vl II, vla	note 17: B has \sharp before e^2 and e^1 respectively; corrected to \sharp by the copyist in A (in agreement with D)
382	vl II, vla	node 27: \sharp for hhv. e^3 og e^2 udeladt (overflødigt efter tilføjelse af [\sharp] for det foregående e)	382	vl II, vla	note 27: \sharp suppressed before e^3 and e^2 respectively (superfluous after addition of [\sharp] before the preceding e)
382-384	fg 3	dynamiske angivelser tilføjet iht. B	382-384	fg 3	dynamic markings supplied in accordance with B
382-385	fl, cl 1, cl 2	de tre sidste $\ll = \gg$ i t. 382 og alle tilsvarende angivelser i t. 383-385 tilføjet iht. B	382-385	fl, cl 1, cl 2	last three $\ll = \gg$ in b. 382 and all corresponding markings in bb. 383-385 supplied in accordance with B
384	cor 3-4	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B	384	cor 3-4	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B
386	tbn 4, tb cb, timp	--- tilføjet iht. B	386	tbn 4, tb cb, timp	--- supplied in accordance with B
	vl II, vla	node 25: \sharp for hhv. h^2 og h^1 rettet til \sharp iht. B (afskriverfejl i A)	384	vl II, vla	node 25: \sharp emended to \sharp before b^2 and b^1 respectively in accordance with B (copying error in A)
	vl II, vla	sidste node: h og h^1 rettet til hhv. c^1 og c^2 iht. B (afskriverfejl i A)	386	vl II, vla	last note: b og b^1 emended to c^1 and c^2 respectively in accordance with B (copying error in A)
387	vl II, vla	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	387	vl II, vla	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
	vl II, vla	<i>dim.</i> tilføjet iht. B		vl II, vla	<i>dim.</i> supplied in accordance with B
388	ob 3, cor 7-8	<i>p</i> tilføjet iht. B		ob 3, cor 7-8	<i>p</i> supplied in accordance with B
388-389	vl I, II, vla, vcl	bue node 1-6 ændret til én lang bue t. 388-389 iht. B (A følger Fiedlers ændring i B)	388-389	vl I, II, vla, vcl	slur on notes 1-6 emended to a single long slur on bb. 388-389 in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration in B)
390	blæsere, timp	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	390	winds, timp	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
	cb	<i>f</i> ændret til <i>poco f</i> og <i>div.</i> tilføjet iht. B		cb	<i>f</i> emended to <i>poco f</i> and <i>div.</i> supplied in accordance with B
391	tbn 1	node 3: tenutobue tilføjet iht. B	391	tbn 1	node 3: tenuto tie supplied in accordance with B
	vl I, II, vla, vcl	<i>f</i> ved node 16 tilføjet iht. B	391	vl I, II, vla, vcl	<i>f</i> at note 16 supplied in accordance with B
392	fl 3	$\ll = \gg$ tilføjet iht. B	392	fl 3	$\ll = \gg$ supplied in accordance with B
	cor 1, 2, 3, 4	<i>p</i> tilføjet iht. B		cor 1, 2, 3, 4	<i>p</i> supplied in accordance with B
	tbn 4	node 2: bindebue til t. 393 node 1 tilføjet iht. B		tbn 4	node 2: tie to b. 393 note 1 supplied in accordance with B
	arpa 1	node 14: overflødigt \sharp for h og h^1 udeladt		arpa 1	node 14: superfluous \sharp before b and b^1 suppressed
	vl II, vla	<i>p</i> findes i C (tilføjet af RL? i vl II nr. 2 og vla nr. 1)		vl II, vla	<i>p</i> is present in C (added by RL? in vl II no. 2 and vla no. 1)
393	fg 1	<i>a</i> 2 rettet til fg 1 + pause i fg 2 iht. B (afskriverfejl i A)	393	fg 1	<i>a</i> 2 emended to fg 1 + rest in fg 2 in accordance with B (copying error in A)
394	fg 2	<i>mf</i> tilføjet iht. B	394	fg 2	<i>mf</i> supplied in accordance with B
	fg 3	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B		fg 3	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B
	cor, tbn 4, vl II, vla	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)		cor, tbn 4, vl II, vla	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
395	fl, ob, cl	<i>più cresc.</i> i fl og ob og <i>poco cresc.</i> (afskriverfejl for <i>più cresc.</i>) i cl ændret til <i>cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> og fejlagtigt <i>poco</i> udeladt)	395	fl, ob, cl	<i>più cresc.</i> in fl and ob and <i>poco cresc.</i> (copying error for <i>più cresc.</i>) in cl emended to <i>cresc.</i> (superfluous <i>più</i> and incorrect <i>poco</i> suppressed)
	fg 3	<i>mp</i> og <i>sempre molto cresc.</i> tilføjet iht. B		fg 3	<i>mp</i> and <i>sempre molto cresc.</i> supplied in accordance with B
	tbn 3-4	buens endepunkt ændret fra t. 397 node 1 til t. 395 node 4 iht. B (ny bue begynder t. 396 node 1)	394	tbn 3-4	end-point of slur emended from b. 397 note 1 to b. 395 note 4 in accordance with B (new slur begins at b. 396 note 1)
	vl I, II, vla, vcl	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)		vl I, II, vla, vcl	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
	cb	<i>f</i> tilføjet iht. B		cb	<i>f</i> supplied in accordance with B
396	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B	396	cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
396-397	ob	fordelingen af stemmerne uklar i A ; udgaven følger B	396-397	ob	distribution of parts unclear in A ; the edition follows B
	vcl	t. 396 node 2 til og med t. 397 transponeret en oktav op iht. B og i overensst. med C (rettelse i B er fejllæst af afskriveren i A)		vcl	b. 396 note 2 till and including b. 397 transposed one octave up in accordance with B and in agreement with C (a correction in B was misread by the copyist in A)
397	cl 1	sidste node: klang h^1 rettet til klang cis^2 iht. B (afskriverfejl i A)	397	cl 1	last note: sounding b^1 emended to sounding $c\sharp^2$ in accordance with B (copying error in A)
	cl 2	sidste node: klang gis^1 rettet til klang ais^1 iht. B (afskriverfejl i A)		cl 2	last note: sounding $g\sharp^1$ emended to sounding $a\sharp^1$ in accordance with B (copying error in A)
	fg 3	node 1: tenutobue tilføjet iht. B		fg 3	node 1: tenuto tie supplied in accordance with B
	cor 1-2	<i>dim.</i> tilføjet i overensst. med D		cor 1-2	<i>dim.</i> supplied in agreement with D

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
	cor 5-6, 7-8	bue node 1-3 og bue node 4-6 ændret til én bue iht. B (A følger Fiedlers ændring i B)		cor 5-6, 7-8	slur notes 1-3 and slur notes 4-6 emended to a single slur in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration in B)
	cor 5-6, 7-8	node 3: gis ¹ rettet til ais ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		cor 5-6, 7-8	note 3: g ^{#1} emended to a ^{#1} in accordance with B (copying error in A)
	tr 3, tbn 1-2	placeringen af <i>pp</i> præciseret iht. B		tr 3, tbn 1-2	placing of <i>pp</i> adjusted in accordance with B
	tbn 3-4	node 1: tenutobuer tilføjet iht. B		tbn 3-4	note 1: tenuto ties supplied in accordance with B
	cb	<i>unis.</i> tilføjet iht. B		cb	<i>unis.</i> supplied in accordance with B
398	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B	398	cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
399	vI	pause 1 (og triolangivelse) tilføjet iht. B (afskriverfejl i A)	399	vI	rest 1 (and triplet sign) supplied in accordance with B (copying error in A)
	vcl	bue node 1-3 ændret til fortsat bue iht. B (A følger Fiedlers ændring i B)		vcl	slur on notes 1-3 emended to continuing slur in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration in B)
399-401	ob 1-2	frasering ændret iht. B (A følger Fiedlers ændring i B til separate buer i t. 399 og t. 400)		ob 1-2	phrasing emended in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration in B to separate slurs in bb. 399 and 400)
400	cor 1, cor 3	<i>più</i> f ændret til <i>poco</i> f iht. B (afskriverfejl i A)	399-401	cor 1, cor 3	<i>più</i> f emended to <i>poco</i> f in accordance with B (copying error in A)
401	cor 3	≪ ≫ tilføjet iht. B	401	cor 3	≪ ≫ supplied in accordance with B
	vcl	bueafslutning på node 3 ændret til fortsat bue iht. B (A følger Fiedlers ændring i B)		vcl	end of slur on note 3 emended to continuing slur in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration in B)
402	ob 1-2	<i>espr.</i> , ≪ ≫ og bindebue node 4-5 tilføjet iht. B	402	ob 1-2	<i>espr.</i> , ≪ ≫ and tie on notes 4-5 supplied in accordance with B
	ob 3	<i>p</i> tilføjet iht. B		ob 3	<i>p</i> supplied in accordance with B
	ob 3	<i>espr.</i> flyttet fra t. 403 node 2-3 til frasens begyndelse		ob 3	<i>espr.</i> transferred from b. 403 notes 2-3 to beginning of phrase
	cl 3	<i>espr.</i> flyttet fra t. 403 node 6-7 til frasens begyndelse		cl 3	<i>espr.</i> transferred from b. 403 notes 6-7 to beginning of phrase
	arpa 1	<i>poco a poco molto cresc.</i> flyttet fra t. 403 iht. B (afskriverfejl i A)		arpa 1	<i>poco a poco molto cresc.</i> transferred from b. 403 in accordance with B (copying error in A)
402-403	timp	<i>poco a poco cresc.</i> flyttet fra t. 403-404 iht. B (afskriverfejl i A , som også har et fejlagtigt <i>p</i> i t. 403)	402-403	timp	<i>poco a poco cresc.</i> transferred from bb. 403-404 in accordance with B (copying error in A , which also has an erroneous <i>p</i> in b. 403)
	vcl	<i>molto cresc. sempre</i> tilføjet iht. B		vcl	<i>molto cresc. sempre</i> supplied in accordance with B
403	fg 3	<i>p</i> tilføjet iht. B	403	fg 3	<i>p</i> supplied in accordance with B
	tr 2	ordet <i>sempre</i> tilføjet iht. B		tr 2	the word <i>sempre</i> supplied in accordance with B
404	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	404	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
	arpa 1	<i>sempre molto cresc.</i> tilføjet iht. B		arpa 1	<i>sempre molto cresc.</i> supplied in accordance with B
408	vla	B har en overstregning af pause 3 med blyant; rettelserne ikke taget til følge, da den ikke er indført i C og ikke findes i paralleltakten t. 190	408	vla	rest 3 has been struck out in pencil; this correction has not been respected as it is not entered in C and is not present in the parallel b. 190
408-410	tbn 1	dynamiske angivelser (undtagen det første <i>p</i>) tilføjet iht. B	408-410	tbn 1	dynamic markings (except the first <i>p</i>) supplied in accordance with B
410	cl 1	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	410	cl 1	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
411	cl 3, tr 1-2, tbn 3-4	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	411	cl 3, tr 1-2, tbn 3-4	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
	cor 3-4	<i>ben tenuto</i> tilføjet iht. B		cor 3-4	<i>ben tenuto</i> supplied in accordance with B
414	tr 3, tbn 1-2, tb cb	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	414	tr 3, tbn 1-2, tb cb	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
	timp	<i>mp</i> tilføjet iht. B og <i>poco a poco più cresc.</i> flyttet fra t. 415 og ændret til <i>poco a poco cresc.</i> , jfr. foregående note		timp	<i>mp</i> supplied in accordance with B ; <i>poco a poco più cresc.</i> transferred from b. 415 and emended to <i>poco a poco cresc.</i> , cf. previous note
	vcl, cb	<i>più</i> f rettet til <i>più ff</i> iht. B		vcl, cb	<i>più</i> f emended to <i>più ff</i> in accordance with B
415	ob 1, ob 3, fg	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt; betegnelsen tilføjet i fg 3 iht. B)	415	ob 1, ob 3, fg	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed; dynamic marking supplied in fg 3 in accordance with B)
	ob 3	node 2: <i>♯</i> for <i>c</i> ¹ tilføjet iht. B		ob 3	note 2: <i>♯</i> before <i>c</i> ¹ supplied in accordance with B
	cl 3	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B (og samtidig er <i>più</i> udeladt, jfr. foregående noter)		cl 3	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B (and <i>più</i> at the same time suppressed, cf. previous notes)
	vI, II	node 4: <i>♯</i> for <i>e</i> ² ændret til <i>‡</i> (sandsynligvis fejlagtigt <i>♯</i> tilføjet i B , måske af Fiedler)		vI, II	note 4: <i>♯</i> before <i>e</i> ² emended to <i>‡</i> (probably incorrect <i>♯</i> added in B perhaps by Fiedler)
416	cor 1-2, 3-4	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	416	cor 1-2, 3-4	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
417	fg 3	<i>più</i> f tilføjet iht. B	417	fg 3	<i>più</i> f supplied in accordance with B
	timp	<i>sempre cresc.</i> tilføjet iht. B		timp	<i>sempre cresc.</i> supplied in accordance with B
418	tbn 4	<i>ff</i> ændret til <i>f</i> iht. B	418	tbn 4	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B
422	cor 3-4	(<i>sehr bestimmt</i>) tilføjet iht. B	422	cor 3-4	(<i>sehr bestimmt</i>) supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
424	fg	<i>più</i> f rettet til <i>più</i> <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A)	424	fg	<i>più</i> f emended to <i>più</i> <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
425	tr 1-2 vl I	<i>più</i> f rettet til <i>più</i> <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A) tredjesidste node: ♯ for a ² tilføjet iht. B	425	tr 1-2	<i>più</i> f emended to <i>più</i> <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
427	tr 1, tr 3	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)		vl I	propenultimate note: ♯ before a ² supplied in accordance with B
429	tbn 4, tb cb tbn 4	node 1: martellato udeladt (findes ikke i B) <i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	427	tr 1, tr 3	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
	tb cb	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B (hvor det dog findes i t. 430; samtidig er <i>più</i> udeladt, jfr. foregående note)	429	tbn 4, tb cb tbn 4	node 1: martellato suppressed (wanting in B) <i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
430	ob, cl	node 7-8: bindebue tilføjet iht. B		tb cb	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B (where it is written at b. 430; <i>più</i> simultaneously suppressed, cf. previous note)
431	cor 5-6, 7-8 tr 2, tr 3	<i>sempre ben tenuto</i> tilføjet iht. B <i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	430	ob, cl	notes 7-8: tie supplied in accordance with B
	tbn 4, tb cb	node 1: martellato tilføjet iht. B	431	cor 5-6, 7-8 tr 2, tr 3	<i>sempre ben tenuto</i> supplied in accordance with B <i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
432	tbn 4, tb cb tbn 4, tb cb	<i>poco a poco più marc.</i> flyttet fra t. 433 i analogi med timp og iht. B (der dog har betegnelsen i t. 433 i tbn 4)		tbn 4, tb cb tbn 4, tb cb	node 1: martellato supplied in accordance with B <i>poco a poco più marc.</i> transferred from b. 433 by analogy with timp and in accordance with B (where however tbn 4 has this marking in b. 433)
433-438	picc, fl, ob, cl	fraseringen ændret til én lang bue iht. B (A følger Fiedlers ændring i B , som omfatter 6 buer i denne passage)	432	tbn 4, tb cb tbn 4, tb cb	phrasing emended to a single long slur in accordance with B (A reproduces Fiedler's alteration in B , which comprises six slurs in this passage)
437	cor	<i>poco più cresc.</i> ændret til <i>poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt; angivelsen tilføjet i cor 7-8 iht. B) <i>gestossen</i> tilføjet iht. B	433-438	picc, fl, ob, cl	<i>poco più cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed; the emended marking supplied in cor 7-8 in accordance with B) <i>gestossen</i> supplied in accordance with B
	vcl, cb	buens endepunkt ændret fra t. 439 node 1 til sidste node i 438 iht. B	437	cor	end-point of the slur emended from b. 439 note 1 to last note in 438 in accordance with B
438	vl I	node 6: ♯ for a ¹ tilføjet iht. B		vla	note 6: ♯ before a ¹ supplied in accordance with B
439	timp	node 1 tilføjet iht. B		timp	note 1 supplied in accordance with B
442-446	cb	én skråstreg ændret til to (tremolo) iht. B	438	vcl, cb vl I	one bar through the stem emended to two (tremolo) in accordance with B
445-446	cor	marc. tilføjet iht. B		vla	marc. supplied in accordance with B
446	cl 3	node 3 (opr. notation for cl in Si): ♯ for g ² tilføjet iht. B	442-446	cb	note 3 (orig. notation for cl in B flat): ♯ before g ² supplied in accordance with B
447	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B	447	cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
449	tbn 3	node 1: ♯ for g udeladt iht. B (afskriverfejl i A)	449	tbn 3	note 1: ♯ before g suppressed in accordance with B (copying error in A)
	tbn 3	node 2 og 4: a rettet til h iht. B (afskriverfejl i A)		tbn 3	notes 2 and 4: a emended to b in accordance with B (copying error in A)
	vl I, vcl	node 19: ♯ for f ² og f ¹ findes i C	445-446	cor	node 19: ♯ before f ² and f ¹ present in C
	vl II	node 3: ♯ for f ² tilføjet iht. B	446	cl 3	node 3: ♯ before f ² supplied in accordance with B
450	cor	<i>ff</i> ændret til <i>fff</i> iht. B (afskriverfejl i A)	447	cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
455	tam-tam	<i>ff</i> og ♯ ændret til <i>fff</i> og ♯ i overensst. med C, hvor RL egenhændigt har foretaget denne ændring	449	tbn 3	note 1: ♯ before g suppressed in accordance with B (copying error in A)
458	fg 1	node 3: ♯ for h ændret til ♯ iht. B		tbn 3	notes 2 and 4: a emended to b in accordance with B (copying error in A)
460	timp	<i>ff</i> tilføjet iht. B		vl I, vcl	node 19: ♯ before f ² and f ¹ present in C
462	tr 2, tr 3	node 2: <i>mf</i> ← ændret til marc. og <i>più</i> <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A)	450	vl II	node 3: ♯ before f ² supplied in accordance with B
463	tr 3	<i>più</i> <i>ff</i> ved node 1 fjernet iht. B (afskriverfejl i A)	455	cor	<i>ff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B (copying error in A)
465	tr 3	→ tilføjet i overensst. med D , som her har <i>dim.</i>		tam-tam	<i>ff</i> and ♯ emended to <i>fff</i> and ♯ in agreement with C , where this alteration has been made in RL's own hand
466	cor 5-6, cor 7-8, tr, tbn, tb cb, timp, cb	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	458	fg 1	note 3: ♯ before b emended to ♯ in accordance with B
467	cor 1-2, 3-4	<i>più cresc.</i> ændret til <i>cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	460	timp	<i>ff</i> supplied in accordance with B
468	cor 5-6, 7-8	node 2-3: marc. tilføjet iht. B	462	tr 2, tr 3	note 2: <i>mf</i> ← emended to marc. and <i>più</i> <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
	vla	<i>più</i> <i>ff</i> rettet til <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A)	463	tr 3	<i>più</i> <i>ff</i> at note 1 suppressed in accordance with B (copying error in A)
469	vl I, vcl timp 2	<i>ff</i> tilføjet iht. B B har f i stedet for <i>ff</i> (men <i>ff</i> i timp 1 og <i>sempre</i> <i>ff</i> i t. 477 i begge timp-stemmer)	465	tr 3	→ supplied in agreement with D , which here has <i>dim.</i>
477	tbn 3	<i>mf</i> tilføjet iht. B	466	cor 5-6, cor 7-8, tr, tbn, tb cb, timp, cb	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
478	tr, tbn 1-2, tbn 3	<i>poco a poco più cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i> (overflødigt <i>più</i> udeladt)	467	cor 1-2, 3-4	<i>più cresc.</i> emended to <i>cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)
			468	cor 5-6, 7-8 vla	notes 2-3: marc. supplied in accordance with B <i>più</i> <i>ff</i> emended to <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
			469	vl I, vcl timp 2	<i>ff</i> supplied in accordance with B B has f instead of <i>ff</i> (but <i>ff</i> in timp 1 and <i>sempre</i> <i>ff</i> in b. 477 in both timp-parts)
			477	tbn 3	<i>mf</i> supplied in accordance with B
			478	tr, tbn 1-2, tbn 3	<i>poco a poco più cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i> (superfluous <i>più</i> suppressed)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
480	tr, tbn 1-2, tbn 3	<i>f</i> flyttet fra t. 479 iht. B (afskriverfejl i A)	480	tr, tbn 1-2, tbn 3	<i>f</i> transferred from b. 479 in accordance with B (copying error in A)
481	tbn 4, tb cb cb	<i>ff</i> ved node 1 udeladt (findes ikke i B) <i>gestossen</i> tilføjet iht. B	481	tbn 4, tb cb cb	<i>ff</i> at note 1 suppressed (wanting in B) <i>gestossen</i> supplied in accordance with B
Sats II			Movement II		
2, 37	vcl-2	node 2 (samklang 2): i paralleltakten t. 111 anføres dobbeltgrebsnatur her	2, 37	vcl-2	note 2 (harmony 2): the parallel bar (b. 111) has a double-stopping sign here
3-5	tutti	bue fra t. 3 node 1 til t. 5 node 2 ændret iht. B ; A følger Fiedlers ændring i B til tre buer (én bue i hver takt); Fiedler ændrer dog kun buerne i vI I og II, kopisten har for egen regning ændret dem også i vcl og cb, men ikke i vla	3-5	tutti	slur from b. 3 note 1 to b. 5 note 2 emended in accordance with B ; A reproduces Fiedler's alteration in B to three slurs (one in each bar); though Fiedler only changed the slurs in vI I and II, the copyist also changed them on his own initiative in vcl and cb, but not in vla
5	vcl-1	node 3: dobbeltgrebsangivelse tilføjet iht. B (i paralleltakten t. 79 findes tillige dobbeltgrebsangivelse på taktens første samklang)	5	vcl-1	note 3: double-stopping sign supplied in accordance with B ; in the parallel bar (b. 79) there is a double-stopping sign also on the first harmony of the bar
8	vcl-1	node 1-4: << >> (centreret omkring node 3) udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	8	vcl-1	notes 1-4: << >> (centered around note 3) suppressed (present in B , but added here by Fiedler)
9	vcl-1	<i>con duolo</i> tilføjet i overensst. med t. 83	9	vcl-1	<i>con duolo</i> supplied in agreement with b. 83
16	vI I, II, vla	>> tilføjet i analogi med vcl-2 og cb og i overensst. med t. 90	16	vI I, II, vla	>> supplied by analogy with vcl-2 and cb and in agreement with b. 90
19	cor 2 cor 1	node 5: bindebue tilføjet iht. B node 2-3: fisis ¹ ændret til enharmonisk g ¹ (som node 5)	19	cor 2 cor 1	note 5: tie supplied in accordance with B notes 2-3: f ^{is} emended to enharmonic g ¹ (as note 5)
21	vI I-1, II-2, vla-2 vI I-1	node 2: overflødigt ♯ for a ¹ og udeladt	21	vI I-1, II-2, vla-2 vI I-1	node 2: superfluous ♯ suppressed before a ¹ and a
22	tutti	<< justeret iht. B (t. 22 og gentagelsen t. 96)	22	tutti	note 2: superfluous <i>p</i> suppressed (wanting in vla-1 and in b. 95)
23	cor 1, cor 2	<i>marc.</i> i taktens begyndelse udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	23	cor 1, cor 2	<< adjusted in accordance with B (b. 22 and the repetition at b. 96)
24	cor 1-2 vla-2, vcl-1	sidste node: ♯ for c ² findes i B (tilføjet af Fiedler)	24	cor 1, cor 2	<i>marc.</i> at beginning of bar suppressed (found in B but added there by Fiedler)
26	cor 4	node 1: overflødigt ♯ for a udeladt	26	cor 1-2	last note: ♯ before c ² is found in B (added by Fiedler)
27	vI I-2 vla-1	<i>p</i> tilføjet iht. B node 2: fis ¹ rettet til e ¹ iht. B (afskriverfejl i A) node 3: d ² ændret til enharmonisk cisis ² (som i t. 101)	27	vla-2, vcl-1 cor 4 vI I-2 vla-1	note 1: superfluous ♯ before a suppressed <i>p</i> supplied in accordance with B note 2: f ^{is} emended to e ¹ in accordance with B (copying error in A) note 3: d ² emended to enharmonic c ^{is} (as in b. 101)
28-30	cor 3, cor 4 cor 1-4	dynamiske angivelser tilføjet iht. B <i>ben tenuto</i> flyttet fra t. 31 til t. 30 i overensst. med t. 104	28-30 30	cor 3, cor 4 cor 1-4	dynamic markings supplied in accordance with B <i>ben tenuto</i> transferred from b. 31 to b. 30 in agreement with b. 104
33	vla-1	f ¹ tilføjet iht. B (afskriverfejl i A)	33	vla-1	f ¹ supplied in accordance with B (copying error in A)
34	vla cb	<i>mf</i> tilføjet i overensst. med t. 108 <i>div.</i> tilføjet iht. B	34	vla cb	<i>mf</i> supplied in agreement with b. 108 <i>div.</i> supplied in accordance with B
35	cb-2	c rettet til H iht. B (afskriverfejl i A)	35	cb-2	c emended to B in accordance with B (copying error in A)
35-36	vI II-2	dynamiske angivelser tilføjet iht. B	35-36	vI II-2	dynamic markings supplied in accordance with B
37	cb	<i>dim.</i> ændret til <i>p</i> i overensst. med t. 111	37	cb	<i>dim.</i> emended to <i>p</i> in agreement with b. 111
44-49	ob	bue ændret iht. B ; A følger Fiedlers ændring i B til tre buer (t. 44-45, 46-47, 48-49)	44-49	ob	slur emended in accordance with B ; A reproduces Fiedler's alteration in B to three slurs (bb. 44-45, 46-47, 48-49)
46	vcl-1	overflødigt <i>pp</i> udeladt	46	vcl-1	superfluous <i>pp</i> suppressed
47	vI I, II, vla	overflødigt <i>pp</i> udeladt (findes efter sideskift i A og B)	47	vI I, II, vla	superfluous <i>pp</i> suppressed (occurs after page turn in A and B)
47-51	cor 1	bue ændret iht. B ; A følger Fiedlers ændring i B til to buer (t. 47-49, 50-51); buer i fg 1, fg 2, cor 2 er ikke ændret af Fiedler)	47-51	cor 1	slur emended in accordance with B ; A reproduces Fiedler's alteration in B to two slurs (bb. 47-49, 50-51); slurs in fg 1, fg 2, cor 2 not altered by Fiedler)
55	cor 3	◦ rettet til ↓ + tenutobue og halvtaktspause iht. B (afskriverfejl i A)	55	cor 3	◦ emended to ↓ + tenuto tie and half-bar rest in accordance with B (copying error in A)
61	fg 1	node 1: tenutobue tilføjet iht. B	61	fg 1	note 1: tenuto tie supplied in accordance with B
62-66	cl 1, cl 2	bue ændret iht. B ; A følger Fiedlers ændring i B til fire buer (t. 62, 63, 64, 65-66)	62-66	cl 1, cl 2	slur emended in accordance with B ; A reproduces Fiedler's alteration in B to four slurs (bb. 62, 63, 64, 65-66)
73	cl 1	node 3: overflødigt ♯ for d ¹ udeladt	73	cl 1	note 3: superfluous ♯ before d ¹ suppressed
76	vI I, vla, vcl	uregelmæssige dynamiske kiler egaliseret i analogi med t. 2	76	vI I, vla, vcl	irregular 'hairpins' normalised by analogy with b. 2
	vcl	<i>mp</i> mellem de to kiler udeladt i analogi med vI I og vla samt t. 2		vcl	<i>mp</i> between the two hairpins suppressed by analogy with vI I and vla, cf. also b. 2

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
77-79	vl I, II	uregelmæssige buer ændret til én bue iht. B ; A følger Fiedlers ændringer i B	77-79	vl I, II	irregular slurs emended to one slur in accordance with B ; A reproduces Fiedler's alterations in B
78-79	vcl-2, cb	buens endepunkt ændret fra t. 78 node 3 til t. 79 node 2 iht. B (afskriferfejl i A)	78-79	vcl-2, cb	end-point of slur emended from b. 78 note 3 to b. 79 note 2 in accordance with B (copying error in A)
79	vcl-1	begge dobbeltgrebsangivelser tilføjet iht. B	79	vcl-1	both double-stopping signs supplied in accordance with B
81	vl I-2	<i>mf</i> tilføjet iht. B	81	vl I-2	<i>mf</i> supplied in accordance with B
82	vcl-1	<i>espr.</i> og <=> (ved node 1-2) udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	82	vcl-1	<i>espr.</i> and <=> (at notes 1-2) suppressed (found in B but added there by Fiedler)
83	vcl-1	<i>con duolo</i> tilføjet iht. B	83	vcl-1	<i>con duolo</i> supplied in accordance with B
84	vcl-1	node 3: c rettet til H iht. B (afskriferfejl i A)	84	vcl-1	note 3: c emended to B in accordance with B (copying error in A)
86-95	tutti	redaktionel komplettering er foretaget i overensst. med t. 12-21	86-95	tutti	editorially supplemented in agreement with bb. 12-21
93	cor 1	node 2-3: fisis' ændret til enharmonisk g ¹ (som node 5)	93	cor 1	notes 2-3: f# ¹ emended to enharmonic g ¹ (as note 5)
94	vl I-1	♯ rettet til ♭ i overensst. med t. 20 og i analogi med vl II-2	94	vl I-1	♯ emended to ♭ in agreement with b. 20 and by analogy with vl II-2
97	cor 1, cor 2	<i>marc.</i> i taktens begyndelse udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	97	cor 1, cor 2	<i>marc.</i> at beginning of bar suppressed (found in B but added there by Fiedler)
98	vla-2 cor 1, cor 2 strygere	node 1: overflødig ♯ for a udeladt sidste node: ♯ for c ² findes i B (tilføjet af Fiedler)	98	vla-2 cor 1, cor 2	node 1: superfluous ♯ before a suppressed last note: ♯ before c ² found in B (added by Fiedler)
99	vla-1 cor 1, cor 2	node 4-5: bindebue tilføjet iht. B B har tilføjelser i denne takt, forsigtigt udført med en spids blyant (RL?): node 1, 2, 3, 6, 7 er forsynet med stacc., node 4 og 8 med ten. og desuden er der tilføjet en bue fra node 1 til 8; disse angivelser findes ikke i A og C	99	strings cor 1, cor 2	beginning of crescendo adjusted by analogy with b. 24; in A and B it is unequally placed between b. 97 note 2 and b. 98 note 2 notes 4-5: tie supplied in accordance with B B has tentative additions in this bar written in sharp pencil (by RL?): notes 1, 2, 3, 6, 7 are marked stacc., notes 4 and 8 are marked ten., and a slur has also been added from note 1 to note 8; all these are wanting in A and C
100	cor 3	node 2: <=> tilføjet iht. B (i A er angivelsen fejl-anbragt i cor 1 ved node 3)	100	cor 3	node 2: <=> supplied in accordance with B (in A this mark is wrongly located in cor 1 at note 3)
101	cor 3	bue node 1-5 udeladt iht. B (afskriferfejl i A)	101	cor 3	slur notes 1-5 suppressed in accordance with B (copying error in A)
105	-	<i>poco string.</i> tilføjet i overensst. med t. 31 (A har <i>string.</i> ved t. 104 og følger dermed Fiedlers tilføjelser i B ; Fiedler anfører imidlertid også „string.“ i t. 105)	105	-	<i>poco string.</i> supplied in agreement with b. 31 (A has <i>string.</i> at b. 104, thereby reproducing Fiedler's addition in B ; but Fiedler also added „string.“ at b. 105)
107	-	<i>più stringendo</i> tilføjet i overensst. med t. 33	107	-	<i>più stringendo</i> supplied in agreement with b. 33
108	cl 2	node 1: h ¹ rettet til gis ² iht. B (afskriferfejl i A)	108	cl 2	node 1: b ¹ emended to g# ² in accordance with B (copying error in A)
110	vl I-2	node 8: overflødig <i>p</i> udeladt (ikke i B)	110	vl I-2	node 8: superfluous <i>p</i> suppressed (not in B)
111	-	<i>a tempo (Andante molto)</i> ændret til <i>a tempo [Lento]</i> i overensst. med t. 37 (RL har rettet angivelsen i t. 37, men glemte det her i t. 111)	111	-	<i>a tempo (Andante molto)</i> emended to <i>a tempo [Lento]</i> in agreement with b. 37 (RL made this correction in b. 37 but forgot it here in b. 111)
	vl I, vla, vcl-1	<i>espr.</i> flyttet fra t. 112 til t. 111 i overensst. med t. 37 (i A er <i>espr.</i> fejlagtigt anbragt i vcl-1 og 2 i stedet for i vla-2 og vcl-1)	111	vl I, vla, vcl-1	<i>espr.</i> transferred from b. 112 to b. 111 in agreement with b. 37 (in A <i>espr.</i> is wrongly entered in vcl-1 and 2 instead of in vla-2 and vcl-1)
112	cb	<i>dim.</i> ændret til <i>p</i> i analogi med t. 111	112	cb	<i>dim.</i> emended to <i>p</i> by analogy with b. 111
113	vla-1	node 4: ♯ for d ¹ findes i C	113	vla-1	node 4: ♯ before d ¹ present in C
	cb	<i>p</i> tilføjet iht. B	118	cb	<i>p</i> supplied in accordance with B
	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B	118	cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
Sats III					
5-8	vl I	bue t. 5 node 1 til t. 6 node 6 samt t. 7 node 1-2 og ny buebegyndelse t. 7 node 3 ændret til én bue iht. B (ændringen til tre buer findes i B , men er her indføjet af Fiedler)	112	cb	<i>dim.</i> emended to <i>p</i> by analogy with b. 111
6-7	vl II	buens begyndelse ændret fra t. 7 node 2 til t. 6 node 1 iht. B (ændringen findes i B , men er indføjet af Fiedler)	113	vla-1	node 4: ♯ before d ¹ present in C
14	vcl	node 2, 8: tonen fis, oprindeligt noteret i vl II, hvilket krævede scordatura, tilføjet i vcl (divisi); for at undgå scordatura blev der i B indført pauser i vl II i stedet for node 2 og 8 samt foreslået en ændring af vcl-stemmen; denne rettelse i vcl er uklar, men blev tolket af kopisten i A på den måde, at node 1-10 blev transponeret en tert op;	118	cb	<i>p</i> supplied in accordance with B <i>div.</i> supplied in accordance with B
Movement III					
5-8	vl I	slurs b. 5 note 1 to b. 6 note 6 and b. 7 notes 1-2, with beginning of new slur at b. 7 note 3, emended to a single slur in accordance with B (the alteration to three slurs is in B , but added there by Fiedler)	5-8	vl I	slurs b. 5 note 1 to b. 6 note 6 and b. 7 notes 1-2, with beginning of new slur at b. 7 note 3, emended to a single slur in accordance with B (the alteration to three slurs is in B , but added there by Fiedler)
6-7	vl II	beginning of slur emended from b. 7 note 2 to b. 6 note 1 in accordance with B (this alteration is in B , added by Fiedler)	6-7	vl II	beginning of slur emended from b. 7 note 2 to b. 6 note 1 in accordance with B (this alteration is in B , added by Fiedler)
14	vcl	notes 2, 8: the tone f# ₂ , originally written in vl II and requiring scordatura, is transferred here to the vcl part (divisi); B avoided scordatura by introducing two rests in vl II instead of notes 2 and 8 and suggesting an alteration to vcl; the correction to vcl is unclear but was interpreted by the copyist of A in such a way that notes 1-10 were transposed up a third; this alteration is not present in C , where the original notation is retained	14	vcl	notes 2, 8: the tone f# ₂ , originally written in vl II and requiring scordatura, is transferred here to the vcl part (divisi); B avoided scordatura by introducing two rests in vl II instead of notes 2 and 8 and suggesting an alteration to vcl; the correction to vcl is unclear but was interpreted by the copyist of A in such a way that notes 1-10 were transposed up a third; this alteration is not present in C , where the original notation is retained

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
		denne ændring findes ikke i C, hvor den oprindelige notation i vlc er bibeholdt med tilføjelse af det manglende fis på node 2 og 8 (divisi); udgaven adopterer sidstnævnte løsning			in vlc with the addition of the missing $f\sharp$ at notes 2 and 8 (divisi); the last-mentioned solution has been adopted in the edition
17	vl II	node 2: \sharp for h udeladt iht. B (afskriverfejl i A; fortegnet er overstreget i B)	17	vl II	node 2: \sharp before b suppressed in accordance with B (copying error in A; accidental crossed out in B)
22	vla, vcl-1	<i>espr.</i> (efter <i>f</i>) udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	22	vla, vcl-1	<i>espr.</i> (after <i>f</i>) suppressed (found in B , but added there by Fiedler)
23	vla	buens endepunkt ændret fra node 2 til node 1, idet ny bue begynder node 2	23	vla	end-point of slur moved from note 2 to note 1; new slur begins at note 2
	vcl-1	B : bue ender på node 2, ny bue begynder t. 24 node 1; denne frasering ændret af kopisten i A og taget til følge i udgaven i analogi med vla		vcl-1	B : slur ends on note 2 and new slur begins at b. 24 note 1; phrasing altered by the copyist in A , as also in the edition, by analogy with vla
24	ob 1	node 3: <i>ff</i> ændret til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	24	ob 1	node 3: <i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
26	vl II	node 1: \sharp for f^{\sharp} tilføjet iht. B	26	vl II	node 1: \sharp before f^{\sharp} supplied in accordance with B
	vla	<i>cresc. molto</i> udeladt (ikke i B)		vla	<i>cresc. molto</i> suppressed (wanting in B)
	vla, vcl-1	node 6: \sharp for c^{\sharp} findes i C (ikke i A og B)		vla, vcl-1	node 6: \sharp before c^{\sharp} found in C (but not in A or B)
27	vla, vcl-1	node 9-10: bindebuen findes i C (ikke i A og B)	27	vla, vcl-1	node 9-10: tie found in C (but not in A or B)
28	vl I, II, vla,	node 9: f^{\sharp} og f^{\natural} ændret til enharmonisk eis^{\sharp} og eis^{\natural}	28	vl I, II, vla,	node 9: f^{\sharp} and f^{\natural} emended to enharmonic $e\sharp^{\sharp}$ and $e\sharp^{\natural}$
	vl I, II, vla,	node 11-13: $gis^{\sharp}-a^{\sharp}-h^{\sharp} / gis^{\natural}-a^{\natural}-h^{\natural}$ rettet til $g^{\sharp}-gis^{\sharp}-a^{\sharp} / g^{\natural}-gis^{\natural}-a^{\natural}$ iht. B (afskriverfejl i A)		vcl-1	notes 11-13: $g\sharp^{\sharp}-a^{\sharp}-b^{\sharp} / g\sharp^{\natural}-a^{\natural}-b^{\natural}$ emended to $g^{\sharp}-g\sharp^{\sharp}-a^{\sharp} / g^{\natural}-g\sharp^{\natural}-a^{\natural}$ in accordance with B (copying error in A)
30	tbn 3	B : bue node 1-2 findes ikke (men findes i A og C)		vl I, II, vla,	notes 11-13: $g\sharp^{\sharp}-a^{\sharp}-b^{\sharp} / g\sharp^{\natural}-a^{\natural}-b^{\natural}$ emended to $g^{\sharp}-g\sharp^{\sharp}-a^{\sharp} / g^{\natural}-g\sharp^{\natural}-a^{\natural}$ in accordance with B (copying error in A)
	vcl-1	<i>appass.</i> flyttet fra t. 32 til frasens begyndelse t. 30		vcl-1	B : slur at notes 1-2 wanting (but found in A and C)
	vcl-2, cb	<i>ben tenuto</i> flyttet fra t. 31 til frasens begyndelse t. 30	30	tbn 3	B : slur at notes 1-2 wanting (but found in A and C)
31	cor 3	node 3: fis^{\sharp} rettet til f^{\sharp} (notationsfejl i A og B ; C har f^{\sharp})		vcl-1	<i>appass.</i> transferred from b. 32 to beginning of phrase in b. 30
33	fl 3	node 4: a^{\sharp} rettet til b^{\sharp} i analogi med cor 2 og 3 (notationsfejl i A og B ; C har b^{\sharp})		vcl-2, cb	<i>ben tenuto</i> transferred from b. 31 to beginning of phrase in b. 30
	ob 3	node 4: a^{\sharp} rettet til b^{\sharp} i analogi med cor 2 og 3 (notationsfejl i A og B ; C har b^{\sharp})	31	cor 3	node 3: $f\sharp^{\sharp}$ emended to f^{\sharp} (notation error in A and B ; C has f^{\sharp})
	cor 2	node 3: fis^{\sharp} rettet til f^{\sharp} (notationsfejl i A og B ; C har f^{\sharp})	33	fl 3	node 4: a^{\sharp} emended to b^{\sharp} by analogy with cor 2 and 3 (notation error in A and B ; C has b^{\sharp})
35	vcl-1	node 11: \sharp for e^{\sharp} tilføjet iht. B		ob 3	node 4: a^{\sharp} emended to b^{\sharp} by analogy with cor 2 and 3 (notation error in A and B ; C has b^{\sharp})
37	tbn 2	node 3: <i>f</i> ændret til <i>d</i> iht. B (afskriverfejl i A)		cor 2	node 3: $f\sharp^{\sharp}$ emended to f^{\sharp} (notation error in A and B ; C has f^{\sharp})
40-41	ob 2-3	bindebuen findes i C (ikke i A og B)		cor 2	note 11: \sharp before e^{\sharp} supplied in accordance with B
41	ob 1	<i>p</i> tilføjet iht. B	35	vcl-1	note 11: \sharp before e^{\sharp} supplied in accordance with B
41-42, 44	ob 2-3, cl 2-3, fg, cor, tbn, tb cb, strygere	manglende dynamiske angivelser tilføjet redaktionelt med en vis støtte i C (jfr. afsnittet om særlige varianter i denne kilde, s. 266 ff.)	37	tbn 2	note 3: <i>f</i> emended to <i>d</i> in accordance with B (copying error in A)
42	vcl 2	<i>espr.</i> tilføjet iht. B	40-41	ob 2-3	tie found in C (but not in A or B)
43	cor 1, 3	node 4: bindebue tilføjet iht. B	41	ob 1	<i>p</i> supplied in accordance with B
47	vl I, II, vla,	<i>p</i> findes i C (ikke i A og B)	41-42, 44	ob 2-3, cl 2-3, fg, cor, tbn, tb cb, strings	missing dynamics editorially supplied with partial authority in C (cf. the section on special variants in this source, pp. 266 ff.)
48	cl 3	node 1-3: ændret fra e-dis-e til g-fis-g i analogi med ob 2-3 (fejlen findes også i B og C)	42	vcl 2	<i>espr.</i> supplied in accordance with B
	cor 1, 3, cor 5-8	<i>fz</i> findes i C (ikke i A og B)	43	cor 1, 3	note 4: tie supplied in accordance with B
49-52	cl 2	cl 3 ændret til cl 2 iht. B (afskriverfejl i A)	47	vl I, II, vla,	<i>p</i> found in C (but not in A or B)
50	vl I	\downarrow \rightarrow ændret til \downarrow iht. B (afskriverfejl i A)		vcl-1	
	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B	48	cl 3	notes 1-3: emended from e-d \sharp -e to g-f \sharp -g by analogy with ob 2-3 (this error also in B and C)
52-55	fg 2-3	unison <i>fg</i> 2-3 ændret til <i>fg</i> 1 iht. B (afskriverfejl; C har <i>fg</i> 1)		cor 1, 3, cor 5-8	<i>fz</i> found in C (but not in A or B)
56	vla	<i>sul pont.</i> findes i C (ikke i A og B)	49-52	cl 2	cl 3 emended to cl 2 in accordance with B (copying error in A)
Sats IV					
3, 4, 6, 7	vl II	<i>div.</i> og <i>unis.</i> tilføjet iht. B	50	vl I	\downarrow \rightarrow emended to \downarrow in accordance with B (copying error in A)
6, 7	vla	<i>div.</i> og <i>unis.</i> tilføjet iht. B		cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
9	tr 2, timp	<i>più cresc.</i> ændret til \llcorner	52-55	fg 2-3	unison <i>fg</i> 2-3 emended to <i>fg</i> 1 in accordance with B (copying error; C has <i>fg</i> 1)
10	tr 2	node 1-3: marc. tilføjet iht. B	56	vla	<i>sul pont.</i> found in C (but not in A or B)
11	cor 2, cor 4	<i>f</i> tilføjet iht. B	Movement IV		
12	cl	node 4: marc. findes i A i cl 2 (tilføjet af kopisten); intet marc. i B	3, 4, 6, 7	vl II	<i>div.</i> and <i>unis.</i> supplied in accordance with B
	vcl, cb	node 4: martellato udeladt (findes ikke i B)	6, 7	vla	<i>div.</i> and <i>unis.</i> supplied in accordance with B
13, 14	vl II	<i>div.</i> og <i>unis.</i> tilføjet iht. B	9	tr 2, timp	<i>più cresc.</i> emended to \llcorner
			10	tr 2	notes 1-3: marc. supplied in accordance with B
			11	cor 2, cor 4	<i>f</i> supplied in accordance with B
			12	cl	node 4: marc. is found in A in cl 2 (added by the copyist); no marc. in B
				vcl, cb	note 4: martellato suppressed (wanting in B)
			13, 14	vl II	<i>div.</i> and <i>unis.</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
14	vl I, II ob 2	<i>fz</i> tilføjet iht. B node 3: d ¹ rettet til h ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	14	vl I, II ob 2	<i>fz</i> supplied in accordance with B note 3: d ¹ emended to b ¹ in accordance with B (copying error in A)
15	fg	<i>ff</i> udeladt (findes ikke i B)	15	fg	<i>ff</i> suppressed (wanting in B)
16	cor 3	fis ¹ ændret til gis ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	16	cor 3	f ^{#1} emended to g ^{#1} in accordance with B (copying error in A)
17	fg vl II, vla vcl, cb	<i>ff ben ten.</i> tilføjet iht. B dobbeltgrebsangivelser tilføjet iht. B <i>ff</i> og <i>fz</i> tilføjet iht. B	17	fg vl II, vla	<i>ff ben ten.</i> supplied in accordance with B double-stopping signs supplied in accordance with B
19	vl I, II	node 1: marc. tilføjet iht. B			
20	tr	node 1-9: stacc. tilføjet iht. B			
21	vla	z for c ² tilføjet iht. B		vcl, cb	<i>ff</i> and <i>fz</i> supplied in accordance with B
22, 23	vl II, vla	<i>div.</i> og <i>unis.</i> tilføjet iht. B	19	vl I, II	note 1: marc. supplied in accordance with B
23	cor	node 2: <i>f</i> rettet til <i>fz</i> iht. B	20	tr	notes 1-9: stacc. supplied in accordance with B
	vcl, cb	<i>ff</i> rettet til <i>più ff</i> iht. B	21	vla	z before c ² supplied in accordance with B
24	vl II, vla	<i>fz</i> tilføjet i overensst. med t. 48	22, 23	vl II, vla	<i>div.</i> and <i>unis.</i> supplied in accordance with B
25	cor	<i>ff</i> tilføjet i overensst. med t. 49	23	cor	note 2: <i>f</i> emended to <i>fz</i> in accordance with B
26	cl 1	sidste node: klang cis ² rettet til klang h ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		vcl, cb	<i>ff</i> emended to <i>più ff</i> in accordance with B
	vl II	node 1: d ³ rettet til h ² iht. B (afskriverfejl i A)	24	vl II, vla	<i>fz</i> supplied in agreement with b. 48
28	cor 2	node 3: umotiveret bue uden endepunkt udeladt	25	cor	<i>ff</i> supplied in agreement with b. 49
29	cor 1	<i>più p</i> tilføjet iht. B	26	cl 1	last note: sounding c ^{#2} emended to sounding b ¹ in accordance with B (copying error in A)
29-30	vcl	bue fra t. 29 node 1 til t. 30 node 3 tilføjet iht. B , hvor den er tilføjet med blyant (antagelig af RL); bue findes også i C		vl II	note 1: d ³ emended to b ² in accordance with B (copying error in A)
30	cb	<i>più p</i> ændret til <i>p</i>	28	cor 2	note 3: unmotivated slur without end-point suppressed
31	fg, vla, vcl	<i>più cresc.</i> ændret til <<< (i analogi med vl I, vl II og cb)	29	cor 1	<i>più p</i> supplied in accordance with B
33	vcl	umotiveret <i>più</i> i <i>più cresc.</i> udeladt	29-30	vcl	slur from b. 29 note 1 to b. 30 note 3 supplied in accordance with B , where it is added in pencil (probably by RL); this slur also in C
33, 35	vcl	to crescendokiler udeladt (findes ikke i B)	30	cb	<i>più p</i> emended to <i>p</i>
34	cl 1	<i>Solo</i> tilføjet i overensst. med t. 143	31	fg, vla, vcl	<i>più cresc.</i> emended to <<< (by analogy with vl I, vl II and cb)
	fg 2	node 1: overflødig (ekstra) bue til t. 35 node 1 udeladt	33	vcl	unmotivated <i>più</i> in <i>più cresc.</i> suppressed
35	cl 1, vla	<i>più cresc.</i> ændret til <<< (i analogi med vl I, vl II)	33, 35	vcl	two crescendo hairpins suppressed (wanting in B)
	cb	node 3-4: stacc. tilføjet iht. B	34	cl 1	<i>Solo</i> supplied in agreement with b. 143
36	tr, timp vl I, II, vla, vcl	umotiveret <i>più</i> i <i>più cresc.</i> udeladt => ændret til <i>più p</i> iht. B	34	fg 2	note 1: superfluous (extra) slur to b. 35 note 1 suppressed
37	cl 1	<i>f</i> tilføjet iht. B	35	cl 1, vla	<i>più cresc.</i> emended to <<< (by analogy with vl I, vl II)
	cor 1-2	umotiveret <i>più</i> i <i>poco a poco più cresc.</i> udeladt		cb	notes 3-4: stacc. supplied in accordance with B
39	cb	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B	36	tr, timp vl I, II, vla, vcl	unmotivated <i>più</i> in <i>più cresc.</i> suppressed => emended to <i>più p</i> in accordance with B
41	vl II	node 2: dobbeltgrebsangivelse tilføjet iht. B	37	cl 1	<i>f</i> supplied in accordance with B
43, 45	vl I, II, vla	marc. tilføjet i overensst. med t. 19 og 21		cor 1-2	unmotivated <i>più</i> in <i>poco a poco più cresc.</i> suppressed
47	vcl, cb	marc. udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	39	cb	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B
48	vl II	<<< på sidste fjerdedel i takten udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	41	vl II	note 2: double-stopping sign supplied in accordance with B
50	tr 1-2, timp	node 1-4: stacc. tilføjet iht. B	43, 45	vl I, II, vla	marc. supplied in agreement with bb. 19 and 21
52	cl 1	sidste node (opr. notation for cl i Sib); h ¹ rettet til c ² iht. B (afskriverfejl i A)	47	vcl, cb	marc. suppressed (found in B , but added there by Fiedler)
	vla	node 1: div. tilføjet iht. B	48	vl II	<<< in last crotchet of bar suppressed (found in B , but added there by Fiedler)
59	strygere	umotiveret <i>più</i> i <i>più cresc.</i> udeladt	50	tr 1-2, timp	notes 1-4: stacc. supplied in accordance with B
60	vl II-2 vcl-2	node 1: bindebue til næste takt tilføjet iht. B node 1: dobbeltgrebsangivelse tilføjet iht. B	52	cl 1	last note (orig. notation for cl in B flat): b ¹ emended to c ² in accordance with B (copying error in A)
61-62	cl, fg cor 2, cor 3-4	overflødig <i>poco cresc.</i> og i fg 2 <i>più cresc.</i> udeladt <i>più cresc.</i> ændret til <<<		vla	note 1: div. supplied in accordance with B
68	vl II-2	tenutobue tilføjet iht. B	59	strings	unmotivated <i>più</i> in <i>più cresc.</i> suppressed
69	cor 1	<i>espr. dolciss.</i> flyttet fra t. 71 til t. 69 i analogi med cl 2 og cor 3 (<i>espr.</i> findes i t. 69 ligesom i B , hvor det dog er tilføjet af Fiedler)	60	vl II-2	note 1: tie to next bar supplied in accordance with B
74	strygere	umotiveret <i>più</i> i <i>più dim.</i> udeladt		vcl-2	note 1: double-stopping sign supplied in accordance with B
75	cor 1	=> udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	61-62	cl, fg	superfluous <i>poco cresc.</i> and in fg 2 <i>più cresc.</i> suppressed
				cor 2, cor 3-4	<i>più cresc.</i> emended to <<<
			68	vl II-2	tenuto tie supplied in accordance with B
			69	cor 1	<i>espr. dolciss.</i> transferred from b. 71 to b. 69 by analogy with cl 2 and cor 3 (<i>espr.</i> is found in b. 69 and also in B , where it was added by Fiedler)
			74	strings	unmotivated <i>più</i> in <i>più dim.</i> suppressed
			75	cor 1	=> suppressed (found in B , but added there by Fiedler)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
76	vla	samklang 1: d ¹ tilføjet iht. B (der er i B foretaget en ændring her, idet fis opr. var noteret i vl II, men blev flyttet til vla for at undgå scordatura; såvel B som C har samklangen fis-d ¹ i vla og d ¹ i vl II)	76	vla	harmony 1: d ¹ supplied in accordance with B (an alteration is seen here in B because f♯ was orig. written in vl II, but was transferred to the vla part to avoid scordatura; both B and C have the harmony f♯-d ¹ in vla and d ¹ in vl II)
77, 78	ob, cl, fg, cor, vl II, vla	umotiveret <i>più</i> i <i>poco a poco più cresc.</i> udeladt	77, 78	ob, cl, fg, cor, vl II, vla	unmotivated <i>più</i> in <i>poco a poco più cresc.</i> suppressed
79	vl I, II, vla vcl, cb	sidste node: ♯ for hhv. e ² og e ¹ tilføjet iht. B node 3: ♯ for e tilføjet iht. B	79	vl I, II, vla	last note: ♯ before e ² and e ¹ respectively supplied in accordance with B
81	ob 1, cl 1 cl 1 tr 2	≪ ændret til <i>sempre cresc.</i> iht. B node 1: bindebue til t. 82 node 1 tilføjet iht. B <i>mp</i> ændret til <i>mf</i> iht. B	81	vcl, cb ob 1, cl 1	note 3: ♯ before e supplied in accordance with B ≪ emended to <i>sempre cresc.</i> in accordance with B
81-82	fg cor	≪ ændret til <i>poco a poco cresc.</i> iht. B ≪ ændret til <i>sempre cresc.</i> iht. B		cl 1	note 1: tie to b. 82 note 1 supplied in accordance with B
82	tr 2	<i>più cresc.</i> ændret til ≪		tr 2	<i>mp</i> emended to <i>mf</i> in accordance with B
85-86	vl I, II, vla	<i>più cresc.</i> ændret til ≪	81-82	fg	≪ emended to <i>poco a poco cresc.</i> in accordance with B
87	cor 1-2, cor 4	<i>p</i> tilføjet iht. B		cor	≪ emended to <i>sempre cresc.</i> in accordance with B
89	–	<i>Poco più mosso</i> understreget med farvestift af RL i A og dermed sanktioneret (i B er denne betegnelse tilføjet af Fiedler)	82	tr 2	<i>più cresc.</i> emended to ≪
	cor 2 vl II	node 3: bindebue tilføjet iht. B node 1: ændret til divisi iht. B	85-86	vl I, II, vla	<i>più cresc.</i> emended to ≪
92	cl	<i>p</i> tilføjet iht. B	87	cor 1-2, cor 4	<i>p</i> supplied in accordance with B
96-100	vl I	buer ændret iht. B (A følger Fiedlers buændringer i B)	89	–	<i>Poco più mosso</i> underlined in crayon by RL in A and thereby approved (in B this marking was added by Fiedler)
104	vl I vl I	trille-♯ tilføjet iht. B tredjesidste node: ♯ for a ¹ tilføjet iht. B		cor 2 vl II	note 3: tie supplied in accordance with B note 1: emended to divisi in accordance with B
105	vl I, vla	node 1-4: fejlagtigt trioltegn fjernet (opr. en rytmisk fejl i B videreført til A og her rettet af RL, dog uden at trioltegn er fjernet)	92	cl	<i>p</i> supplied in accordance with B
107	vla	node 9-11: marc. tilføjet iht. B	96-100	vl I	slurs emended in accordance with B (A reproduces Fiedler's slur changes in B)
109	cl 2, fg	B har <i>più ff</i> i stedet for <i>più f</i>	104	vl I vl I	trill accidental supplied in accordance with B penultimate note: ♯ before a ¹ supplied in accordance with B
118	tr 2, timp vla	<i>più cresc.</i> ændret til ≪ node 1: overflødig ♯ for h udeladt	105	vl I, vla	notes 1-4: wrong triplet sign suppressed (orig. a rhythmic error in B carried over to A but there corrected by RL, who however failed to delete the triplet sign)
120	vla	<i>div.</i> tilføjet iht. B			notes 9-11: marc. supplied in accordance with B
122	ob 1	node 1: a ¹ rettet til h ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	107	vla	B has <i>più ff</i> instead of <i>più f</i>
124	cor 2, cor 4 vl II	node 1: a rettet til h iht. B (afskriverfejl i A) node 3: g ¹ rettet til fis ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	109	cl 2, fg	<i>più cresc.</i> emended to ≪
126	vl II, vla	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	118	tr 2, timp vla	note 1: superfluous ♯ before b suppressed
133	cor 3	dobbeltgrebsangivelser tilføjet iht. B node 1: dis ² rettet til d ² (der er faste fortegn for cor i A og B)	120	vla	<i>div.</i> supplied in accordance with B
134	vla	sidste node: e ² rettet til cis ² iht. B (afskriverfejl i A)	122	ob 1	note 1: a ¹ emended to b ¹ in accordance with B (copying error in A)
136	cor 2	node 4: fisis ¹ ændret til enharmonisk g ¹ i analogi med t. 27	124	cor 2, cor 4	note 1: a emended to b in accordance with B (copying error in A)
138	cor 3-4 vl II	<i>più p</i> flyttet fra cor 2 til cor 3-4 iht. B node 1-2: bindebue tilføjet iht. B		vl II	note 3: g ¹ emended to f♯ ¹ in accordance with B (copying error in A)
139	vcl	≧ udeladt (findes ikke i B)		cb	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
145	ob 1-2	node 1: cis ² rettet til d ² iht. B (afskriverfejl i A)	126	vl II, vla	double-stopping signs supplied in accordance with B
146	cl 1, fg 2, cor timp	umotiveret <i>più</i> i <i>più cresc.</i> udeladt <i>più cresc.</i> ændret til <i>poco cresc.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	133	cor 3	note 1: d♯ ² emended to d ² (A and B have fixed accidentals for cor)
147	cor 1-2	umotiveret <i>più</i> i <i>più dim.</i> udeladt	134	vla	last note: e ² emended to c♯ ² in accordance with B (copying error in A)
148	ob, cl, fg, cor 1-2	umotiveret <i>più</i> i <i>più cresc.</i> udeladt	136	cor 2	note 4: f♯ ¹ emended to enharmonic g ¹ by analogy with b. 27
150	ob 2 vl II, vla	node 2: d ² ændret til f ² i overensst. med t. 41 (d tolkes som en skrivefejl) dobbeltgrebsangivelser tilføjet iht. B	138	cor 3-4	<i>più p</i> transferred from cor 2 to cor 3-4 in accordance with B
153	tr	node 1-9: stacc. tilføjet iht. B		vl II	notes 1-2: tie supplied in accordance with B
			139	vcl	≧ suppressed (wanting in B)
			145	ob 1-2	note 1: c♯ ² emended to d ² in accordance with B (copying error in A)
			146	cl 1, fg 2, cor timp	unmotivated <i>più</i> in <i>più cresc.</i> suppressed <i>più cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B (copying error in A)
			147	cor 1-2	unmotivated <i>più</i> in <i>più dim.</i> suppressed
			148	ob, cl, fg, cor 1-2	unmotivated <i>più</i> in <i>più cresc.</i> suppressed
			150	ob 2 vl II, vla	note 2: d ² emended to f ² in agreement with b. 41 (d must be a scribal error) double-stopping signs supplied in accordance with B
			153	tr	notes 1-9: stacc. supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
154	cl 2	node 2: klang cis ² rettet til klang h ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	154	cl 2	note 2: sounding c ² emended to sounding b ¹ in accordance with B (copying error in A)
155	tr, timp	<i>più cresc.</i> ændret til \llcorner	155	tr, timp	<i>più cresc.</i> emended to \llcorner
156	timp	<i>f</i> tilføjet iht. B	156	timp	<i>f</i> supplied in accordance with B
158	ob 1, ob 2 vl 1	<i>più ff</i> tilføjet iht. B node 6: h ¹ rettet til cis ² i overensst. med t. 25, 49 og 134	158	ob 1, ob 2 vl 1	<i>più ff</i> supplied in accordance with B note 6: b ¹ emended to c ² in agreement with bb. 25, 49 and 134
159	vcl, cb	node 3: \sharp tilføjet iht. B	159	vcl, cb	note 3: \sharp supplied in accordance with B
161	vl I-2	node 3: fis kan ikke spilles uden scordatura; scordatura var også nødvendig i t. 76, men blev elimineret ved en nodeomlægning, jfr. note til t. 76 (vla); tonen fis står imidlertid stadig uændret i t. 161 i A , B og C	161	vl I-2	note 3: \sharp cannot be played without scordatura, which would also have been required in b. 76 but was eliminated there by redistribution as described in the note to b. 76 (vla); in b. 161 the \sharp remains unchanged in A , B and C
163	vcl cor 2	node 4-5: bindebue tilføjet iht. B node 7: a ¹ rettet til gis ¹ iht. B (uklar notation) og i overensstemmelse med C	163	vcl cor 2	notes 4-5: tie supplied in accordance with B note 7: a ¹ emended to g ¹ in accordance with B (ambiguous notation) and in agreement with C
164, 166, 168, 169	tr 1, tr 2 tutti	stacc. tilføjet iht. B to sidste noder: rytmen ændret fra $\overline{\text{♩}}$ til $\overline{\text{♩}}$ i alle stemmer af RL i A ; i t. 164 og 166 har han sat et stort marcato-tegn over næstsidste node i vl I; i t. 168 og 169 har han på samme sted også placeret marcato-tegn over ob og cor; udgiveren tolker det således, at marc. gælder hele orkestrer (findes ikke i C)	164, 166, 168, 169	tr 1, tr 2 tutti	stacc. supplied in accordance with B last two notes: rhythm altered by RL from $\overline{\text{♩}}$ to $\overline{\text{♩}}$ in all parts in A ; in bb. 164 and 166 he has placed a big marcato sign over the penultimate note in vl I, and at the same place in bb. 168 and 169 he has also placed marcato signs over ob and cor; the editor interprets marc. (which is not in C) as applying to the whole orchestra
	vl I-2 vl II-1	node 3: cis ² rettet til d ² iht. B (afskriverfejl i A) node 3: tonen uklar i A pga. rettelse og blækklat; d ² anført iht. B		vl I-2 vl II-1	note 3: c ² emended to d ² in accordance with B note 3: the note is unclear in A because of a correction and an ink blot; d ² is printed in accordance with B
Sats V			Movement V		
2	timp	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B (umotiveret <i>più</i> mellem <i>poco</i> og <i>cresc.</i> udeladt)	2	timp	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B (unmotivated <i>più</i> between <i>poco</i> and <i>cresc.</i> suppressed)
4-10	strygere	umotiveret <i>più</i> i <i>poco a poco più cresc.</i> udeladt	4-10	strings	unmotivated <i>più</i> in <i>poco a poco più cresc.</i> suppressed
6, 7, 8, 9	tr 3	node 2: marc. tilføjet iht. B	6, 7, 8, 9	tr 3	node 2: marc. supplied in accordance with B
8	timp	<i>più cresc.</i> tilføjet iht. B	8	timp	<i>più cresc.</i> supplied in accordance with B
10	timp	<i>più sempre cresc.</i> tilføjet iht. B	10	timp	<i>più sempre cresc.</i> supplied in accordance with B
11	fg 3, cor 3-4 tb cb	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B <i>cresc. molto</i> tilføjet iht. B	11	fg 3, cor 3-4 tb cb	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B <i>cresc. molto</i> supplied in accordance with B
13	cor 7-8	<i>marc.</i> tilføjet iht. B	13	cor 7-8	<i>marc.</i> supplied in accordance with B
14	vl II legg. 5-6	a ¹ rettet til g ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	14	vl II legg. 5-6	a ¹ emended to g ¹ in accordance with B (copying error in A)
16	cor 5-6, 7-8	node 3: bindebue tilføjet iht. B	16	cor 5-6, 7-8	node 3: tie supplied in accordance with B
17-19	timp	<i>ff</i> tilføjet iht. B	17-19	timp	<i>ff</i> supplied in accordance with B
18	cl 3	node 9: \sharp for h ² rettet til \sharp iht. B (afskriverfejl i A)	18	cl 3	node 9: \sharp before b ² emended to \sharp in accordance with B (copying error in A)
19	tr vl I (1-4) fg 1-2	<i>f</i> tilføjet iht. B <i>gestossen</i> tilføjet iht. B d ¹ /fis ¹ rettet til unisont fis ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	19	tr vl I (1-4) fg 1-2	<i>f</i> supplied in accordance with B <i>gestossen</i> supplied in accordance with B d ¹ /f ¹ emended to unison f ¹ in accordance with B (copying error in A)
20	tr 1 tbn vl I (1-4, 5-6)	node 3: fis ændret til cis ¹ iht. B (afskriverfejl i A) node 1-3: martellato ændret til marc. iht. B node 4-9: marc. tilføjet iht. B (tilføjet i B med blyant, uden tvivl af RL; findes også i C)	20	tr 1 tbn vl I (1-4, 5-6)	node 3: f \sharp emended to c \sharp ¹ in accordance with B (copying error in A) notes 1-3: martellato emended to marc. in accordance with B notes 4-9: marc. supplied in accordance with B (added in pencil, undoubtedly by RL, in B ; also in C)
21	fg, tbn 3-4, timp, vcl, cb ob 1-2	marc. tilføjet i overensst. med t. 100	21	fg, tbn 3-4, timp, vcl, cb ob 1-2	marc. supplied in agreement with b. 100
22	fg	<i>dim.</i> tilføjet iht. B	22	fg	<i>dim.</i> supplied in accordance with B
23	cor 7-8 tr, tbn, tb cb tb cb vl I, II, vla	sidste node: trille- \sharp tilføjet iht. B <i>ben ten.</i> tilføjet iht. B node 1: marc. tilføjet i overensst. med t. 101 node 2: marc. tilføjet iht. B node 1: martellato tilføjet iht. B	23	cor 7-8 tr, tbn, tb cb tb cb vl I, II, vla	last note: trill accidental supplied in accordance with B <i>ben ten.</i> supplied in accordance with B note 1: marc. supplied in agreement with b. 101 note 2: marc. supplied in accordance with B note 1: martellato supplied in accordance with B
24	tbn 3-4, tb cl 1-2, vcl, cb vl I	node 1-3: marc. tilføjet iht. B <i>ff</i> tilføjet iht. B <i>dim.</i> tilføjet iht. B	24	tbn 3-4, tb cl 1-2, vcl, cb vl I	notes 1-3: marc. supplied in accordance with B <i>ff</i> supplied in accordance with B <i>dim.</i> supplied in accordance with B
24	cor 1-2, 3-4	<i>f</i> tilføjet iht. B	24	cor 1-2, 3-4	<i>f</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
25	cor 1-2, 3-4 tbn cb tb cb	marc. tilføjet iht. B ≪ ændret til <i>poco cresc.</i> iht. B node 1: marc. tilføjet iht. B	25	cor 1-2, 3-4 tbn cb tb cb	marc. supplied in accordance with B ≪ emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B note 1: marc. supplied in accordance with B
26	ob, cl	node 2: martellato rettet til marc. iht. B (afskriverfejli A)	26	ob, cl	note 2: martellato emended to marc. in accordance with B (copying error in A)
26-29	tutti	artikulation og frasering redaktionelt kompletteret i overensst. med t. 241-244	26-29	tutti	articulation and phrasing supplemented editorially in agreement with bb. 241-244
28	fl, ob, cl, fg, cor 1-2, 3-4 tbn 3 vcl	<i>ben ten.</i> flyttet fra t. 29 til t. 28 i overensst. med t. 243 ≧ tilføjet iht. B ff tilføjet iht. B	28	fl, ob, cl, fg, cor 1-2, 3-4 tbn 3 vcl	<i>ben ten.</i> transferred from b. 29 to b. 28 in agreement with b. 243 ≧ supplied in accordance with B ff supplied in accordance with B
30	vl I, vla, vcl	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B (i vl I er betegnelsen flyttet fra t. 31 til t. 30 i analogi med vla og vcl og i overensst. med t. 245)	30	vl I, vla, vcl	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B (in vl I this marking has been transferred from b. 31 to b. 30 by analogy with vla and vcl and in agreement with b. 245)
31	tbn 1-2 tbn 3 vl I, vla	<i>p</i> ændret til <i>mp</i> iht. B <i>cresc.</i> tilføjet iht. B node 1-2: marc. tilføjet iht. B	31	tbn 1-2 tbn 3 vl I, vla	<i>p</i> emended to <i>mp</i> in accordance with B <i>cresc.</i> supplied in accordance with B notes 1-2: marc. supplied in accordance with B
32	tbn 3 vl I, vcl	<i>dim.</i> og <i>p</i> tilføjet iht. B node 1: marc. tilføjet i overensst. med t. 247	32	tbn 3 vl I, vcl	<i>dim.</i> and <i>p</i> supplied in accordance with B note 1: marc. supplied in agreement with b. 247
33	cor 1-2, 3-4 vl II vla	marc. tilføjet iht. B pause 3 tilføjet iht. B (i A har RL overstreget pausen med den konsekvens, at takten ikke går op; pausen findes i C) pause 1 tilføjet iht. B (i A har kopisten fejlagtigt indsat et # som RL har overstreget)	33	cor 1-2, 3-4 vl II vla	marc. supplied in accordance with B rest 3 supplied in accordance with B (in A RL has crossed out this rest with the result that the bar does not add up, but it is present in C) rest 1 supplied in accordance with B (in A the copyist has erroneously included a # which RL has crossed out)
33-36	tbn 1-2, tbn 3	frasering kompletteret i overensst. med t. 248-251	33-36	tbn 1-2, tbn 3	phrasing supplemented in agreement with bb. 248-251
35	cor 5-6, 7-8	node 3: marc. tilføjet iht. B	35	cor 5-6, 7-8	note 3: marc. supplied in accordance with B
36	vla	node 8: # for a ¹ tilføjet iht. B	36	vla	note 8: # before a ¹ supplied in accordance with B
37	ob 3, cl 3 vla	node 5: # for hhv. d ² og f ¹ tilføjet iht. B node 6: # for d tilføjet iht. B	37	ob 3, cl 3 vla	note 5: # before d ² and f ¹ respectively supplied in accordance with B note 6: # before d supplied in accordance with B
38	ob 1, ob 2, cl 1, cl 2	node 2 (efterslagsnode): # for klang g ¹ og g ² rettet til #: i analogi med t. 36, 37 og 39	38	ob 1, ob 2, cl 1, cl 2	note 2 (grace note): # before sounding g ¹ and g ² emended to #: by analogy with bb. 36, 37 and 39
39	ob 3, cl 3	node 3: # for c ² og b for e ¹ tilføjet iht. B	39	ob 3, cl 3	note 3: # before c ² and b before e ¹ supplied in accordance with B
40	tr 3 vl I, II	node 1: # for h tilføjet iht. B ff tilføjet iht. B	40	tr 3 vl I, II	note 1: # before b supplied in accordance with B ff supplied in accordance with B
41	ob 1-2 vl I, II	node 4: # for e ¹ og e ² rettet til # iht. B (afskriverfejli A)	41	ob 1-2 vl I, II	note 4: # before e ¹ and e ² emended to # in accordance with B (copying error in A)
42	vl I, II	node 1: overflødig # udeladt	42	vl I, II	note 1: superfluous # suppressed
43	cb	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B	43	cb	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B
44	vcl	ff tilføjet iht. B	44	vcl	ff supplied in accordance with B
45	tr 1-2	node 4: bue uden endepunkt i t. 46 (tenutobue) udeladt i overensst. med t. 260 og i analogi med t. 44 og 259	45	tr 1-2	note 4: slur without end-point in b. 46 (tenuto tie) suppressed in agreement with b. 260 and by analogy with bb. 44 and 259
46	tbn 3 fl	node 2-4: f og marc. tilføjet iht. B node 8: bindebue til t. 47 node 1 udeladt (findes ikke i B)	46	tbn 3 fl	notes 2-4: f and marc. supplied in accordance with B note 8: tie to b. 47 note 1 suppressed (wanting in B)
47	fg 3 cl 1-2	<i>sempre ben ten.</i> tilføjet iht. B sidste node (opr. notation for cl i Si): # for f ² (cl 1) og f ¹ (cl 2) rettet til # (fejlnotation)	47	fg 3 cl 1-2	<i>sempre ben ten.</i> supplied in accordance with B last note (orig. notation for cl in B flat): # before f ² (cl 1) and f ¹ (cl 2) emended to # (notation error)
48	cor 1-2, 3-4 cor 5-6, 7-8 vl I, II, vla fl, ob, cl 1-2	ff tilføjet iht. B node 1: overflødig # udeladt bue node 1-6 tilføjet i overensst. med t. 262 buens endepunkt ændret fra node 8 til node 7 iht. B (og i overensst. med t. 263)	48	cor 1-2, 3-4 cor 5-6, 7-8 vl I, II, vla fl, ob, cl 1-2	ff supplied in accordance with B note 1: superfluous # suppressed slur notes 1-6 supplied in agreement with b. 262 end-point of slur emended from note 8 to note 7 in accordance with B (and in agreement with b. 263)
49	vcl	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B	49	vcl	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B
51	cor 5-6, 7-8 fg 1 fg cor vl I, II, vla cb	<i>marcatiss.</i> tilføjet iht. B <i>f</i> rettet til <i>ff</i> iht. B (afskriverfejli A) node 2: martellato tilføjet iht. B node 7: marc. tilføjet iht. B <i>sempre ben marc.</i> tilføjet iht. B <i>div., unis.</i> og <i>sempre ben ten.</i> tilføjet iht. B	51	cor 5-6, 7-8 fg 1 fg cor vl I, II, vla cb	<i>marcatiss.</i> supplied in accordance with B <i>f</i> emended to <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A) note 2: martellato supplied in accordance with B note 7: marc. supplied in accordance with B <i>sempre ben marc.</i> supplied in accordance with B <i>div., unis.</i> and <i>sempre ben ten.</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
52	tbn 1-2	<i>espr.</i> er tilføjet af kopisten i A i overensst. med t. 267 (findes også i B , men er her tilføjet af Fiedler)	52	tbn 1-2	<i>espr.</i> supplied by the copyist in A in agreement with b. 267 (also in B , but there added by Fiedler)
53	vl I, vla	node 17: # for c ² og c ¹ tilføjet iht. B	53	vl I, vla	note 17: # before c ² and c ¹ supplied in accordance with B
54	fl, ob 1-2	buens endepunkt ændret fra t. 55 node 1 til t. 54 node 7 iht. B (og i overensst. med t. 269)	54	fl, ob 1-2	end-point of slur emended from b. 55 note 1 to b. 54 note 7 in accordance with B (and in agreement with b. 269)
	tr 3	node 1-2: marc. tilføjet i overensst. med t. 269		tr 3	notes 1-2: marc. supplied in agreement with b. 269
	tbn 2	node 1-2: dis ¹ ↓, rettet til dis ¹ ↓ + e ¹ ↓ iht. B (afskriverfejl i A)		tbn 2	notes 1-2: d ¹ ↓, emended to d ¹ ↓ + e ¹ ↓ in accordance with B (copying error in A)
	vla, vcl, cb	<i>ff</i> tilføjet iht. B		vla, vcl, cb	<i>ff</i> supplied in accordance with B
55	timp	<i>più f</i> tilføjet iht. B		timp	<i>più f</i> supplied in accordance with B
	tr 1	<i>mp</i> tilføjet iht. B		tr 1	<i>mp</i> supplied in accordance with B
	vl I, vla	<i>div.</i> tilføjet iht. B	55	vl I, vla	<i>div.</i> supplied in accordance with B
56	cl 1	<i>dolciss.</i> tilføjet iht. B		cl 1	<i>dolciss.</i> supplied in accordance with B
	fg 1	skift fra f-nøgle til tenornøgle tilføjet iht. B	56	fg 1	change from bass clef to tenor clef supplied in accordance with B
57	ob 1	<i>dolciss.</i> tilføjet iht. B		ob 1	<i>dolciss.</i> supplied in accordance with B
	cor 1-2	≡ tilføjet iht. B		cor 1-2	≡ supplied in accordance with B
58	ob 1	node 5-6: bindebue tilføjet iht. B	57	ob 1	notes 5-6: tie supplied in accordance with B
59	cl 1	<i>Solo</i> tilføjet iht. B	59	cl 1	<i>Solo</i> supplied in accordance with B
	cor 1	<i>Solo</i> udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)		cor 1	<i>Solo</i> suppressed (added in B by Fiedler)
60	fg 3, cor 1	<i>cresc. molto</i> tilføjet iht. B	60	fg 3, cor 1	<i>cresc. molto</i> supplied in accordance with B
61	cor 1	<i>ff</i> tilføjet iht. B	61	cor 1	<i>ff</i> supplied in accordance with B
64	vcl legg. 1, 2	<i>cresc. molto</i> rettet til <i>cresc.</i> iht. B	64	vcl legg. 1, 2	<i>cresc. molto</i> emended to <i>cresc.</i> in accordance with B
65	vcl legg. 1, 3	node 1-7: én lang bue ændret til tre buer i analogi med t. 64 og 284	65	vcl legg. 1, 3	notes 1-7: one long slur emended to three slurs by analogy with bb. 64 and 284
66	fl 1-2, cl 1-2	<i>Soli</i> tilføjet i overensst. med t. 285	66	fl 1-2, cl 1-2	<i>Soli</i> supplied in agreement with b. 285
66-67	ob 3, cl 3, fg	umotiveret <i>dim.</i> og efterfølgende <i>p</i> udeladt (RL har i A ændret <i>mf</i> til <i>p</i> i begyndelsen af t. 66)	66-67	ob 3, cl 3, fg	unmotivated <i>dim.</i> and following <i>p</i> suppressed (in A RL has altered <i>mf</i> to <i>p</i> at the beginning of b. 66)
67	cor 1, cor 3	≡ tilføjet iht. B	67	cor 1, cor 3	≡ supplied in accordance with B
67-68	vl 2, vla	umotiveret <i>dim.</i> og efterfølgende <i>pp</i> udeladt (RL har i A ændret <i>f</i> til <i>pp</i> i begyndelsen af t. 66)	67-68	vl 2, vla	unmotivated <i>dim.</i> and following <i>pp</i> suppressed (in A RL has altered <i>f</i> to <i>pp</i> at the beginning of b. 66)
	vcl gli altri, cb	umotiveret <i>dim.</i> og efterfølgende <i>p</i> udeladt (RL har i A ændret <i>ff</i> til <i>p</i> i begyndelsen af t. 66; <i>ff</i> er i øvrigt en afskriverfejl, B har <i>f</i>)		vcl gli altri, cb	unmotivated <i>dim.</i> and following <i>p</i> suppressed (in A RL has altered <i>ff</i> to <i>p</i> at the beginning of b. 66; incidentally, <i>ff</i> is a copying error, for B has <i>f</i>)
68	ob 1	<i>dolciss.</i> tilføjet iht. B	68	ob 1	<i>dolciss.</i> supplied in accordance with B
	cor 3	≡ rettet til ≡ iht. B (afskriverfejl i A)		cor 3	≡ emended to ≡ in accordance with B (copying error in A)
	vcl legg. 2-3	node 1, 3, 5: marc. findes i C (RL)		vcl legg. 2-3	notes 1, 3, 5: marc. present in C (RL)
72	vcl-1	node 3-4: gis-a rettet til ais-h iht. B (afskriverfejl i A)	72	vcl-1	notes 3-4: g ² -a emended to a ² -b in accordance with B (copying error in A)
73	cor 3	bindebue node 2-3 tilføjet iht. B	73	cor 3	tie on notes 2-3 supplied in accordance with B
74	cor 5-6	<i>mf</i> tilføjet iht. B	74	cor 5-6	<i>mf</i> supplied in accordance with B
76	vcl legg. 2	<i>molto</i> tilføjet iht. B	76	vcl legg. 2	<i>molto</i> supplied in accordance with B
77	vl II-2	node 6: # for g ² tilføjet iht. B	77	vl II-2	node 6: # before g ² supplied in accordance with B
79-93	ob 1-2, cor ingl	ob 1 og 3 ombyttet således at cor ingl 1-2 kan spilles af ob 2-3 (og ikke som i A og B af ob 1-2)	79-93	ob 1-2, cor ingl	ob 1 and 3 exchanged so that cor ingl 1-2 can be played by ob 2-3 (not, as in A and B , by ob 1-2)
80-81	cor 3-4	endepunkt for bue t. 80 node 3 ændret til fortsat bue iht. B (og i analogi med cor ingl, til trods for tonegentagelsen h ¹ -h ¹)	80-81	cor 3-4	end-point of slur b. 80 note 3 emended to continuing slur in accordance with B (and by analogy with cor ingl, in spite of the tone repetition b ¹ -b ¹)
82	cor 3-4	<i>cresc. molto</i> udeladt (findes ikke i B)	82	cor 3-4	<i>cresc. molto</i> suppressed (wanting in B)
	vl II-2	B har <i>cresc. molto</i> , hvilket er ændret til ≡ af kopisten i A (i analogi med vcl-1)		vl II-2	B has <i>cresc. molto</i> , emended to ≡ by the copyist in A (by analogy with vcl-1)
82-84	cor 5-6, 7	buer tilføjet iht. B	82-84	cor 5-6, 7	slurs supplied in accordance with B
83	cl 1	<i>cresc. molto</i> tilføjet iht. B	83	cl 1	<i>cresc. molto</i> supplied in accordance with B
84	cor 3-4	<i>più ff</i> udeladt (findes ikke i B)	84	cor 3-4	<i>più ff</i> suppressed (wanting in B)
	cor 5-6, 7-8	<i>più ff</i> rettet til <i>più f</i> + <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A)		cor 5-6, 7-8	<i>più ff</i> emended to <i>più f</i> + <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
86	tr 3	<i>p</i> rettet til <i>mp</i> iht. B (afskriverfejl i A)	86	tr 3	<i>p</i> emended to <i>mp</i> in accordance with B (copying error in A)
	timp	<i>poco</i> ændret til <i>poco a poco</i> iht. B		timp	<i>poco</i> emended to <i>poco a poco</i> in accordance with B
89	fg 3	node 2: Gis rettet til Ais iht. B (afskriverfejl i A)	89	fg 3	note 2: G ² emended to A ² in accordance with B (copying error in A)
	cb	node 1: H/h rettet til A/a iht. B (afskriverfejl i A)		cb	note 1: B/b emended to A/a in accordance with B (copying error in A)
90	cor 1-2, 3-4	sidste node: c ² rettet til d ² iht. B (afskriverfejl i A)	90	cor 1-2, 3-4	last note: c ² emended to d ² in accordance with B (copying error in A)
	cor 7-8	<i>marcatiss.</i> tilføjet iht. B		cor 7-8	<i>marcatiss.</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
90-91	tb cb	≧ <i>p</i> samt <i>mp</i> og <i>molto cresc.</i> tilføjet iht. B	90-91	tb cb	≧ <i>p</i> plus <i>mp</i> and <i>molto cresc.</i> supplied in accordance with B
91	fg 1-2	sidste node: h ¹ rettet til a ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	91	fg 1-2	last note: b ¹ emended to a ¹ in accordance with B
92	timp	<i>mf</i> tilføjet iht. B			(copying error in A)
95	vla	node 2: # for H tilføjet iht. B	92	timp	<i>mf</i> supplied in accordance with B
96	cor 5-6, 7-8	<i>ff</i> tilføjet iht. B	95	vla	node 2: # before B supplied in accordance with B
	timp	node 1-2: marc. tilføjet iht. B	96	cor 5-6, 7-8	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	cb	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B		timp	notes 1-2: marc. supplied in accordance with B
97	vl I, II, vla	<i>arco</i> tilføjet iht. B		cb	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B
	cor 5-8	node 3: bindebue tilføjet iht. B	97	vl I, II, vla	<i>arco</i> supplied in accordance with B
	cor 6	node 1-4: a ¹ ændret til fis ¹ iht. B (rettelse i B ignoreret i A)		cor 5-8	node 3: tie supplied in accordance with B
98	tbn	node 1: martellato tilføjet iht. B		cor 6	notes 1-4: a ¹ emended to f ¹ in accordance with B
	tb cb	node 1: # for E ₁ tilføjet iht. B	98	tbn	(correction in B ignored in A)
99	cor 5-6, 7-8	node 1-6: marc. tilføjet iht. B		tb cb	note 1: martellato supplied in accordance with B
	vl I, II, vla	(<i>gestossen</i>) tilføjet iht. B	99	cor 5-6, 7-8	note 1: # before E ₁ supplied in accordance with B
100	vcl, cb	node 1-8: RL har tilføjet en bue uden at fjerne de oprindelige staccatoprikker; intentionen fremgår af t. 20, hvor RL har foretaget samme rettelse (og udvideret staccatoprikkerne)		vl I, II, vla	notes 1-6: marc. supplied in accordance with B
		<i>ff</i> tilføjet iht. B	100	vcl, cb	(<i>gestossen</i>) supplied in accordance with B
101	cl 3	node 4-6: gis ¹ /e ¹ rettet til a ¹ /fis ¹ iht. B (afskriverfejl i A)			notes 1-8: RL has added a slur without cancelling the original staccato dots; his intention appears from b. 20, where he has made the same correction (and erased the staccato dots)
	cor 7-8	node 2, 4, 5: martellato tilføjet i overensst. med t. 21	101	cl 3	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	vl I, II, vla	bue node 3-11 tilføjet i overensst. med t. 21		cor 7-8	notes 4-6: g ¹ /e ¹ emended to a ¹ /f ¹ in accordance with B (copying error in A)
	vcl, cb	node 7-9: gis ¹ rettet til a ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		vl I, II, vla	notes 2, 4, 5: martellato supplied in agreement with b. 21
102	cor 6	<i>sempre marcatis.</i> tilføjet iht. B		vcl, cb	slur at notes 3-11 supplied in agreement with b. 21
	cor 7-8	node 2-4: martellato ændret til marc. iht. B	102	cor 6	notes 7-9: g ¹ emended to a ¹ in accordance with B (copying error in A)
103	timp	<i>molto marc.</i> tilføjet iht. B		cor 7-8	<i>sempre marcatis.</i> supplied in accordance with B
105	cor 7-8	node 1: f ¹ rettet til h ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	103	timp	notes 2-4: martellato emended to marc. in accordance with B
107	vcl-1	<i>sempre marcatis.</i> tilføjet iht. B	105	cor 7-8	<i>molto marc.</i> supplied in accordance with B
107-108	cor 7-8	node 2: h ¹ ændret til gis ¹ iht. B (rettelse i B ignoreret i A)	107	vcl-1	note 1: f ¹ emended to b ¹ in accordance with B (copying error in A)
108	cor 2	node 3: # for g tilføjet iht. B	107-108	cor 7-8	<i>sempre marcatis.</i> supplied in accordance with B
		<i>molto marc.</i> tilføjet iht. B	108	cor 2	note 2: b ¹ emended to til g ¹ in accordance with B (correction in B ignored in A)
113	tbn 3	<i>molto marc.</i> tilføjet iht. B		tbn 3	note 3: # before g supplied in accordance with B
	timp	<i>molto</i> tilføjet iht. B	113	timp	<i>molto marc.</i> supplied in accordance with B
115	timp	<i>molto</i> tilføjet iht. B		timp	<i>molto</i> supplied in accordance with B
	vcl-2	<i>ff</i> tilføjet iht. B	115	vcl-2	<i>ff</i> supplied in accordance with B
117	cor 3-4	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	117	cor 3-4	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
	vl I, II	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B (marc. findes ikke i B , men er tilføjet af kopisten i A i analogi med vla, vcl og cb)		vl I, II	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B (marc. wanting in B , but added by the copyist in A by analogy with vla, vcl and cb)
118	cor 1-2, 3-4	node 4: martellato tilføjet iht. B	118	cor 1-2, 3-4	note 4: martellato supplied in accordance with B
119	vl II	<i>div.</i> tilføjet iht. B	119	vl II	<i>div.</i> supplied in accordance with B
120	vl II, vcl	umotiveret <i>molto cresc.</i> ændret til <i>poco a poco cresc.</i>	120	vl II, vcl	unmotivated <i>molto cresc.</i> emended to <i>poco a poco cresc.</i>
	vl II, vcl	B : RL har noteret en ændring til tre buer (i stedet for den lange fraseringsbue), men kun i t. 120; ændringen findes ikke i C		vl II, vcl	B : RL notated an alteration to three slurs (instead of the long phrasing slur), but only here in b. 120; this change is not present in C
121	tr 2, tbn 3-4	umotiveret <i>molto cresc.</i> ændret til <i>cresc.</i>	121	tr 2, tbn 3-4	unmotivated <i>molto cresc.</i> emended to <i>cresc.</i>
122	tb cb	<i>molto cresc. poco a poco</i> ændret til <i>molto cresc.</i> i analogi med timp	122	tb cb	<i>molto cresc. poco a poco</i> emended to <i>molto cresc.</i> by analogy with timp
122-123	fg 3	<i>molto cresc.</i> tilføjet iht. B		fg 3	<i>molto cresc.</i> supplied in accordance with B
124	fg 3	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	124	fg 3	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
124-125	tbn 1-2	tenornøgle ændret til F-nøgle iht. B (afskriverfejl i A)	124-125	tbn 1-2	tenor clef emended to F-clef in accordance with B (copying error in A)
	timp	<i>cresc. - - - f</i> er tilføjet af kopisten i A i analogi med vl I og vla; findes også i C		timp	<i>cresc. - - - f</i> added by the copyist in A by analogy with vl I and vla; also present in C
125	tbn 1	node 1: stacc. tilføjet iht. B	125	tbn 1	note 1: stacc. supplied in accordance with B
	tbn 2	≪ <i>mf</i> tilføjet iht. B		tbn 2	≪ <i>mf</i> supplied in accordance with B
	tbn 4	<i>p</i> i taktens begyndelse udeladt (findes ikke i B)		tbn 4	<i>p</i> at beginning of bar suppressed (wanting in B)
126	cor ingl	<i>mp</i> rettet til <i>p</i> iht. B (afskriverfejl i A)	126	cor ingl	<i>mp</i> emended to <i>p</i> in accordance with B (copying error in A)
126-176	ob 1, ob 2, cor ingl	obostemmerne omlagt, således at cor ingl, som det er praksis, kan spilles af ob 3 (og ikke som i A og B af ob 2)		ob 1, ob 2, cor ingl	oboe parts redistributed so that cor ingl, as is normal practice, can be played by ob 3 (and not, as in A and B , by ob 2)
127	tr 2	node 1: martellato tilføjet iht. B	127	tr 2	note 1: martellato supplied in accordance with B
128	tbn 4	umotiveret <i>molto</i> i <i>molto cresc.</i> udeladt (noteret i udgaven som ≪)	128	tbn 4	unmotivated <i>molto</i> in <i>molto cresc.</i> suppressed (notated in the edition as ≪)

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
130	tbn 2	<i>mp</i> rettet til <i>mf</i> iht. B (afskriverfejl i A)	130	tbn 2	<i>mp</i> emended to <i>mf</i> in accordance with B (copying error in A)
131	tbn 1	<i>f</i> tilføjet iht. B	131	tbn 1	<i>f</i> supplied in accordance with B
131-167	strygere	tremoloangivelsen kompletteret (RL angiver utvetydigt <i>trem.</i> , men sætter kun én skrå stav i ot-tendelstrielerne i stedet for to; t. 168-170 er i A og B korrekt noteret med to stave)	131-167	strings	tremolo mark extended (RL clearly writes <i>trem.</i> , but puts only one bar through the stem in the minim triplets instead of two; bb. 168-170 are correctly notated in A and B with two bars)
132	fl 1, cl 1	<i>legatiss.</i> flyttet fra t. 135 til frasens begyndelse t. 132	132	fl 1, cl 1	<i>legatiss.</i> transferred from b. 135 to the beginning of the phrase at b. 132
134	cor 3	node 2: <i>cis</i> ² rettet til <i>cis</i> ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	134	cor 3	note 2: <i>c</i> [#] emended to <i>c</i> [#] in accordance with B (copying error in A)
	tr 2	<i>pp</i> udeladt (findes ikke i B ; <i>p</i> tilføjet i analogi med foregående og efterfølgende takter)			
	tr 3	<i>pp</i> tilføjet iht. B	134	tr 2	<i>pp</i> suppressed (wanting in B ; <i>p</i> supplied by analogy with previous and following bars)
	tbn 4	node 1: F ændret til enharmonisk E _{is} i analogi med tbn 2		tr 3	<i>pp</i> supplied in accordance with B
135	fl 1, cl 1	node 5: klang <i>eis</i> ² ændret til enharmonisk klang <i>f</i> i analogi med node 1		tbn 4	note 1: F emended to enharmonic E _# by analogy with tbn 2
136	tbn 3	<i>mp</i> tilføjet iht. B	135	fl 1, cl 1	note 5: sounding <i>e</i> [#] emended to enharmonic sounding <i>f</i> by analogy with note 1
	vl I	<i>molto legatiss.</i> ændret til <i>legatiss.</i> (overflodigt <i>molto</i> udeladt)	136	tbn 3	<i>mp</i> supplied in accordance with B
137	ob 1	sidste node: <i>‡</i> for <i>c</i> ³ tilføjet iht. B	136	vl I	<i>molto legatiss.</i> emended to <i>legatiss.</i> (superfluous <i>molto</i> suppressed)
139	piatti	<i>dim.</i> udeladt iht. B (afskriverfejl i A)	137	ob 1	last note: <i>‡</i> before <i>c</i> ³ supplied in accordance with B
	vl I	≪ <i>mf</i> ændret til <i>dim.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	139	piatti	<i>dim.</i> suppressed in accordance with B (copying error in A)
140	tbn 2	node 1: <i>c</i> rettet til overbundet H iht. B (afskriverfejl i A)		vl I	≪ <i>mf</i> emended to <i>dim.</i> in accordance with B (copying error in A)
142	tbn 3, tb cb	<i>poco a poco molto cresc.</i> tilføjet iht. B	140	tbn 2	note 1: <i>c</i> emended to tied <i>B</i> in accordance with B (copying error in A)
	piatti	<i>sempre pp</i> tilføjet iht. B	142	tbn 3, tb cb	<i>poco a poco molto cresc.</i> supplied in accordance with B
144	fl 1, ob 1	sidste node: <i>eis</i> ³ ændret til enharmonisk <i>f</i> ³ i analogi med node 1		piatti	<i>sempre pp</i> supplied in accordance with B
	fg 3	<i>f</i> -nøgle rettet til tenor-nøgle iht. B (afskriverfejl i A)	144	fl 1, ob 1	last note: <i>e</i> [#] emended to enharmonic <i>f</i> ³ by analogy with note 1
	cor 1-2	RL har <i>sempre ff</i> , men ikke noget forudgående <i>ff</i> ; udgiveren foreslår styrkegraden <i>mf</i> i t. 140 (som i C), og tolker <i>sempre ff</i> i t. 144 som <i>ff sempre</i>		fg 3	bass clef emended to tenor clef in accordance with B (copying error in A)
	tb t 2	<i>fis</i> ¹ rettet til <i>fisis</i> ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		cor 1-2	RL has <i>sempre ff</i> but no preceding <i>ff</i> ; the editor suggests the dynamic level <i>mf</i> in b. 140 (as in C), and interprets <i>sempre ff</i> in b. 144 as <i>ff sempre</i>
	tb cb	<i>mf</i> tilføjet iht. B		tb t 2	<i>f</i> [#] emended to <i>f</i> [#] in accordance with B (copying error in A)
	vl I	node 1, 5: <i>eis</i> ³ ændret til enharmonisk <i>f</i> ³ i analogi med fl 1 og ob 1		vl I	<i>mf</i> supplied in accordance with B
145	ob 1	<i>più pp</i> ændret til <i>pp</i> i analogi med cl 2 og fg 3		tb cb	note 1, 5: <i>e</i> [#] emended to enharmonic <i>f</i> ³ by analogy with fl 1 and ob 1
146	tb t 2	<i>f</i> ¹ rettet til <i>fis</i> ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		vl I	<i>più pp</i> emended to <i>pp</i> by analogy with cl 2 and fg 3
146-147	vl I	<i>poco a poco cresc.</i> - - <i>mf</i> udeladt iht. B (afskriverfejl i A)	145	ob 1	<i>f</i> ¹ emended to <i>f</i> [#] in accordance with B (copying error in A)
147	fl 2, ob 2	<i>più p</i> ændret til <i>p</i> iht. B ob 2 (fl 2 har <i>più p</i>)	146	tb t 2	<i>poco a poco cresc.</i> - - <i>mf</i> suppressed in accordance with B (copying error in A)
	tr 1	<i>più f</i> tilføjet iht. B	147	fl 2, ob 2	<i>più p</i> emended to <i>p</i> in accordance with B ob 2 (fl 2 has <i>più p</i>)
	tr 2	node 1: <i>fis</i> ¹ rettet til <i>d</i> ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		tr 1	<i>più f</i> supplied in accordance with B
	tr 3	<i>espr.</i> tilføjet iht. B		tr 2	note 1: <i>f</i> [#] emended to <i>d</i> ¹ in accordance with B (copying error in A)
	tb cb	<i>mf</i> tilføjet iht. B		tr 3	<i>espr.</i> supplied in accordance with B
	vl II, vla vcl	<i>mp</i> rettet til <i>mf</i> iht. B (afskriverfejl i A)		tb cb	<i>mf</i> supplied in accordance with B
148	fl 1	sidste node: <i>eis</i> ³ ændret til enharmonisk <i>f</i> ³ i analogi med node 1	148	vl II, vla, vcl	<i>mp</i> emended to <i>mf</i> in accordance with B (copying error in A)
	fl 2, ob 1	<i>pp</i> tilføjet iht. B		fl 1	last note: <i>e</i> [#] emended to enharmonic <i>f</i> ³ by analogy with note 1
	cor ingl	<i>mp</i> rettet til <i>p</i> iht. B (afskriverfejl i A)		fl 2, ob 1	<i>pp</i> supplied in accordance with B
	fg 3	<i>più cresc.</i> rettet til <i>poco cresc.</i> iht. B (afskriverfejl i A)		cor ingl	<i>mp</i> emended to <i>p</i> in accordance with B (copying error in A)
	tb cb	<i>p</i> tilføjet iht. B		fg 3	<i>più cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B (copying error in A)
	timp	<i>cresc. poco a poco</i> tilføjet iht. B		tb cb	<i>p</i> supplied in accordance with B
148, 149	cor 3-4	≪ tilføjet iht. B		timp	<i>cresc. poco a poco</i> supplied in accordance with B
148-154	piatti	<i>tr</i> -angivelse tilføjet iht. B	148, 149	cor 3-4	≪ supplied in accordance with B
150	cl 2	node 1: klang <i>cis</i> ² rettet til klang <i>h</i> ¹ iht. B (afskriverfejl i A)	148-154	piatti	<i>tr</i> -mark supplied in accordance with B
	piatti	<i>poco a poco cresc.</i> tilføjet iht. B	150	cl 2	note 1: sounding <i>c</i> [#] emended to sounding <i>b</i> ¹ in accordance with B (copying error in A)
				piatti	<i>poco a poco cresc.</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
150-152	tb cb	dynamik og bue tilføjet iht. B	150-152	tb cb	dynamics and slur supplied in accordance with B
151	cor 1-2	node 1: marc. tilføjet iht. B	151	cor 1-2	note 1: marc. supplied in accordance with B
	tr 2	node 1: fis ¹ rettet til d ¹ iht. B (afskriverfejl i A)		tr 2	note 1: f [#] emended to d ¹ in accordance with B (copying error in A)
	vla	node 3: ♯ for g ¹ tilføjet iht. B		vla	note 3: ♯ before g ¹ supplied in accordance with B
152	timp	<i>mp poco cresc.</i> tilføjet iht. B	152	timp	<i>mp poco cresc.</i> supplied in accordance with B
	vcl	<i>mf</i> tilføjet iht. B		vcl	<i>mf</i> supplied in accordance with B
	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B		cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
153	timp	<i>mf</i> tilføjet iht. B	153	timp	<i>mf</i> supplied in accordance with B
154	tbn 3-4	<i>mf</i> flyttet fra tbn 3 til tbn 4 iht. B	154	tbn 3-4	<i>mf</i> moved from tbn 3 to tbn 4 in accordance with B
	tb	dynamik og bue tilføjet iht. B		tb	dynamics and slur supplied in accordance with B
158	cl 3	node 1-2: bue tilføjet iht. B	158	cl 3	notes 1-2: slur supplied in accordance with B
	tb cb	<i>molto</i> efter <i>poco a poco cresc.</i> udeladt (findes ikke i B)		tb cb	<i>molto</i> after <i>poco a poco cresc.</i> suppressed (wanting in B)
159	cor 1-2, 3-4	marc. rettet til martellato iht. B (afskriverfejl i A)	159	cor 1-2, 3-4	marc. emended to martellato in accordance with B (copying error in A)
162	tr 3	overflødigt <i>ben marc.</i> udeladt	162	tr 3	superfluous <i>ben marc.</i> suppressed
163-164	picc, fl, ob 1	bue forlænget fra t. 163 sidste node til og med sidste node i t. 164 iht. B	163-164	picc, fl, ob 1	slur lengthened from b. 163 last note to b. 164 last note in accordance with B
164, 166	cor 1-2, 3-4	node 5-6: martellato udeladt (findes ikke i B)	164, 166	cor 1-2, 3-4	notes 5-6: martellato suppressed (wanting in B)
165	fl 1	<i>ff</i> tilføjet iht. B	165	fl 1	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	cor ingl	trille-; tilføjet iht. B		cor ingl	trill accidental supplied in accordance with B
167	vcl-2	node 5: c ² ændret til enharmonisk his ¹ i analogi med vl 1-2	167	vcl-2	note 5: c ² emended to enharmonic b [#] by analogy with vl 1-2
169	fg 3	node 1: H rettet til B iht. B (afskriverfejl i A)	169	fg 3	note 1: B emended to B _♭ in accordance with B (copying error in A)
170	ob 2	node 6: f ² ændret til enharmonisk eis ² i analogi med ob 1 og cor ingl	170	ob 2	note 6: f ² emended to enharmonic e [#] by analogy with ob 1 and cor ingl
171	vcl-1	node 1: dis ¹ ændret til enharmonisk es ¹ i analogi med vl 2	171	vcl-1	note 1: d [#] emended to enharmonic e [♯] by analogy with vl 2
172	–	overflødigt <i>a tempo</i> udeladt (RL har annulleret et forudgående <i>rallentando poco</i> i t. 168)	172	–	superfluous <i>a tempo</i> suppressed (RL has cancelled a preceding <i>rallentando poco</i> in b. 168)
	ob 1	trille-; tilføjet iht. B		ob 1	trill accidental supplied in accordance with B
	fg 3	<i>fff ben marc.</i> tilføjet iht. B		fg 3	<i>fff ben marc.</i> supplied in accordance with B
176	fg 3	<i>ff ten.</i> tilføjet iht. B	176	fg 3	<i>ff ten.</i> supplied in accordance with B
	tr 1	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)		tr 1	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
	vla	<i>ff</i> tilføjet iht. B		vla	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	vla	sidste node: ♯ for c ¹ tilføjet iht. B		vla	last note: ♯ before c ¹ supplied in accordance with B
	vcl	<i>marcatiss.</i> tilføjet iht. B		vcl	<i>marcatiss.</i> supplied in accordance with B
	cb	node 5-6: martellato tilføjet iht. B		cb	notes 5-6: martellato supplied in accordance with B
179	cor 3-4	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	179	cor 3-4	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
	vcl, cb	node 11: ♯ for c ¹ tilføjet iht. B		vcl, cb	note 11: ♯ before c ¹ supplied in accordance with B
180	cl	<i>ff</i> tilføjet iht. B	180	cl	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	fg 3	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B		fg 3	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
181	picc, fl 1, ob 2	node 3: ♭ for h ¹ /h ² tilføjet iht. B	181	picc, fl 1, ob 2	note 3: ♭ before b ¹ /b ² supplied in accordance with B
182	fl 2, ob 3, tbn 1, tb cb	node 1: overflødige ♯ for tonen e udeladt	182	fl 2, ob 3, tbn 1, tb cb	note 1: superfluous ♯ before the tone e suppressed
	cl 3	<i>espr. molto</i> tilføjet iht. B		cl 3	<i>espr. molto</i> supplied in accordance with B
	tbn 2	node 3: overflødigt ♯ for h udeladt		tbn 2	note 3: superfluous ♯ before b suppressed
	vcl, cb	node 2: overflødigt ♯ for E udeladt		vcl, cb	note 2: superfluous ♯ before E suppressed
	vcl, cb	<i>ff</i> tilføjet iht. B		vcl, cb	<i>ff</i> supplied in accordance with B
184	tr 2	<i>mf</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	184	tr 2	<i>mf</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
	tb t 1-2, tb b 1-2	node 1-3: martellato rettet til marc. iht. B (afskriverfejl i A)		tb t 1-2, tb b 1-2	notes 1-3: martellato emended to marc. in accordance with B (copying error in A)
185	cor 3-4	det første <i>ff</i> tilføjet iht. B	185	cor 3-4	first <i>ff</i> supplied in accordance with B
	tr 1-2	node 1: overflødigt ♯ for tonen h udeladt		tr 1-2	note 1: superfluous ♯ before the tone b suppressed
186, 188	vl II	pause 3: pausen er overstreget af RL, uden at der er foretaget ændringer i nodeværdierne; intentionen er uklar, og pausen er genindført i udgaven (pausen findes i C)	186, 188	vl II	rest 3: rest crossed out by RL without changing the note values; intention unclear, and the rest has been reintroduced in the edition (it is present in C)
187	vl I	node 2: g ² rettet til fis ² iht. B (afskriverfejl i A)	187	vl I	note 2: g ² emended to f [#] in accordance with B (copying error in A)
	vl I, vla	bue tilføjet iht. B		vl I, vla	slur supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
188	fl 2	trille- \flat tilføjet iht. B	188	fl 2	trill accidental \flat supplied in accordance with B
	cl 3	trille- \flat ændret til \sharp (afskriverfejl i A)		cl 3	trill accidental \flat emended to \sharp (copying error in A)
	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> tilføjet iht. B		cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	vla	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B		vla	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B
188, 190	tbn 3-4, tb cb	node 5-6: marc. udeladt (findes ikke i B)	188, 190	tbn 3-4, tb cb	notes 5-6: marc. suppressed (wanting in B)
191	vcl, cb	node 1: His rettet til cis iht. B (afskriverfejl i A)	191	vcl, cb	note 1: B \sharp emended to c \sharp in accordance with B (copying error in A)
192	tb b	node 1: overflødig \sharp for H udeladt	192	tb b	note 1: superfluous \sharp before B suppressed
193	fg 3, cor 3-4	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	193	fg 3, cor 3-4	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
	cor 3-4	node 3: marc. tilføjet iht. B		cor 3-4	note 3: marc. supplied in accordance with B
194	cl 1	bue tilføjet iht. B	194	cl 1	slur supplied in accordance with B
	fg 1-2	node 2: d rettet til H iht. B (afskriverfejl i A)		fg 1-2	note 2: d emended to B in accordance with B (copying error in A)
	tb cb	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B		tb cb	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
196	fg	<i>ff</i> tilføjet iht. B	196	fg	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	tr 2	node 1: marc. tilføjet iht. B		tr 2	note 1: marc. supplied in accordance with B
205	vcl	umotiveret bindebue mellem node 1 og 2 udeladt	205	vcl	unmotivated tie between notes 1 and 2 suppressed
206	tbn 3-4, tb cb	sempre <i>ff</i> tilføjet iht. B	206	tbn 3-4, tb cb	sempre <i>ff</i> supplied in accordance with B
	timp 1, timp 2	<i>più f</i> tilføjet iht. B		timp 1, timp 2	<i>più f</i> supplied in accordance with B
209	timp 1, timp 2	det første <i>ff</i> tilføjet iht. B	209	timp 1, timp 2	first <i>ff</i> supplied in accordance with B
	vla, vcl	<i>div.</i> tilføjet iht. B		vla, vcl	<i>div.</i> supplied in accordance with B
215	timp 1, timp 2	<i>dim.</i> tilføjet iht. B (i A anbragt i t. 217)	215	timp 1, timp 2	<i>dim.</i> supplied in accordance with B (written in b. 217 in A)
219	cb-1	fis rettet til gis iht. B (afskriverfejl i A)	219	cb-1	f \sharp emended to g \sharp in accordance with B (copying error in A)
225	fg 1-2	node 1: marc. tilføjet iht. B	225	fg 1-2	note 1: marc. supplied in accordance with B
238	vla, vcl	nedstrøgsangivelse tilføjet iht. B	238	vla, vcl	down-bow mark supplied in accordance with B
239	vl II	node 1-2 rettet fra \flat til \flat i analogi med vl I og iht. B samt i overensst. med t. 24	239	vl II	notes 1-2 emended from \flat to \flat by analogy with vl I, also in accordance with B (and in agreement with b. 24)
240	cor 1-2, 3-4	node 4-9: marc. tilføjet iht. B	240	cor 1-2, 3-4	notes 4-9: marc. supplied in accordance with B
241	ob, cl	node 2: martellato rettet til marc. iht. B	241	ob, cl	note 2: martellato emended to marc. in accordance with B
	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> tilføjet iht. B		cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> supplied in accordance with B
241-273	tutti	redaktionel komplettering foretaget i overensst. med t. 26-58	241-273	tutti	supplemented editorially in agreement with bb. 26-58
242	vl I, II	node 2-7: marc. tilføjet i overensst. med t. 27	242	vl I, II	notes 2-7: marc. supplied in agreement with b. 27
243	cl 1	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B	243	cl 1	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B
	vcl	f ændret til <i>ff</i> iht. B (afskriverfejl i A)		vcl	f emended to <i>ff</i> in accordance with B (copying error in A)
244	vcl, cb	<i>ben tenuto</i> rettet til <i>ben marc.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	244	vcl, cb	<i>ben tenuto</i> emended to <i>ben marc.</i> in accordance with B (copying error in A)
245	cor 6, cor 8	node 2: marc. tilføjet iht. B	245	cor 6, cor 8	note 2: marc. supplied in accordance with B
246	vl II	node 9: \sharp for g \sharp tilføjet iht. B	246	vl II	note 9: \sharp before g \sharp supplied in accordance with B
247	vl I	node 1: marc. tilføjet iht. B	247	vl I	note 1: marc. supplied in accordance with B
	vl II	node 6: \sharp for a \sharp udeladt (afskriverfejl i A)		vl II	note 6: \sharp before a \sharp suppressed (copying error in A)
248	tbn	<i>più cresc.</i> rettet til <i>poco cresc.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	248	tbn	<i>più cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B (copying error in A)
	vl II	bue tilføjet i overensst. med t. 33		vl II	slur supplied in agreement with b. 33
249-250	tb cb	<i>molto cresc.</i> tilføjet iht. B	249-250	tb cb	<i>molto cresc.</i> supplied in accordance with B
250	cl 3	<i>ff</i> tilføjet iht. B	250	cl 3	<i>ff</i> supplied in accordance with B
	tbn 1	node 1: cis \flat rettet til d \flat iht. B (afskriverfejl i A)		tbn 1	note 1: c \sharp emended to d \flat in accordance with B (copying error in A)
251	cor 1-2	<i>ben tenuto</i> rettet til <i>ben marc.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	251	cor 1-2	<i>ben tenuto</i> emended to <i>ben marc.</i> in accordance with B (copying error in A)
	cor 3-4	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B		cor 3-4	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
	cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> tilføjet iht. B		cor 1-2, 3-4	<i>ff</i> supplied in accordance with B
252	cor 5-6, cor 7-8	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)	252	cor 5-6, cor 7-8	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
253	ob 2, cl 1, cl 2	node 2 (efterslagsnode): \sharp rettet til \sharp i analogi med t. 251 (ob 1 er tilsvarende rettet af kopisten i A)	253	ob 2, cl 1, cl 2	note 2 (grace note): \sharp emended to \sharp by analogy with b. 251 (ob 1 was similarly corrected by the copyist in A)
254	cor 5-6, 7-8	buens endepunkt ændret fra t. 255 node 1 til t. 254 node 1 iht. B	254	cor 5-6, 7-8	end-point of slur emended from b. 255 note 1 to b. 254 note 1 in accordance with B
	tr 1-2	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B (afskriverfejl i A)		tr 1-2	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B (copying error in A)
257	cl 1-2	node 4: \sharp for e \flat og e \sharp rettet til \sharp iht. B (afskriverfejl i A)	257	cl 1-2	note 4: \sharp before e \flat and e \sharp emended to \sharp in accordance with B (copying error in A)
259	cor 5-6, 7-8	\leq tilføjet iht. B	259	cor 5-6, 7-8	\leq supplied in accordance with B
	cor 6	node 5: \sharp for h tilføjet iht. B		cor 6	note 5: \sharp before b supplied in accordance with B
260	cor 7-8	\leq tilføjet iht. B	260	cor 7-8	\leq supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
260, 261	cor 5-6 cor 7-8	node 1, 2, 4, 5: marc. tilføjet iht. B node 1, 2: marc. tilføjet iht. B	260, 261	cor 5-6	notes 1, 2, 4, 5: marc. supplied in accordance with B
261	tr 1-2, tbn 1-2	node 4: bue uden endepunkt t. 262 udeladt i overensst. med t. 46 (der er bladvending i A og B mellem t. 261 og 262) node 1: marc. tilføjet iht. B	261	cor 7-8 tr 1-2, tbn 1-2	notes 1, 2: marc. supplied in accordance with B note 4: slur without end-point in b. 262 suppressed in agreement with b. 46 (page turn in A and B between bb. 261 and 262)
	vla vcl	node 1: marc. tilføjet iht. B node 1-2: marc. tilføjet iht. B		vla vcl	note 1: marc. supplied in accordance with B notes 1-2: marc. supplied in accordance with B
262	cor 1-2, 3-4 vl I, II, vla	<i>ff</i> tilføjet iht. B node 7-8: ff ændret til ff i overensst. med t. 47	262	cor 1-2, 3-4 vl I, II, vla	<i>ff</i> supplied in accordance with B notes 7-8: ff emended to ff in agreement with b. 47
263	cb	<i>gestossen</i> tilføjet iht. B	263	cb	<i>gestossen</i> supplied in accordance with B
264	cb	node 1: martellato tilføjet iht. B	264	cb	note 1: martellato supplied in accordance with B
265	vcl	<i>ff</i> tilføjet iht. B	265	vcl	<i>ff</i> supplied in accordance with B
267	tbn 3-4 cb	node 1: marc. tilføjet iht. B node 3: martellato tilføjet iht. B	267	tbn 3-4 cb	note 1: marc. supplied in accordance with B note 3: martellato supplied in accordance with B
268	vl I, vla vl I, vla	<i>f</i> tilføjet iht. B node 17: \sharp for c^2 og c^1 tilføjet iht. B	268	vl I, vla vl I, vla	<i>f</i> supplied in accordance with B note 17: \sharp before c^2 and c^1 supplied in accordance with B
269	tb cb cb	<i>poco a poco molto cresc.</i> tilføjet iht. B <i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	269	tb cb cb	<i>poco a poco molto cresc.</i> supplied in accordance with B <i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
271	fg 1	tenornøgle tilføjet iht. B	271	fg 1	tenor clef supplied in accordance with B
276	fg 1	<i>espr.</i> tilføjet iht. B	276	fg 1	<i>espr.</i> supplied in accordance with B
277	cl 3, fg, cor 1-2	sidste node: overflødig \sharp udeladt	277	cl 3, fg, cor 1-2	last note: superfluous \sharp suppressed
278	vl I	node 7: \sharp for e^1 tilføjet iht. B	278	vl I	note 7: \sharp before e^1 supplied in accordance with B
280	cl 1	node 1: martellato udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fielder)	280	cl 1	note 1: martellato suppressed (found in B , but added there by Fielder)
283	cl 3	node 1-4 rettet fra b-b-c ¹ -cis ¹ til a-a-[\sharp]h-his iht. B (afskriverfejl i A)	283	cl 3	notes 1-4 emended from b-b-c ¹ -c ¹ to a-a-[\sharp]b-b \sharp in accordance with B (copying error in A)
	vcl legg. 3	node 1-2: bindebue tilføjet iht. B		vcl legg. 3	notes 1-2: tie supplied in accordance with B
283-284	vcl legg. 3	lang bue med endepunkt i sidste node t. 284 ændret til korte buer i analogi med legg. 1	283-284	vcl legg. 3	long slur ending on last note of b. 284 emended to short slurs by analogy with legg. 1
284	ob 3	<i>più cresc.</i> rettet til <i>poco cresc.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	284	ob 3	<i>più cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B (copying error in A)
	cor 3-4 cor 7-8	\llcorner tilføjet iht. B g-nøgle tilføjet iht. B		cor 3-4 cor 7-8	\llcorner supplied in accordance with B treble clef supplied in accordance with B (copying error in A)
285	arpe	node 16: gis rettet til fis (notationsfejl)	285	arpe	note 16: g \sharp emended to f \sharp (notation error)
286-287	ob 3, cl 3, fg, cor 1, cor 2, cor 4, vl I, II, vla, vcl gli altri, cb	<i>dim.</i> , <i>dim. p</i> og <i>dim. più p</i> udeladt i konsekvens af, at RL har ændret styrkegraden i t. 285 fra <i>f</i> og <i>ff</i> til <i>pp</i>	286-287	ob 3, cl 3, fg, cor 1, cor 2, cor 4, vl I, II, vla, vcl gli altri, cb	<i>dim.</i> , <i>dim. p</i> og <i>dim. più p</i> suppressed because RL has changed the dynamic level in b. 285 from <i>f</i> and <i>ff</i> to <i>pp</i>
287	cor 5	\gg i taktens begyndelse udeladt (findes ikke i B)	287	cor 5	\gg at beginning of bar suppressed (wanting in B)
	arpe	<i>pp</i> tilføjet iht. B		arpe	<i>pp</i> supplied in accordance with B
288	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B	288	cb	<i>div.</i> supplied in accordance with B
289	cor 1	<i>p</i> tilføjet iht. B	289	cor 1	<i>p</i> supplied in accordance with B
291	cor 5	\llcorner tilføjet iht. B	291	cor 5	\llcorner supplied in accordance with B
	vcl gli altri vla-1	node 2: g rettet til e iht. B (afskriverfejl i A) \llcorner tilføjet iht. B		vcl gli altri vla-1	node 2: g emended to e in accordance with B (copying error in A) \llcorner supplied in accordance with B
292	vla-1	\llcorner tilføjet iht. B	292	vla-1	\llcorner supplied in accordance with B
293	fg 2, 3	\llcorner og <i>f</i> tilføjet i overensst. med C, hvori disse angivelser er tilføjet med RL's håndskrift	293	fg 2, 3	\llcorner and <i>f</i> supplied in agreement with C in which these markings are added in RL's handwriting
294-295	fg 2	unisonen fg 1-2 rettet til fg 2 iht. B (afskriverfejl i A)	294-295	fg 2	unison fg 1-2 emended to fg 2 in accordance with B (copying error in A)
295	fg 2, fg 3	buens endepunkt rettet fra t. 294 node 3 til t. 295 node 1 iht. B (afskriverfejl i A) \llcorner tilføjet iht. B	295	fg 2, fg 3	end-point of slur moved from b. 294 note 3 to b. 295 note 1 in accordance with B (copying error in A) \llcorner supplied in accordance with B
	vl I legg. 5-6, 7-8	\llcorner tilføjet iht. B		vl I legg. 5-6, 7-8	\llcorner supplied in accordance with B
295-308	ob 1, cor ingl 1-2	stemmerene omlagt, således at cor ingl spilles af ob 2 og 3 og ikke som i A og B af ob 1 og 2	294-295	fg 2	parts exchanged so that cor ingl is played by ob 2 and 3, not (as in A and B) by ob 1 and 2
296	arpe	<i>ff</i> tilføjet iht. B	296	arpe	<i>ff</i> supplied in accordance with B
298	cor 7-8	<i>molto cresc.</i> rettet til <i>molto espr.</i> iht. B (afskriverfejl i A)	298	cor 7-8	<i>molto cresc.</i> emended to <i>molto espr.</i> in accordance with B (copying error in A)
	tbn 3	node 2: Fisis rettet til Gis iht. B (afskriverfejl i A)		tbn 3	note 2: F \sharp emended to G \sharp in accordance with B (copying error in A)
299	fg 1-2 fg 2	tenornøgle tilføjet iht. B node 1: gisis rettet til fisis iht. B	299	fg 1-2 fg 2	tenor clef supplied in accordance with B note 1: g \sharp emended to f \sharp in accordance with B
300	cor 3 vl I legg. 3-4, vII cb	<i>p</i> tilføjet iht. B <i>poco a poco cresc. molto</i> tilføjet iht. B <i>div.</i> tilføjet iht. B	300	cor 3 vl I legg. 3-4, vII cb	<i>p</i> supplied in accordance with B <i>poco a poco cresc. molto</i> supplied in accordance with B <i>div.</i> supplied in accordance with B

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
301	cor 6 vcl-1 cb	<i>p</i> flyttet fra t. 302 til t. 301 i analogi med cor 1-3 node 3-4: bindebue tilføjet iht. B <i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	301	cor 6 vcl-1 cb	<i>p</i> transferred from b. 302 to b. 301 by analogy with cor 1-3 notes 3-4: tie supplied in accordance with B <i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
303	cl 3 fg	node 3: marc. rettet til martellato iht. B (afskriverfejl i A) node 3: marc. (tilføjet af kopisten i A) ændret til martellato i analogi med cl	303	cl 3 fg	note 3: marc. emended to martellato in accordance with B (copying error in A) note 3: marc. (added by the copyist in A) emended to martellato by analogy with cl
304	arpe timp cb	node 4: a rettet til h iht. B (afskriverfejl i A) <i>poco a poco cresc. molto</i> ændret til <i>cresc. molto</i> , da <i>cresc.</i> kun omfatter 1 takt node 1-3: martellato rettet til marc. iht. B (afskriverfejl i A)	304	arpe timp	note 4: a emended to b in accordance with B (copying error in A) <i>poco a poco cresc. molto</i> emended to <i>cresc. molto</i> ; the <i>cresc.</i> only applies to a single bar
305	tr 2 tr 3 arpe, vcl-1 cb	<i>più cresc.</i> rettet til <i>poco cresc.</i> iht. B (afskriverfejl i A) B har <i>poco a poco cresc. molto</i> , hvilket i A er ændret af kopisten til <i>cresc. molto</i> i analogi med tbn og tb cb <i>ff</i> tilføjet iht. B <i>div.</i> tilføjet iht. B	305	cb tr 2 tr 3	notes 1-3: martellato emended to marc. in accordance with B (copying error in A) <i>più cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B (copying error in A) B has <i>poco a poco cresc. molto</i> , which the copyist altered in A to <i>cresc. molto</i> by analogy with tbn and tb cb
306	cor 6, cor 8	tenutobuer tilføjet iht. B	306	arpe, vcl-1 cb	<i>ff</i> supplied in accordance with B <i>div.</i> supplied in accordance with B
307	cor 3-4 tb cb cb	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B <i>molto cresc.</i> tilføjet iht. B <i>ten.</i> tilføjet iht. B	307	cor 6, cor 8 cor 3-4 tb cb cb	tenuto ties supplied in accordance with B <i>ben marc.</i> supplied in accordance with B <i>molto cresc.</i> supplied in accordance with B <i>ten.</i> supplied in accordance with B
308	cl 3	buens begyndelsespunkt ændret fra node 3 til node 1 iht. B	308	cl 3	beginning of slur emended from note 3 to note 1 in accordance with B
309	vcl-1	tenornøgle rettet til f-nøgle iht. B	309	vcl-1	tenor clef emended to bass clef in accordance with B
310	ob 1	node 4: \sharp for f^2 tilføjet iht. B	310	ob 1	note 4: \sharp before f^2 supplied in accordance with B
313	cor 7-8	<i>sempre ff</i> tilføjet iht. B	313	cor 7-8	<i>sempre ff</i> supplied in accordance with B
314	fg 3, vcl-2	<i>sempre ff</i> tilføjet iht. B	314	fg 3, vcl-2	<i>sempre ff</i> supplied in accordance with B
316	fl 2 fg 3	node 2: \sharp for f^1 tilføjet iht. B <i>marcatiss.</i> tilføjet iht. B	316	fl 2 fg 3	note 2: \sharp before f^1 supplied in accordance with B <i>marcatiss.</i> supplied in accordance with B
317	cor 3-4	\succ <i>mf</i> tilføjet iht. B	317	cor 3-4	\succ <i>mf</i> supplied in accordance with B
318	cor 1-2, 3-4	node 5: e^2 rettet til fis^2 iht. B (afskriverfejl i A)	318	cor 1-2, 3-4	note 5: e^2 emended to fis^2 in accordance with B (copying error in A)
322	tbn 1-2	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B	322	tbn 1-2	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B
323	cl 3 tr 3	<i>dim.</i> tilføjet iht. B \leftarrow tilføjet iht. B	323	cl 3 tr 3	<i>dim.</i> supplied in accordance with B \leftarrow supplied in accordance with B
327	tbn 1-2	\leftarrow tilføjet iht. B	327	tbn 1-2	\leftarrow supplied in accordance with B
335	vl II-1, vcl-1	node 8: \sharp for hhv. e^3 og e^2 rettet til \sharp iht. B (afskriverfejl i A)	335	vl II-1, vcl-1	note 8: \sharp before e^3 and e^2 respectively emended to \sharp in accordance with B (copying error in A)
340	picc, ob 3 picc, ob 3 tbn 3 tb cb	node 10: \sharp for g^2 rettet til \sharp iht. B (afskriverfejl i A) node 11: \sharp for f^2 rettet til \sharp iht. B (afskriverfejl i A) node 2-3: d^1 rettet til h iht. B (afskriverfejl i A) \leftarrow tilføjet iht. B	340	picc, ob 3 picc, ob 3 tbn 3 tb cb	note 10: \sharp before g^2 emended to \sharp in accordance with B (copying error in A) note 11: \sharp before f^2 emended to \sharp in accordance with B (copying error in A) notes 2-3: d^1 emended to b in accordance with B (copying error in A) \leftarrow supplied in accordance with B
344	vla	<i>marc.</i> tilføjet iht. B	344	vla	<i>marc.</i> supplied in accordance with B
346	ob 3, cl fg 1 cor 7-8 tbn 3	pause 2: pausen er overstreget af RL, uden at der er foretaget ændringer i nodeværdierne; pausen er ikke fjernet i vcl; intentionen er uklar, og pausen er genindført (findes i C) <i>ff</i> tilføjet iht. B <i>ben ten.</i> tilføjet iht. B <i>dim. mf</i> tilføjet iht. B	346	ob 3, cl fg 1 cor 7-8 tbn 3	rest 2: deleted by RL without compensatory alteration of note values; not deleted in vcl; the intention is unclear and the rest has been editorially restored (it is found in C) <i>ff</i> supplied in accordance with B <i>ben ten.</i> supplied in accordance with B <i>dim. mf</i> supplied in accordance with B
347	tbn 3 vcl	<i>dim. p</i> tilføjet iht. B <i>ff</i> tilføjet iht. B	347	tbn 3 vcl	<i>dim. p</i> supplied in accordance with B <i>ff</i> supplied in accordance with B
348	ob 3 cor 6, cor 8 vl I	<i>ben ten.</i> tilføjet iht. B node 2: marc. tilføjet iht. B node 4-6: stacc. tilføjet iht. B	348	ob 3 cor 6, cor 8 vl I	<i>ben ten.</i> supplied in accordance with B node 2: marc. supplied in accordance with B notes 4-6: stacc. supplied in accordance with B
349	fg 3	node 2-5: transponeret en oktav ned iht. B (afskriverfejl i A)	349	fg 3	notes 2-5: transposed down one octave in accordance with B (copying error in A)
353	fg	node 2: marc. tilføjet iht. B	353	fg	note 2: marc. supplied in accordance with B
354	tbn 3 vl I, II vcl cb	node 3: marc. tilføjet iht. B <i>fff</i> rettet til <i>fff</i> iht. B <i>fff</i> tilføjet iht. B <i>div.</i> tilføjet iht. B	354	tbn 3 vl I, II vcl cb	note 3: marc. supplied in accordance with B <i>fff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B <i>fff</i> supplied in accordance with B <i>div.</i> supplied in accordance with B
355	vl II	<i>div.</i> tilføjet iht. B , som dog har <i>div.</i> ved taktens begyndelse samt en (umotiveret) heltaktpause i vl II-2	355	vl II	note 3: marc. supplied in accordance with B <i>ff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B <i>fff</i> supplied in accordance with B <i>div.</i> supplied in accordance with B , which, however, has the <i>div.</i> at the beginning of the bar and an (unmotivated) whole bar rest in vl II-2

Takt	Stemme(r)	Kommentar	Bar	Part(s)	Remarks
360	–	<i>l'istesso tempo</i> tilføjet iht. B	360	–	<i>l'istesso tempo</i> supplied in accordance with B
	tbn 2	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B		tbn 2	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B
	tbn 3-4, tb cb	<i>f</i> tilføjet iht. B		tbn 3-4, tb cb	<i>f</i> supplied in accordance with B
	vI, vcl	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B		vI, vcl	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
	vla	<i>ff</i> tilføjet iht. B		vla	<i>ff</i> supplied in accordance with B
360-361	fg	note 1: e ¹ rettet til h ¹ iht. B (nøglefejl i A)	360-361	fg	note 1: e ¹ emended to b ¹ in accordance with B
362	tr 1	<i>mf</i> tilføjet iht. B		tr 1	(clef error in A)
	tr 3, tbn 1	≧ <i>mf</i> udeladt i tr 3 og tilføjet i tbn 1 iht. B	362	tr 1	<i>mf</i> supplied in accordance with B
364	tr 1, tbn 1	node 4: marc. tilføjet iht. B		tr 3, tbn 1	≧ <i>mf</i> suppressed in tr 3 and supplied in tbn 1 in accordance with B
366	vI	node 1-2, 4-5: marc. tilføjet iht. B			node 4: marc. supplied in accordance with B
367	tr 3	<i>f</i> ved node 2 tilføjet iht. B	364	tr 1, tbn 1	notes 1-2, 4-5: marc. supplied in accordance with B
367, 368, vII		node 2: his rettet til ais iht. B (afskriverfejl i A)	366	vI	with B
368	cor 7-8	<i>ff</i> tilføjet iht. B			<i>f</i> at note 2 supplied in accordance with B
369-370	cor	<i>ff</i> tilføjet iht. B	367	tr 3	node 2: b [#] emended to a [#] in accordance with B
372	tbn 3	fejlplaceret <i>ff</i> flyttet fra tbn 4 til tbn 3	367, 368, vII		(copying error in A)
	vcl	node 1: marc. udeladt (findes ikke i B)			<i>ff</i> supplied in accordance with B
373, 374	timp	<i>ff</i> rettet til <i>f</i> iht. B	368	cor 7-8	<i>ff</i> supplied in accordance with B
375	vla	<i>p</i> og dobbeltgrebsangivelser tilføjet iht. B	369-370	cor	<i>ff</i> supplied in accordance with B
376	cor 5	<i>poco a poco cresc. molto</i> tilføjet iht. B	372	tbn 3	wrongly placed <i>ff</i> moved from tbn 4 to tbn 3
	cb	<i>div.</i> tilføjet iht. B		vcl	note 1: marc. suppressed (wanting in B)
379	vI	<i>mf</i> tilføjet iht. B	373, 374	timp	<i>ff</i> emended to <i>f</i> in accordance with B
380, 381	cor 2, cor 4	node 2: marc. tilføjet iht. B	375	vla	<i>p</i> and double-stopping signs supplied in accordance with B
382	tr 1-2	<i>cresc.</i> rettet til <i>poco cresc.</i> iht. B			<i>poco a poco cresc. molto</i> supplied in accordance with B
382-383	cor 1-8	marc. tilføjet iht. B			<i>div.</i> supplied in accordance with B
384	–	<i>Breit</i> udeladt (findes i B , men er her tilføjet af Fiedler)	379	cb	<i>mf</i> supplied in accordance with B
	fg 1-2	node 1: a rettet til h iht. B (afskriverfejl i A)	380, 381	vI	note 2: marc. supplied in accordance with B
387	tr 3	≧ tilføjet iht. B	382	cor 2, cor 4	<i>cresc.</i> emended to <i>poco cresc.</i> in accordance with B
389	fl 1, tb cb	<i>poco a poco cresc. molto</i> tilføjet iht. B		tr 1-2	marc. supplied in accordance with B
390	fg 1-2	node 1: marc. tilføjet iht. B	382-383	cor 1-8	<i>Breit</i> suppressed (found in B , but added there by Fiedler)
	fg 3	<i>sempre poco a poco cresc. molto</i> tilføjet iht. B	384	–	note 1: a emended to b in accordance with B
391	fl 1	node 2 (efterslagsnode): ♯ for e ³ rettet til ♯ iht. B (afskriverfejl i A)		fg 1-2	(copying error in A)
	ob 3, cl, fg 3	<i>f</i> tilføjet iht. B			≧ supplied in accordance with B
392	vI, II, vla	<i>ff</i> rettet til <i>fff</i> iht. B	387	tr 3	<i>poco a poco cresc. molto</i> supplied in accordance with B
393	cl 3, fg 1-2	<i>ben marc.</i> tilføjet iht. B	389	fl 1, tb cb	note 1: marc. supplied in accordance with B
394	tr, tbn 1-2, tbn 3	node 1-2: ♯ rettet til ♯ iht. B (afskriverfejl i A)			<i>sempre poco a poco cresc. molto</i> supplied in accordance with B
396	arpe	<i>fff</i> rettet til <i>ff</i> iht. B	390	fg 1-2	note 2 (grace note): ♯ before e ³ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A)
	vcl, cb	<i>ff</i> rettet til <i>fff</i> iht. B		fg 3	<i>f</i> supplied in accordance with B
397, 398, 399, 402	cb	<i>ff</i> rettet til <i>fff</i> iht. B	391	fl 1	<i>ff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B
400	tb cb	<i>ben marc.</i> udeladt (findes ikke i B)			<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
404	vI, vla	node 11: ♯ for e ² og e ¹ rettet til ♯ iht. B (afskriverfejl i A)	392	ob 3, cl, fg 3	notes 1-2: ♯ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A)
405	vI, vcl	node 8: ♯ for f ² og f ¹ findes i C	393	vI, II, vla	<i>ff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B
406	cor 1-4, 5-8	<i>sempre ben marc.</i> tilføjet iht. B	394	cl 3, fg 1-2	<i>ben marc.</i> supplied in accordance with B
	cor 5-8	node 1-4: martellato ændret til marc. iht. B		tr, tbn 1-2, tbn 3	notes 1-2: ♯ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A)
	strygere	<i>ff</i> tilføjet iht. B	396	arpe	<i>fff</i> emended to <i>ff</i> in accordance with B
407	cor 5-8	<i>sempre ben marc.</i> tilføjet iht. B		vcl, cb	<i>ff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B
407, 408, 409	tbn, tb cb	<i>ff</i> tilføjet iht. B	397, 398, 399, 402	cb	<i>ff</i> emended to <i>fff</i> in accordance with B
410, 411	cor 1-4, 5-8	node 1-2: ♯ rettet til ♯ iht. B (afskriverfejl i A)			<i>ben marc.</i> suppressed (wanting in B)
414	extra messing	≧ tilføjet iht. B	400	tb cb	note 11: ♯ before e ² and e ¹ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A)
416	extra messing	node 4: marc. tilføjet iht. B	404	vI, vla	node 8: ♯ before f ² and f ¹ present in C
			405	vI, vcl	<i>sempre ben marc.</i> supplied in accordance with B
			406	cor 1-4, 5-8	notes 1-4: martellato emended to marc. in accordance with B
				strings	<i>ff</i> supplied in accordance with B
			407	cor 5-8	<i>sempre ben marc.</i> supplied in accordance with B
			407, 408, 409	tbn, tb cb	<i>ff</i> supplied in accordance with B
			410, 411	cor 1-4, 5-8	notes 1-2: ♯ emended to ♯ in accordance with B (copying error in A)
			414	extra brass	≧ supplied in accordance with B
			416	extra brass	note 4: marc. supplied in accordance with B